

Kommunen.

MARTS 2022 NR. 3. 65. ÅRGANG

Fyret på dag to:

"Jeg kan sagtens forstå, at nogle politikere føler sig magtesløse over for embedsværket"

Embedsværket under politisk pres side 8-15

Leder

Redaktør Morten Guldborg

Direktørerne står yderst på vippen - og det har en årsag

Fyringssæsonen blandt kommunale chefer topper i tiden efter kommunalvalg. Ganske ofte står den øverste embedsmand - kommunaldirektøren - yderst på vippen, når knivene efter nytår hvæsses på borgmesterkontorerne med et nyt ansigt bag skrivebordet.

Det kigger vi nærmere på i magasinet denne gang.

Cheffyringer er ikke gratis. Faktisk kostede det samlet et solidt, trecifret millionbeløb for kommunerne at skille sig af med uønskede topchefer i den forløbne valgperiode. Men selv om lokalpressen per automatik svælger i lukrative fratrædelsesordninger med svimlende kompensationsbeløb, når en topchef får silkesnoren, er der en vis logik - hvis ikke fornuft - i galskaben.

“Men selv om lokalpressen per automatik svælger i lukrative fratrædelsesordninger med svimlende kompensationsbeløb, når en topchef får silkesnoren, er der en vis logik - hvis ikke fornuft - i galskaben.”

Prisen er høj, fordi lønnen er (relativt) lav set i forhold til tilsvarende job i det private erhvervsliv, fastslår en professor i økonomistyring. Derfor må man af med nogle af de sparede lønkroner, når afskeden foregår i utide.

Det handler sjældent om manglende kvalifikationer eller misrøgt af embedet, når årligt 13 pct. af kommunaldirektørerne må lede efter et nyt job.

Til gengæld er den personlige kemi, samarbejdsklimaet mellem borgmester og embedsværkets øverste chef, en afgørende faktor, når en ny borgmester med et nyt politisk flertal beslutter sig for en ny nærmeste samarbejdspartner. Og så kan der være ræson i at ofre et antal millioner på et skifte i utide for at undgå at kigge ind i fire års sværdslag om politisk og administrativ retning.

Nemmere er det ikke blevet de senere år, hvor embedsværket er blevet stadigt mere politiseret, og hvor kommunaldirektørerne har fået en stadigt større rolle i den politiske rådgivning på bekostning af lederfunktionen i administrationen. Og den udvikling kan dårligt undgå at slå gniester.

Magtkampen mellem folkevalgte og administration er langvarig og ofte ubarmhjertig, og i magasinet tema om embedsværket taler to fyrede kommunaldirektører ud om deres vidt forskellige, ufrivillige afsked med deres arbejdsplads. Og de har begge holdninger til den konkrete virkelighed for kommunaldirektører anno 2022.

God læselyst!

Rådhuset lyser i disse dage op i sympati med Ukraine. Her med billeder af Gentofte, Københavns og Middelfart Rådhus. Foto: Martin Frøland, Claus Fisker og Bax Lindhardt, Ritzau Scanpix

15.000

Så mange sengepladser kan kommunerne mindst tilbyde ukrainske krigsflygtninge, viser en rundspørge fra KL 3. marts

Danske sygehuse står klar til at modtage sårede ukrainere

Danmark donerer medicin og medicinsk udstyr til Ukraine og står klar til at tage imod et par hundrede ukrainere på danske hospitaler. Det sker efter en anmodning fra Ukraine, oplyser Sundhedsministeriet.

Anmodningen er nået frem gennem EU's kriseberedskab (Hera). Indtil videre har den danske regering sat 50 mio. kr. af til formålet.

- Ud over at vi donerer de lægemidler og det medicinske udstyr, som Ukraine efterspørger, har vi også over for Hera tilkendegivet, at vil kunne modtage op mod et par hundrede patienter fra Ukraine på de danske hospitaler, siger sundhedsminister Magnus Heunicke (S).

“Vores fjernvarmeselskaber er demokratisk ejede, og derfor er vi en del af det internationale samfund, der siger fra over for Rusland, og det skal vi gøre på alle de kanaler, vi kan komme til.”

Kim Mortensen, direktør hos Dansk Fjernvarme, til TV2

Kommuner indkvarterer flygtninge for egen regning

Hvor de første ukrainske flygtninge, der kom til landet, fandt husly hos familie og bekendte, begynder de næste nu at blive indkvarteret rundt om i kommunerne, selvom lovgrundlaget endnu ikke er på plads. Den bebudede særlov, der bl.a. betyder, at ukrainerne kan få hjælp uden at søge asyl, fremsættes 14. marts og forventes endelig vedtaget 16. marts.

I Struer Kommune flyttede fx 20 ukrainske flygtninge i første weekend i marts ind i en nedlagt børnehaven, og indkvarteringen er sket på kommunalt initiativ i en akut situation, oplyser kommunen ved specialkonsulent Rasmus Drøj til DK Nyt.

I Helsingør Kommune er en lille gruppe flygtninge blevet indkvarteret i Helsingør Ferieby på kommunens regning, indtil 50 værelser på et nedlagt plejehjem er klar i næste uge, skriver sn.dk.

Kommunen. DK

Redaktør: Morten Guldborg

Debat & Navne: debatognavne@kommunen.dk

Læsertal: 41.000 (Index Danmark/Gallup 1. halvår 2018)

Udgivelsesdatoer i 2022

Udgiver: Kommunen Aps

Journalister: Emil Staulund Larsen, Jeppe Emil Gurlev, Bruno Ingemann, Stina Fink Elsing, Michael Kjærgård, Anni Kristensen, Knud Abildtrup, Hanne Korvig, Karin Svennevig Hyldig, Connie Warnick Aagaard, Petrine Ladegaard.

Salg & abonnement: Lene Stenstrop, tlf. 4635 3343 lene@dknyt.dk

Tryk: Stibo Complete

7. april
12. maj
16. juni
18. august
15. september
13. oktober
17. november
15. december

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administration, salg og abonnement: Havnebryggen 5, 3740 Svaneke

Avislayout: Rue Grafisk Design

Lisbeth Moesgaard, tlf. 4635 3343 lisbeth@kommunen.dk

Kommunen.dk udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Redaktion: red@kommunen.dk
Mejlgade 48 C, 8000 Aarhus C
Christiansborg, 1240 København K

Forsidefoto: Claus Bech, Scanpix

Årsabonnement: 3.281,25 kr. www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer: Henrik Eskelund, tlf. 5192 2437 henrik@kommunen.dk

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

PRESSE NÆVNET

Udgives i samarbejde med dknyt.dk

DKNYT

DF-udbrydere mangler fast grund under fødderne

Side 20

Ny borgmester er sin egen - ikke en kopi af sin far

Side 32

Ritt Bjerregaard skriver for Kommunen.dk

Side 34

Holstebro slås med forpassede deadlines og dårligt arbejdsklima

Side 4

Kommunen. DK

- 04 FORVALTNINGSROD**
Holstebro lader familiesager overskride tidsfrister med mere end 12 måneder
- 06 REKRUTTERING**
Kommunerne mangler hænder, men der er flere bud på effektive løsninger
- 08 TEMA: EMBEDSVÆRKET TIL DEBAT**
To fyrede kommunaldirektører taler ud
- 16 SKYBRUD**
Populært cloud-værktøj er i konflikt med GDPR og kan koste kommunerne penge
- 20 UDBRUDS-ANALYSE**
Opløsningstendenser plager DF, men har de udmeldte et bæredygtigt projekt at samles om?
- 22 EFTERMÆLE**
Maria Steno om fremtiden for vragede borgmestre
- 24 SKÆRMTEKKE**
Corona betød et boom for byråds-tv, som er kommet for at blive
- 27 WORLD MAYORS**
I en ny serie portrætterer vi markante borgmestre rundt om i verden. Rejsen begynder i Tyskland
- 28 DE NYE I KLASSEN**
Overgangen fra valgkamp til hverdag kan være brat for nyvalgte byrådsmedlemmer
- 32 BAG OM BORGMESTEREN**
Bliv klogere på Ærø's nye førstemand, et politikerbarn med alt andet end en normal politikerkarriere
- 34 STRATEGI**
Ritt Bjerregaard debutterer som klummeskribent i magasinet
- 36 FORSØGSORDNING**
Udsatte borgere skal selv kunne disponere over 50.000 kr.
- 37 DEBAT/MORGENDAGENS MENINGSDANNERE**
- 38 JURAKLUMME**
Facebook åbner for farlig overvågning
- 39 ETIKHACKEREN**
Russerne truer med cyberkrig, og vi er langt fra at være i sikkerhed
- 40 ORDFØRERNE/ÆRLIG TALT**
Michael Kjærgård om Ukrainekrigens effekt på EL
- 41 KLUMME**
Kontrol og detailstyring rimer ikke lænere på offentlig ledelse
- 44 KRONIK**
Kommunerne kan forebygge mord i familien
- 45 ARKITEKTKLUMME**
Modernisme i modvind
- 46 NAVNE**
Fødselsdage, job- og partiskift

Familieafdeling i Holstebro bryder loven og lader børnesager ligge i mere end et år

I flere sager er der fristoverskridelser på over et år. Fagforening og forsker er forargede over forhold i Familieafdelingen i Holstebro.

Af **Jepp Emil Gurlev**
jepp@kommunen.dk

Flere børne- og familiesager i Holstebro forværres, fordi kommunens familieafdeling ikke reagerer i tide. Afdelingen handler i flere tilfælde så sent, at lovpålagte frister bliver overskredet med mere end et år.

Det viser en aktindsigt i en tilsynsrapport fra Arbejdstilsynet, der har givet afdelingen et påbud på grund af problemer med det psykiske arbejdsmiljø.

Både Dansk Socialrådgiverforening og en lektor i børneret retter nu kritik af forholdene i afdelingen efter at have læst rapporten.

- Det er frygteligt. Jeg er bekymret for, at den lange sagsbehandling kan gå ud over sårbare familier. Der kan i værste fald være sager, der udvikler sig til, at børn

skal anbringes, fordi kommunen handler for sent, siger Trine Quist, formand for Dansk Socialrådgiverforening Region Nord.

- Det er en meget trist og alvorlig sag. Afdelingens rammer er det præcist modsatte af, hvad der skal til for at håndtere familiesager hensigtsmæssigt, siger Caroline Adolphsen, lektor i børneret på Aarhus Universitet.

Et år i et børneliv

I rapporten fremgår det, at ansatte har oplevet sager, hvor den langsomme sagsbehandling har resulteret i, at situationen for familier er blevet forværret, fordi man handler for sent.

Caroline Adolphsen forklarer, at den længste lovfrist, afdelingen skal overholde, er på fire måneder. Derfor er det voldsomt, at der findes sager med

overskridelser på mere end et år, fortæller hun.

- Et år i et børneliv er enormt lang tid. Det er rigelig tid til fejludvikling, hvis barnet lever under dårlige forhold, som kommunen ikke opdager eller reagerer for sent på.

- Et år er nok til, at et barn kan tage skade. Rapporten er meget bekymrende læsning, siger hun.

Samtidig er det også lang tid at udsætte familier for at være under sagsbehandling, mener hun. For fristerne er ikke udelukkende til for at sikre, at familier får den rette hjælp i tide. Det er også et værn mod, at familier unødigt lever under kommunens lup.

- Det er vigtigt, at fristen overholdes, så man lukker sager, så borgerne kan blive familier igen. Man har ret til privatliv og skal ikke være under lup i for lang tid. Fristen er også til for, at forældre ikke skal gå i flere måneder og frygte, at kommunen tager deres barn.

Ansatte i tvivl om de kan holde til arbejdet

De ansatte fortæller i rapporten, at der er flere sygdomsmeldinger på

”Kommunen har ikke taget situationen alvorligt nok. Man har ikke handlet rettidigt eller proportionalt med problemernes omfang. Det er yderst kritisabelt.”

Trine Quist, Dansk Socialrådgiverforening

afdelingen, men at de sygemeldtes sager ikke bliver overdraget til andre ansatte.

Ansatte fortæller også, at nyuddannede ikke får tilstrækkelig sparring og er i tvivl om, hvorvidt de overholder loven i deres sagsbehandling, at de ansatte i gennemsnit har 33 sager, og at deres sagsbehandling fungerer som “brandslukning”, hvor man prioriterer de aller mest akutte sager.

De ansatte oplyser videre, at “man har mistet overblikket i

flere af sagerne”, og at man “jonglerer mellem så mange sager på én gang, at en sag hurtigt bliver ‘en by i Rusland’, når man kommer væk fra den, fordi der er en anden sag, der prioriterer sig selv.”

Flere ansatte fortæller i rapporten til Arbejdstilsynet, at de er i tvivl om, hvorvidt de kan holde til at arbejde på afdelingen.

Rapporten tegner ifølge Caroline Adolphsen et billede af en afdeling, der hverken er i stand

Ledelsen og politikere afviser interview om lovbrud og problemer

Familieafdelingens ledelse og børne- og familieudvalget vil ikke svare på spørgsmål, men "anerkender fuldt ud, at der er ventelister, og at det betyder noget for børnene."

Af **Jepp Emil Gurlev**
jepp@kommunen.dk

Hverken Holstebros Familiesektions ledelse eller børne- og familieudvalgets politikere ønsker at blive interviewet eller svare på spørgsmål om Familiesektionens problemer med at overholde lovbestemte frister i sagsbehandling.

I stedet er ledelsen af Børn og Unge forvaltningen og børne- og familieudvalget gået sammen om et skriftligt svar og henviser til, at de ikke har yderligere kommentarer.

I svaret anerkender de problemerne med lange sagsbehandlingstider.

"Vi anerkender fuldt ud, at der er ventelister og at det betyder noget for børnene. Det er en

fælles problematik for mange kommuner i Danmark og ikke kun Holstebro Kommune."

Derudover skriver de, at man har lavet en handleplan efter at have fået påbuddet tilbage i november 2021.

"På baggrund af påbuddet, som bl.a. går på stor arbejdsbyrde for medarbejdere og mange sygemeldte, har vi udarbejdet en handleplan for at efterkomme påbuddet. Her indfører vi fx ugentlige teammøder, mulighed for ledelsessparring m.m. På grund af efterslæbet i opgaver har en gruppe medarbejdere sammen med ledelsen gået sagerne igennem og vurderet, hvad der haster (opgaverne er kategoriseret i tre kategorier (rød, gul og grøn)."

Det ville vi gerne have haft svar på:

- ▶ Hvilke konkrete konsekvenser har familier haft af afdelingens langsomme sagsbehandling?
- ▶ Hvad siger ledelsen til, at ansatte fortæller, at flere familiers situation er forværret på grund af manglende sagsbehandling?
- ▶ Hvordan fordeler sagerne sig blandt de tre kategorier?
- ▶ Hvorfor er der i de syv måneder, presset har stået på, endnu ikke rettet op?
- ▶ Hvordan forholder ledelsen sig til, at lovgivningsmæssige frister i flere tilfælde er overskredet med over et år?

til at tage ordentligt vare på børnesagerne og kommunens sårbare familier eller at overholde loven.

- Man skal kende forældrene godt og indhente alle oplysninger og handle i tide. Det kan de ansatte ikke her, siger hun.

Trine Quist påpeger, at når de ansatte er nødsaget til at prioritere de mest akutte sager, vil man overse, at andre sager kan vokse sig store.

- Den forebyggende indsats er meget minimal under de her forudsætninger. Der kan være problemer, der vokser sig større over tid, fordi der ikke bliver handlet. Det er et stort problem for familien, men også for kommunens økonomi i sidste ende, siger hun.

Brug for akut handling

Det er ikke første gang, at afdelingen har problemer. Sidste år kom det frem, at en tidligere leder havde udsendt en ulovlig instruks til afdelingens ansatte om at finde besparel-

ser på 250.000 kr. på deres sager og sætte en stopper for nye anbringelser og foranstaltninger.

Den samme leder blev senere ansat i Guldborgsund Kommune, hvor han udsendte en lignende instruks.

Dagbladet Holstebro-Struer afdækkede sidste forår, hvordan mange af afdelingens ansatte meldte sig syge, og at der var problemer med arbejdsmiljøet på afdelingen. En sag, som Trine Quist fra Dansk Socialrådgiverforening dengang gik ind i.

- Vi har været særligt opmærksomme på den afdeling i lang tid. Vi har forsøgt med dialog med kommunen i et år nu. Men kommunen har ikke taget situationen alvorligt nok. Man har ikke handlet rettidigt eller proportionalt med problemernes omfang. Det er yderst kritisabelt, siger hun.

Trine Quist påpeger, at det er ikke er ligetil at løse problemer af det omfang, som afdelingen døjer med. Men problemerne skulle været håndteret

for længst. Der er brug for, at kommunen retter op, mener hun.

Ikke længere fortrøstningsfulde

Rapporten beskriver, at arbejdspresset de seneste syv måneder blandt andet bunder i mange ledige stillinger og sygemeldinger kombineret med "høje følelsesmæssige krav".

Trine Quist fortæller, at hun i løbet af det seneste år har været i tæt kontakt med Dansk Socialrådgiverforenings medlemmer på afdelingen.

- Det gør mig virkelig ked af det, at man som ansat i en dansk kommune skal helt derud, hvor man knækker nakken på grund af sit arbejde. Det er der allerede mange, der har gjort. Ledelsen og politikerne har et ansvar for, at der bliver rettet op nu, siger hun.

- Da sagen startede for et år siden, var de ansatte fortrøstningsfulde i forhold til, at problemerne ville blive løst. Det er de ikke længere.

Arbejdskraftmangel: KL vil have flere på fuldtid, men lysten mangler

Rundt om i landet arbejdes der på at gøre deltidsansatte til fuldtidsansatte, men eksperter og kommuner tvivler på potentialet.

Af Stina Fink Elsing
stina@kommunen.dk

En analyse fra KL viser, at der i 2030 vil mangle 44.000 personer på det offentlige arbejdsmarked. En del af løsningen er at få flere på fuldtid. Det mener formand for KL's Løn- og Personaleudvalg, Michael Ziegler (K) og formand for Forhandlingsfællesskabet Mona Striib (FOA). Med projektet "En fremtid med fuldtid" vil parterne høste det enorme arbejdskraftpotentiale, som de mener, de 40 pct. kommunalt deltidsansatte rummer.

På de to største af kommunernes hovedområder er andelen af deltidsansatte endnu højere. Hver anden blandt det pædagogiske personale var i 2020 på

deltid. Det samme var otte ud af ti sosuer i 2019, viser tal fra Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed.

Samtidig viser en rekrutteringssurvey fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, at mange rekrutteringsforsøg inden for faggrupperne er forgæves. Derfor virker ideen om at få flere op i tid både relevant og logisk, men spørgsmålet er, om potentialet er mere teknisk end reelt, frygter blandt andet en forsker fra Vive.

Løser ikke alt

To år inde i projektet tror Michael Ziegler stadig på potentialet, uden at han dog gør sig forhåbninger om, at fuldtid løser alt.

- Men jeg har ret store forhåbninger til, at det kommer til at løse noget, siger han.

Mange kommuner arbejder på at få deltidsansatte op i tid både i og uden for projektets regi, og flere mener, at potentialet er beskedent.

- For nogle mennesker handler det om, at hvis de skal have et arbejde, så skal det være på deltid. Det er vi nødt til at forholde os til. Så vi starter et helt andet sted, siger konstitueret kommunaldirektør i Vordingborg Jan Christensen.

Når kommunen spørger medarbejderne i ældreplejen, vil kun få gå op i tid, mens væsentligt flere ønsker at gå den anden vej.

- Derfor er potentialet lille, og vi skal fokusere på at gøre arbejdspladserne attraktive med alt, hvad det indebærer, siger han.

Begrænset interesse

Bupl gennemførte sidste år en medlemsundersøgelse, der viste, at ca. ni pct. af de omkring

8.000 medlemmer, der arbejder deltid på daginstitutionsområdet, gerne vil gå op i tid.

"For nogle mennesker handler det om, at hvis de skal have et arbejde, så skal det være på deltid."

Konstitueret kommunaldirektør i Vordingborg, Jan Christensen

En analyse fra Social- og Indenrigsministeriets Benchmarkingenhed viste i 2020, at 12 pct. af sosu-personalet ikke var tilfredse med at være på deltid, men det var ikke muligt at konkludere noget om størrelsen på potentialet.

- Når vi er ude at snakke med social- og sundhedsmedarbejdere i ældreplejen, er interessen for og lysten til at gå op i tid ikke nødvendigvis stor. Tværtimod giver en del medarbejdere udtryk for, at de gerne vil gå ned i tid, siger forsker ved Vive Heidi Hesselberg Lauritzen.

Hun arbejder på et projekt bestilt af Ældreministeriet, der skal afdække, om og hvordan kommunerne kan øge arbejdstiden blandt social- og sundhedsmedarbejdere.

- Jeg håber, Mona Striib har ret, når hun siger, der er et uforløst potentiale, men det er ikke det, vi oplever. Spørgsmålet er, hvor stort det er lige nu og her, siger hun.

Tankerne er rigtige nok, mener hun, men forudsætningerne og rammerne skal også være til stede, så medarbejderne kan holde til det. Det handler blandt andet om styrkede kompetencer, normeringer og afbureaukratisering, men også om arbejdstider og arbejdsmiljø. Kombinationen af et stigende

Mange kommuner oplever et akut behov for arbejdskraft. Flere på fuld tid skal bidrage til at imødekomme behovet, mener formand for KL's Løn- og Personaleudvalg, Michael Ziegler (K).

Foto: Philip Davali, Ritzau Scanpix

Rekrutteringsudfordringen

- "En fremtid med fuld tid omfatter blandt andet ældre- og dagtilbudsområdet. På begge områder er der aktuelt rekrutteringsudfordringer. Problematikken forventes at vokse med udsigten til, at der ifølge en befolkningsfremskrivning i 2031 vil være 15 pct. flere 0-5-årige og 57 pct. flere +80-årige sammenlignet med 2021. Ifølge en rekrutteringssurvey fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fra december var der i perioden marts til august sidste år flere forgæves rekrutteringsforsøg:

	Antal forgæves rekrutteringer	Forgæves andel af opslåede stillinger
Social- og sundhedsassistent	9.490	30 pct.
Social- og sundhedshjælper	7.240	45 pct.
Skolepædagog	760	19 pct.
Pædagogmedhjælper	780	20 pct.

(Metode: 12.000 svar indsamlet fra juli til december 2021 på baggrund af jobopslag opslået i perioden marts til og med august 2021. Virksomhederne bliver spurgt om status på deres rekrutteringsforsøg ca. 4 måneder efter, at de har slået stillingen op. Den forgæves rekrutteringsrate på landsplan ligger med 95 pct. sandsynlighed indenfor +/- 0,5 pct.-point. af det samlede antal forgæves rekrutteringer.)

Fagbevægelsens råd til kommunerne:

Karin Svennevig Hyldegård
karin@kommunen.dk

BUPL: Lær af corona og tænk landsdækkende

15.000 kr. ekstra i lønningsposen efter et halvt års ansættelse siger ingen vel nej til. Der kommer bare ikke flere pædagoger, når kommunerne overbyder hinanden som f.eks. i hovedstadsområdet, påpeger Lasse Bjerg Jørgensen, der selv er pædagog og sidder i Bupl's forretningsudvalg.

- Vi skal have flere til at søge ind på pædagoguddannelserne og fjerne det motivationsdræbende lønfterslæb vi har i forhold til lærerne. Ellers fortsætter pædagoger og studerende med at søge væk fra faget, siger han.

- Pædagoger og studerende har behov for mere tid til at støtte børnene i deres udvikling, til faglig refleksion og

Foto: Ulrik Jantzen

opgaveløsning. Som vi oplevede det kortvarigt efter første corona-nedlukning. Lær af erfaringerne, kig på hele paletten

og lad os lave en samlet plan. Det er mit bedste råd til kommunerne, siger Lasse Bjerg Jørgensen.

FOA: Dobbeltarbejde skal kureres med tillid

Manglen på plejepersonale stiger og stiger, så kommunerne bliver nu nødt til at sætte puljer af til at fuldtidsansætte sosuer i ledige deltidsstillinger, mener formand for FOA Mona Striib. Gammeldags kønsrolletænkning og rigide faglige hierarkier gør det desuden umuligt at udnytte ressourcerne optimalt, peger hun på.

- Alt skal dokumenteres. Ikke bare afvigelser. Det koster tid, som kunne være brugt på borgerne, og der bliver desværre også lavet en del dobbeltarbejde. Ærgerligt, fordi vi som samfund ikke får fuldt udbytte af de gode uddannelser og dygtige medarbejdere, vi har i hele velfærdssektoren i dag, siger Mona Striib.

Foto: FOA

- Vi skal have flere faggrupper til at samarbejde, flytte arbejdsopgaverne derhen, hvor det giver mening, have lønnen op på et

niveau, der ikke får alle unge til at sige nej tak, og forebygge sygefravær med infektionshygiejnisk rengøring a la corona, siger hun.

IDA: I den rigtige sovs er faglig udvikling vigtigere end løn

Hvis kommunerne serverer det rigtigt, kan de godt få især unge til at ignorere løngabet på 15 pct. mellem den offentlige og den private sektor. For fagligt har offentlige arbejdspladser ofte mere at byde på, siger Morten Thiessen, der selv er ingeniør, har en fortid som offentligt ansat i Forsvarsministeriet, er formand for Ansattes Råd i IDA, Ingeniørforeningen i Danmark, og desuden er nytiltrådt rådmænd for børn og uddannelse i Aalborg valgt for De Konservative.

- Ingeniørmanglen indenfor byggefagene og it er pænt rødglødende for tiden, og vi ser kommuner, der hugger ingeniører fra hinanden, fordi de ikke længere kan gøre sig forhåbninger om at hugge nogen fra de

Foto: Lars Horn

private arbejdspladser, siger han.

- I stedet bør kommunerne profilere sig på et højt fagligt niveau med dyb specialisering, bedre adgang til efteruddannel-

se og meningsfulde opgaver, som især de unge lægger vægt på. Der skal ryddes op i reglerne, så ledelsen kan udvikle sådan et attraktivt arbejdsmiljø, siger Morten Thiessen.

antal borgere med komplekse plejebehov og kognitive udfordringer og stigende mangel på kvalificeret arbejdskraft samt et højt arbejdstempo på plejecentre og stramme kørelister i hjemmeplejen kan føre til et psykisk hårdt arbejdsmiljø.

Deltidsarbejde som "buffer"

En undersøgelse fra Vive bestilt af KL og Forhandlingsfællesskabet pegede i 2018 på, at ledere på ældreområdet opfatter deltidsarbejdet som en buffer mod et belastende arbejde. Ifølge dem vil konsekvensen af fuldtidsarbejde kunne aflæses direkte som en stigning i sygefraværet.

- Selv hvis nogle gerne vil på fuld tid, er det ikke sikkert, at de kan klare det fysisk, siger lektor ved Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier på Københavns Universitet, Trine Pernille Larsen.

En analyse af arbejdstid på det kommunale ældreområde fra Indenrigsministeriets benchmarkingen fra 2020 viste en tendens til, at kommuner med en stigende beskæftigelsesgrad også havde et stigende sygefravær blandt assistenter og hjælpere. Ifølge analysen kunne det tyde på, at ændringer i arbejdstiden hang sammen med ændringer i sygefraværet.

Nogle af de kommuner, der deltager i En fremtid med fuld tid, siger, at det kan være

en barriere. Og det er en bekymring, fortæller Michael Ziegler.

Men han frygter ikke, at sygefraværet vil stige. Han henviser til norske erfaringer, der viser, at der kan være gevinster ved at arbejde på fuld tid. Fx et øget kompetenceniveau på afdelingen og hos den enkelte medarbejder, mindre belastning, flere pauser og bedre samarbejde.

De norske erfaringer giver dog ikke noget entydigt svar på, hvordan øget arbejdstid påvirker sygefravær. Seniorforsker ved det norske samfundsvidenskabelige forskningscenter Fafo Leif E. Moland peger på, at fordele ved øget arbejdstid i kombination med andre tiltag, der bidrager til et bedre arbejdsmiljø, forventeligt vil kunne føre til lavere sygefravær. Men hvis ændringer i arbejdstidsordninger ikke er ønsket af medarbejderne eller indføres på en "uheldig måde", kan det føre til øget sygefravær, skriver han i en mail til Kommunen.dk.

Michael Ziegler er enig i, at arbejdsmiljø spiller en rolle i at få folk til at gå op i tid.

- Vi skal sikre rammerne for, at folk har mulighed for at gøre det, siger han.

- Det er en kompleks problemstilling, som er super-vigtig at få knækket, så samfundskontrakten omkring vores velfærdssamfund ikke bryder sammen. Kommunerne skal også kunne levere velfærd om 15 og 20 år.

Macholedelse og forfølgelse: Fyrede kommunaldirektører fortæller deres version

Hvert år udskifter kommunerne 10-15 kommunaldirektører. Hver afgang har sin historie, men vi har talt med to højtprofilerede tidligere kommunaldirektører om deres firing, ledelse og om der er sket et skred i forholdet mellem embedsværket og politikerne.

Af Emil Staulund Larsen
emil@kommunen.dk

Det nye byråd i Slagelse havde knap fået fordelt siddepladser i byrådsalen, da kommunaldirektør Frank E. Andersen fik beskeden. Fyret. Byrådet ønskede en anden profil. Beskeden kom brat, men ikke som et lyn fra en klar himmel.

- Jeg havde før kommunalvalget haft møder med både den siddende borgmester og de forskellige politiske ledere. Jeg mødtes efterfølgende med det nye flertal, som fremlagde deres vision, og jeg kom med mine vurderinger. Da jeg så ikke hørte fra dem efterfølgende, anede jeg, hvilken vej det pegede, fortæller Frank E. Andersen.

- Jeg havde dog ikke regnet med, at det allerede ville ske på arbejdsdag nummer to. Jeg troede, at jeg fik lov til at vise, hvordan jeg kunne løfte opgaven.

Frank E. Andersen blev den første kommunaldirektør, der blev fyret i den nye periode. Siden er der kommet flere til. Hvert år bliver der udskiftet 10-15 kommunaldirektører med hver sin forhistorie og forklaringer.

- Jeg ved i princippet den dag i dag ikke præcist, hvorfor jeg blev fyret. Jeg har aldrig fået nogen begrundelse; om det var, fordi de mente, jeg var for tæt på den tidligere borgmester, om jeg var for stærk, eller om de bare ville have en ny kandidat, fortæller Frank E. Andersen.

Borgmester Knud Vincents (V) ønsker ikke at kommentere sagen og henviser til, at det er en personalesag. I pressemeddelelsen lød det, at der var "brug for ny ledelseskraft", og man ønskede "en anden profil".

Macholedelse fra en svunden tid

Frank E. Andersen er ikke bitter over fyringen, snarere ærgerlig. Han tiltrådte stillingen i Slagelse Kommune i 2018, hvor han kom fra posten som kommunaldirektør i Gentofte.

- Jeg vidste godt, hvad jeg gik ind til, og hvad risikoen var. Det er ingen hemmelighed, at der har været store konflikter, før jeg kom til. Dem har man ikke hørt så meget til, mens jeg har været der, men der har altid været en latent uenighed mellem de to fløje, som man ikke kan løse sådan lige, fortæller Frank E. Andersen.

Der er skrevet mangt og meget om de mange konflikter i Slagelse. Fyringen af Frank E. Andersen kan synes som den seneste akt i teaterstykket. Det høje konfliktniveau har nok gjort, at kommunaldirektøren er blevet sat i bås med den ene fløj, vurderer Frank E. Andersen. Derfor kan den nye kommunalbestyrelse have haft

behov for at stille skabet på plads.

Frank E. Andersen har mange års erfaring fra både militæret og den kommunale verden. Den type ledelse, som Frank E. Andersen mener, fyringen udtrykker, hører dog en anden tid til:

- Det er en gammeldags form for macholedelse, som hørte til for 20-30 år siden, hvor man forsøger at udvise styrke og pondus. Det skaber kun en masse usikkerhed i organisationen. Hvad er retningen fremad nu? Kommer der flere fyringer? Politikerne kender ikke maskineriet, og de kender ikke konsekvenserne, når de laver sådan nogle udmeldinger. Mange politikere undervurderer, hvor meget det kræver at styre så stor en organisation.

Væltet af mediestormen

I Greve blev Claus Thykjær centrum for en sand møgsag. Efter en række aktindsigter kunne DR afsløre, at Claus Thykjær havde brugt kommunens kreditkort til private indkøb. Ifølge DR drejede det sig om ca. 3.700 kr., mens der manglede bilag for 10.390 kr.

- Jeg orienterede selvfølgelig økonomiudvalget om, at DR kiggede på disse bilag. Vi fik KL og en ekstern revision til at kigge på forløbet, og de konkluderede begge,

at det var noget rod, men at der ikke var grundlag for en personalesag, fortæller Claus Thykjær.

Byrådet blev orienteret, men man valgte ikke at gøre mere ved sagen, før DR kørte historien. Mens borgmester Pernille Beckmann (V) ikke ønskede at udtale sig, stod oppositionen i kø for at udtrykke kritik.

- Det var DR, der styrede hele dialogen omkring mig. DR brekkede ikke noget for byrådsmedlemmerne, som de ikke allerede havde fået forelagt, siger Claus Thykjær.

Presset blev ved med at vokse. Til sidst blev Claus Thykjær fritstillet. Forløbet stoppede dog ikke her. Presset og mistænkeliggørelse fortsatte mod embedsværket.

- Det var voldsomt ubehageligt for hele administrationen. Der blev kørt en fortælling om, at jeg havde snydt og bedraget, og der blev rettet en mistillid mod hele embedsværket, fortæller Claus Thykjær.

Den konstituerede kommunaldirektør måtte tilmed gå i rette med byrådet for at stoppe den fortsatte mistænkeliggørelse af forvaltningen, da byrådet blev ved med at stille nye spørgsmål til forløbet.

» Fortsættes på side 13

Frank E. Andersen kom til Slagelse Kommune i 2018 fra posten som kommunaldirektør i Gentofte. Han ville drive kommune på en ny måde. Han siger, at han kendte til risikoen, da han overtog posten i den konfliktfyldte kommune.

Foto: Claus Bech, Ritzau Scanpix

Claus Thykjær blev fyret på grund af rod i en række bilag. Senere førte pres i medierne til, at han ovenikøbet blev politianmeldt. Alle anklager er siden frafaldet. Frank E. Andersen har aldrig fået en forklaring på, hvorfor han blev fyret. I pressemeddelelsen fra kommunen lød det, at der var brug for "ny ledelseskraft" og en "anden profil".

Foto: Claus Bech, Ritzau Scanpix

» Forsat fra side 12

Chikane og politianmeldelse

Det hele kulminerede for Claus Thykjær, da et flertal uden om borgmesteren ville politianmelde ham, selvom KL og den eksterne revision vurderede, at der ikke var noget at komme efter. Ifølge politianmeldelsen, som Kommunen.dk har set, "har såvel borgere som medier... rejst vedvarende tvivl om, hvorvidt der foreligger strafbare forhold" som et belæg for at politianmelde den tidligere kommunaldirektør.

- Det er et skred, at man lader sig kue af stemningen på sociale medier. Man gør det måske, så man kan vise, at man er handlekraftig, men flere undersøgelser havde vist, at der jo ikke var noget at komme efter, siger Claus Thykjær.

Han peger desuden på, at politianmeldelsen var et brud på den fratrædelsesordning, som man forinden havde indgået. Aftalen krævede nemlig, at Claus Thykjær aktivt skulle søge et nyt job, hvilket selvsagt blev gjort en del sværere med en politianmeldelse hængende over hovedet.

Politiet vurderede efter at have behandlet sagen, at der

ikke var grundlag for at rejse en sag - samme konklusion som KL og det eksterne revisionsfirma var nået frem til og havde fremlagt for byrådet.

Djøf har fulgt sagen, og ifølge Claus Thykjær vurderede fagforeningen, at der til gengæld var grundlag for, at Claus Thykjær kunne sagsøge Greve Kommune for chikane. Det ønsker han dog ikke.

- Tænk på, hvordan jeg så ville se ud. Det er ikke det værd. Jeg vil bare gerne have dette forløb overstået og komme videre.

Politisk ledelse, ikke styring

I bund og grund handler forholdet mellem embedsværket og lokalpolitikere om ledelse. Der kan hurtigt være og opleves en ubalance. Mange kommunalpolitikere har ingen eller kun begrænset ledelsesmæssig erfaring eller en bred erhvervs- og uddannelsesmæssig baggrund. Omvendt er embedsværket typisk akademikere.

- Jeg tror ikke, man havde ladet sig rive med, hvis der havde været en mere erfaren politisk nestor-type i oppositionen, vurderer Claus Thykjær.

Politikere og forvaltning taler til tider hver deres sprog.

- Jeg kan sagtens forstå, hvis nogle lokalpolitikere føler sig magtesløse i forhold til embedsværket. Hvis man laver politik ud fra sagsfremstillinger, er det jo embedsværket, der laver sagsfremstillingen. Hvis den kommer med 600 siders bilag, er det klart, at man som politiker har svært ved at følge med, siger Frank E. Andersen.

Han er derfor stor fortaler for, at politikerne skal sætte dagsordenen, men ikke ved macho eller detailstyring, men gennem politisk ledelse og at sætte retningen.

- Hvis man forsøger at lave politisk styring, ender man inde på embedsværkets bane og præmisser. Det bliver en ulige kamp. I stedet skal man vise politisk lederskab og udpege retningen på baggrund af meninger og holdninger. Det er det, de er valgt til, siger han.

Frank E. Andersen har været kendt i den kommunale verden for sit arbejde med at forandre måden, man driver kommune på. Han har rejst rundt i mere end 70 kommuner for at fortælle om sit arbejde.

- Politisk lederskab handler om at lede embedsværket og

inddrage borgerne. Jeg synes, at alt for mange politikere spiller magten over til embedsværket. Det skal være politikerne, der skal definere forvaltningens rolle - ikke omvendt.

Slip styringen

Forholdet mellem politikerne og embedsværk har særligt i den seneste tid været til debat. De to tidligere kommunaldirektører ser en række tendenser, men tøver med at tegne entydige konklusioner.

- Set udefra er det blevet mere legitimt at skifte ud i forvaltningen og ledelsen, når flertallet skifter. Det gælder både i kommunerne og ministerierne. Forståelsen for den neutrale embedsmand er ikke længere så stærk, som den har været. Kommunaldirektøren repræsenterer jo først og fremmest flertallets vilje uanset farve, siger Claus Thykjær.

Kommunaldirektøren repræsenterer flertallets beslutninger og skal samtidig sikre, at alle - også mindretallet - har et godt og veloplyst grundlag for at træffe beslutninger på, slår Claus Thykjær fast. Man skal som kommunaldirektør eksekvere smalt og servicere bredt,

men man kan hurtigt få skudt i skoene, at fx borgmesteren bliver favoriseret.

- Det bliver lynhurtigt problematiseret, hvis borgmesteren eksempelvis får information før andre. Det kan hænge sammen med, at politik i dag går enormt hurtigt, og man altid skal være klar til at have en mening om alt, og politikere er derfor meget påpasselige med ikke at blive kørt bagud i forhold til andre.

Ønske om forandring

Claus Thykjær afviser ikke at vende tilbage til en kommunaldirektørstol et andet sted. Frank E. Andersen håber ligeledes på at kunne fortsætte med at udvikle måden, man driver kommuner på.

- Der er helt bestemt et ønske om forandring, mindre bureaukratisering og mere borgerinddragelse. Men forholdet mellem politikerne og embedsværket er ikke noget, vi kan ændre strukturelt. Det kræver, at vi ændrer kulturen, og at vi fastholder tiltroen til vores dygtige medarbejdere i forvaltningen og erkender, at alting ikke skal styres fra byrådsalen eller Christiansborg, siger han.

”Set udefra er det blevet mere legitimt at skifte ud i forvaltningen og ledelsen, når flertallet skifter. Det gælder både i kommunerne og ministerierne. Forståelsen for den neutrale embedsmand er ikke længere så stærk, som den har været.”

Claus Thykjær,
fratrådt kommunaldirektør i Greve

”Jeg vidste godt, hvad jeg gik ind til, og hvad risikoen var. Det er ingen hemmelighed, at der har været store konflikter, før jeg kom til.”

Frank E. Andersen,
fratrådt kommunaldirektør i Slagelse

Både Kommunaldirektørforeningen og KL har igangsat hver sit initiativ, der skal undersøge forholdet mellem politikerne og embedsværket i kommunerne.

Foto: Mette Mørk, Jysk Fynske Medier, Ritzau Scanpix

Kommunaldirektører oplever stigende politisk pres mod embedsværket

Rollerne i forvaltningen er under forandring, vurderer kommunaldirektørernes formand. KL er klar til at mægle mellem politikerne og embedsværket.

Af Emil Staulund Larsen
emil@kommunen.dk

Grå og anonyme embedsmænds arbejdsforhold har fundet vej til mediernes spotlight. Embedsmændene og departementschefer spillede en afgørende rolle i både mink-sagen og Rigsretten. Der er brug for en grundig gennemgang af samspillet mellem politikere, embedsværket og medierne, lød det fra Djøf i januar, hvor et ekspertudvalg fik til opgave at analysere forholdet mellem politikerne og embedsværket.

Danmark har tradition for et velfungerende forhold mellem embedsværket og politikerne med få politisk udpegede embedsfolk. Men dette forhold er ikke længere uproblematisk. Eksempelvis er der kommet 14 nye departementschefer til under den socialdemokratiske regering.

Men det er ikke kun i ministerierne, at det er værd at undersøge forholdet mellem politikerne og embedsværket. KL's administrerende direktør, Kristian Vendelbo,

deltager i udvalgets arbejde i sin funktion som tidligere departementschef i Sundhedsministeriet, men han mener også, at der er grund til at se nærmere på forholdene i kommunerne.

- Det er klart et emne, der fylder, og som vi bør få en åben diskussion om, siger Kristian Vendelbo.

KL har derfor igangsat sit eget, selvstændige arbejde, hvor man vil sætte spot på relationen lokalt. Diskussionen i kommunerne er anderledes end i staten og handler i højere grad om, hvorvidt byrådspolitikerne har tillid til embedsværkets sagsfremstilling og føler sig tilstrækkeligt klædt på, påpeger Kristian Vendelbo.

Mistro mod embedsværket

Det er ikke første gang, at byrådspolitikerne sætter spørgsmålstegn ved embedsværkets rolle.

I Vives Kommunalpolitiske barometer fra sidste år mente 34,1 pct. af lokalpolitikerne, at det er vanskeligt at få indblik i

forvaltningen af kommunalbestyrelsens beslutninger. 29,1 pct. var helt eller delvist uenige i, at der var stor åbenhed og gennemsigtighed i forvaltningen, mens 40,6 pct. mente, at det er vanskeligt for lokalpolitikerne at gennemføre deres synspunkter, hvis de går på tværs af ledende embedsmænd. I en undersøgelse fra Altinget sidste år var hvert andet byrådsmedlem "helt enig" eller "delvist enig" i, at embedsmændene i kommunen havde for meget magt.

De tal er "alt for høje" og "gør bestemt indtryk" på Kristian Vendelbo. Han vil dog ikke kommentere, hvad han forventer, at KL's arbejde konkret vil munde ud i, men han siger, at det vil være genstand for en løbende diskussion i KL's bestyrelse.

- Det er en udvikling, som har været undervejs i lang tid, men det er vigtigt at stoppe op engang imellem. Hvis der er oplagte svar og løsninger, skal vi have fundet dem frem, siger Kristian Vendelbo.

Også i embedsværket tager man tallene alvorligt.

- Det er jo åbenlyst et udtryk for, at der er en bevægelse. Rollerne er under forandring, og den klassisk farveløse kommunaldirektør i rollen som byrådets sekretær er ved at blive til noget andet. Vi skal være meget

opmærksomme på, hvilke konsekvenser det kan have, siger Niels Ågesen, formand for kommunaldirektørernes forening Komdir og kommunaldirektør i Vejle.

Forvaltning under pres

Der er også bekymringer i embedsværket. I en rundspørge, Kommunen.dk har lavet blandt landets kommunaldirektører, erklærer to af tre kommunaldirektører sig enten "helt" eller "delvist enig" i, at der er et større politisk pres mod embedsværket end tidligere. Lige knap halvdelen oplever selv et større pres i rollen som kommunaldirektør.

Det er derfor oplagt at tale om, hvor grænserne går for eksempelvis faglig rådgivning, mener Niels Ågesen.

- Den klassiske faglige rådgivning handler om tid og sted, omfang og økonomi, men på godt og ondt er vores dagligdag meget mere taktisk præget. Du skal forholde dig til kommunikation, image, hvordan organisationen og byrådets aktiviteter ser ud udefra. Du skal som kommunaldirektør have andre redskaber end bare for få år siden, fortæller Niels Ågesen.

Særligt ministerierne diskuterer grænserne for embedsmandsrådgivningen. Men man må ikke tro, at den diskussion

"Rollerne er under forandring, og den klassisk farveløse kommunaldirektør som byrådets sekretær er ved at blive til noget andet. Vi skal være meget opmærksomme på, hvilke konsekvenser det kan have."

Niels Ågesen, formand i Komdir

kun gælder i ministerierne, den bør også tages i kommunerne.

Niels Ågesen støtter derfor KL's kommende initiativ, men Kommunaldirektørforeningen har også igangsat sit eget projekt i samarbejde med Kronprins Frederiks Center for Offentlig Ledelse ved Aarhus Universitet med fokus på, hvordan kommunaldirektørerne oplever onboarding-procesen med de nye byråd.

Viden er magt

Når der opstår tvivl om, hvor "magten" ligger, er det ofte også et spørgsmål om viden.

- Arbejdet som byrådspolitiker bliver mere og mere komplekst og omfangsrigt. Hvis man som byrådspolitiker ikke føler, at man har indsigt i sagen eller forstår, hvad forvaltningen skriver, er der basis for mistillid, advarer Kristian Vendelbo eksempelvis.

Niels Ågesen tilføjer:

- Der skal ikke være tvivl om, at det er borgmesteren og byrådet, der bestemmer.

Det er derfor vigtigt, at man sørger for, at lokalpolitikere sætter rammerne og retningen, mener kommunalordfører for De Radikale Christina Thorholm.

- Embedsværket har magt, og det er vigtigt at forholde sig til politisk, da embedsmændene har viden, skriver dagsordenerne og lægger sager op. Men de gør det på baggrund af politiske bestillinger eller økonomi. Det er politikernes ansvar at stille de kritiske spørgsmål og give dagsordenerne den politiske vinkel, som politikerne har magt til, siger hun.

Kommunalordfører for Venstre Anni Matthiesen tilføjer:

"Det er politikernes ansvar at stille de kritiske spørgsmål og give dagsordenerne den politiske vinkel, som politikerne har magt til."

Christina Thorholm, kommunalordfører for Radikale Venstre

- Man skal som politiker nok altid være bevidst om rollefordelingen og dermed sikre sig, at embedsmændene ikke agerer politikere og omvendt.

Man skal være varsom med at lave skarpe konklusioner om forholdene i kommunerne. Det er eksempelvis ikke Anni Matthiesens indtryk, at forvaltningen er blevet for "politiseret":

- Men det er jo hele tiden noget, man skal være bevidst om at overvåge, ligesom rammerne med mellemrum skal tegnes op for at sikre rollefordelingen, siger hun.

Christina Thorholm tilføjer:

- Kampen om magten har fokus på, at der bliver truffet de rigtige beslutninger. Embedsfolkene oplever, at de står på en faglig viden, og politikernes beslutninger kan blive dyrere og dårligere. Derfor vil der til tider være "kamp" om, at embedsværkets viden bliver forstået, så beslutningen bliver så hensigtsmæssig som muligt. Når svaret ikke er

entydigt, kan forvaltningens svar efter min mening blive politiseret, siger Christina Thorholm, som derfor peger på, at det er vigtigt i komplicerede sager, at forvaltningen fremlægger flere løsningsforslag.

Tryktester forvaltningen

Knap en tredjedel af kommunaldirektørerne har indtryk af, at kommunalbestyrelsen er utilfreds med magtfordelingen mellem politikerne og embedsværket. To tredjedele af kommunaldirektørerne oplever dog, at jobbet som kommunaldirektør i dag er omfattet af større usikkerhed end tidligere.

Det er et udtryk for, at forvaltningen i såvel ministerier som i kommunerne jævnligt bliver tryktestet:

- Jeg tror, de fleste kommunaldirektører føler sig presset af, at der både er en politisk forventning om større politisk lydhørhed, altså at kommunaldirektøren og forvaltningen er bedre til at følge dine politiske ønsker, og at man skal efterleve de klassiske embedsmandsdyder om at have styr på sagerne og overholde loven, siger Niels Ågesen.

Kommunaldirektørerne skal altså i højere grad strække sig for at leve op til de politiske forventninger og overholde gældende regler. Og det er der, diskussionerne om, hvorvidt byrådet har den rette kommunaldirektør, kan opstå, advarer Niels Ågesen. I 2022 er kommunaldirektøren i både Slagelse, Middelfart og Solrød blevet fritstillet, da man "ønsker en ny profil".

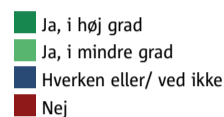
Selvom Niels Ågesen slår fast, at det selvfølgelig er borgmesteren og byrådet, som sætter den politiske retning, skal man huske på at bevare respekten for bureaukratiet og forvaltningen.

- Nogle opfatter måske forvaltningen som unødvendigt bureaukratisk eller besværlig, men alternativet er jo værre. Hvis man først begynder at give køb på de klassiske embedsmandsdyder som sandhed, troværdighed, og at man overholder loven, så går det først helt galt, siger han. ●

Rundspørge blandt kommunaldirektørerne:

Kommunen.dk har i slutningen af februar sendt en rundspørge til landets kommunaldirektører. 34 kommunaldirektører har svaret på rundspørge. Fire har svaret, at de ikke ønsker at deltage. Kommunaldirektørerne har besvaret rundspørgen anonymt.

Oplever du, at kommunalbestyrelsen i din kommune er utilfreds med magtbalancen mellem bestyrelsen og embedsværket?

Kilde: Kommunen.dk's rundspørge blandt kommunaldirektørerne

Er du enig i, at der er et større politisk pres mod embedsværket end tidligere?

Kilde: Kommunen.dk's rundspørge blandt kommunaldirektørerne

Er det dit indtryk, at jobbet som kommunaldirektør er omfattet af større usikkerhed end tidligere?

Kilde: Kommunen.dk's rundspørge blandt kommunaldirektørerne

Hvor enig/uenig er du i følgende statement: "Jeg oplever et større pres i rollen som kommunaldirektør end tidligere?"

Kilde: Kommunen.dk's rundspørge blandt kommunaldirektørerne

Hvis ja, hvor oplever du dette pres komme fra?

Borgmester

Kommunalbestyrelsen som et hele

Enkelte medlemmer af kommunalbestyrelsen

Borgere

Sociale medier/medier

Bo Smith-udvalgets anbefalinger i 2015

- I 2014 nedsatte Djøf et udvalg, der skulle analysere samspillet mellem politikere og embedsmænd. Dengang kom udvalget også med særlige anbefalinger om regioner og kommuner, som kunne gøres op i tre grupper:
- Kodeksløsninger:** Udvalget udarbejdede et forslag til kodeks for ledere og forvaltningspersonale i kommunerne. Først og fremmest gælder lydighedspligten primært i forhold til kommunalbestyrelse og udvalg samt borgmesteren i dennes rolle som øverste daglige leder af administrationen.
- Institutionelle løsninger:** Udvalget foreslog, at det overvejes at øge bstanden til de politiske grupper i kommunalbestyrelsen, og at den enkelte kommunalbestyrelse overvejer at styrke den politiske del af den revisionsmæssige kontrol med administrationen, fx ved at udnytte muligheden for at nedsætte et særligt udvalg.
- Løsninger med henblik på åbenhed og transparens:** Udvalget foreslog, at kommunerne giver offentligheden størst mulig adgang til væsentlige faglige forhold og vurderinger, at den enkelte kommune tilrettelægger større beslutninger, så der i den indledende fase – før borgmester og kommunalbestyrelse lægger sig fast på et udspil – i øget omfang inviteres til debat.

Kommuner har brugt 170 mio. kr. på at tage afsked med deres øverste ledelse

Kommunerne bruger et trecifret millionbeløb på at fyre og fritstille den øverste ledelse. I lokalpressen opstår der ofte forargelse. Men der er mening med galskaben, forsikrer forsker.

Af **Jepp Emil Gurlev**
jepp@kommunen.dk

Siden 2017 er der blevet fyret, fritstillet og opsagt kommunale topchefer for mindst 172 mio. kr. Det viser en kortlægning gennem aktindsigt med svar fra 81 kommuner, som Kommunen.dk har foretaget.

I alt er der brugt 88 mio. kr. på fratrædelsesgodtgørelser og 84 mio. kr. som løn under opsigelsesperioden til fritstillede topchefer.

Men selvom kommunernes udgifter løber op i et trecifret millionbeløb, mener professor i økonomistyring Per Nikolaj Bukh ved Aalborg Universitet, at megen af debatten om fratrædelsesaftaler til kommunale topchefer er misforstået.

- Det er et stort beløb. Når kommunaldirektører bliver fyret for millioner kan det fremstå helt vanvittigt. Men der er en mening med galskaben, siger han.

Alternativet er værre

Det handler i virkeligheden om den økonomiske teori, der ligger bag ved at kompensere for de risici, der følger med et kommunalt topjob.

Udover at både medier og borgere løbende vil kritisere forvaltningen, er man som kommunaldirektør eller chef i de øverste ledelseslag ofte i risiko for politiske fyringer, siger Per Nikolaj Bukh.

- De øverste chefer og direktører kan blive fyret, selvom de gør det godt. Måske ser politikerne sig sure på dem. Eller også ønsker man sig en ny profil. Kommunale topchefer har en helt særlig risiko for at blive fyret.

Den usikkerhed vil ifølge Per Nikolaj Bukh afskrække kvalificerede topledere, medmindre risikoen bliver økonomisk kompenseret. Og her er rationalet, at

der bliver udbetalt store kompensationer til fyrede topchefer.

'Bottom line' er, at det er billigere, forklarer han.

- Enten kan man kompensere gennem højere lønninger. Eller også kan man have fratrædelsesordninger, der udløser millionbeløb i tilfælde af, at man ønsker at fyre en chef. Man kan simpelthen få dem til at arbejde for en lavere løn.

- Det er til samfundets fordel, at man udbetaler fratrædelsespakker, siger han.

Forhandlingens kunst og pligt

Selvom det er til samfundets bedste, mener Per Nikolaj Bukh alligevel, at kommunerne kan gøre deres for at sikre, at man ved en eventuel fyring ikke skal ende med at udbetale for mange penge. Det skal ske allerede ved ansættelsessamtalen.

Kommunerne har en forpligtelse til at være sparsommelige og forvalte borgernes penge ordentligt. Det betyder også, at kommunerne skal forhandle om størrelsen på fratrædelsesgodtgørelsen.

Og det er nemmere at aftale, når man er nygift, siger Per Nikolaj Bukh.

- Politikerne bør for deres egen skyld, men også for borgernes, sørge for rådgivning og forhandle professionelt og sparsommeligt ved nyansættelser.

En misforstået debat

Fyringer af kommunale topchefer er en evig kilde til lokalmediers finkæmning af fratrædelsesaftaler og historier om lokalbefolkningens eller oppositionspartiets forargelse over størrelsen på det gyldne håndtryk.

Per Nikolaj Bukh har ad flere omgange advaret om, at man per automatik bliver forarget over størrelsen på de kommunale fratrædelsespakker til topledelsen.

- Lokalmedier skal ikke stå længe foran brugsen, før man finder en pensionist, der synes, at et givent beløb er vanvittigt. Men man kan jo ikke forvente, at den menige borger har læst en bog om personal economics.

- Der er også politikere i oppositionspartier, der bliver forargede. Det er jo lidt en politisk fri billet. Men nogle gange bunder det jo i manglende viden om de her forhold, siger han.

Prisen for en ny profil

Per Nikolaj Bukh mener, at når kommuner fyrer for at få en ny profil i stedet, illustrerer det vigtigheden af aftaler med en fratrædelsesgodtgørelse.

For udsigten til et økonomisk bagslag ved en fyring tvinger kommunalbestyrelsen til at tænke sig godt om. Det er i virkeligheden et godt værn mod, at et nyvalgt flertal bare fyrer efter forgodtbefindende.

"Så hvad er alternativet til det her system med fratrædelsespakker til millioner? Jo, alternativet kunne nemt blive både dyrere og dårligere."

Per Nikolaj Bukh, professor i økonomistyring

- Modpolen ville være, at man fyrede hvert fjerde år og udvandede traditionen for neutrale embedsmænd. I USA fyrer man jo sheriffen, brandmajoren og alt hvad man kan nærme sig, når man bliver nyvalgt.

- Normen skal ikke være, at man ansætter politiske fæller eller andre, man skylder en tjeneste. Fratrædelsesgodtgørelser på flere millioner er også et værn mod den udvikling, siger han.

Fyringen skal kunne forsvares over for vælgerne i brugsen, når lokalpressen tværer beløbet ud på forsiden, forklarer han. Der skal ligge argumenter bag valget om, at man ikke længere kan bruge den gamle direktør og skal bruge flere millioner på at fjerne ham.

- Så hvad er alternativet til det her system med fratrædelsespakker til millioner? Jo, alternativet kunne nemt blive både dyrere og dårligere, siger han. ●

Aktindsigter

- ▶ Kommunen.dk har sendt aktindsigter til samtlige kommuner for at få svar på, hvor mange penge der er blevet brugt på at fyre/opsige kommunaldirektører og direktører/forvaltningschefer siden 2017.
- ▶ Derudover har Kommunen.dk spurgt om, hvor mange penge der er udbetalt som løn under opsigelsesperioden til fritstillede kommunaldirektører og direktører/forvaltningschefer.
- ▶ Opgørelsen bygger på svar fra 81 kommuner. Resten af kommunerne har ikke besvaret aktindsigten inden deadline eller har afvist at udlevere oplysninger.

Oddsene er imod kvindelige kommunaldirektører

Mennesker søger ofte personer, der ligner dem selv. Det gælder også borgmestere, når det kommer til kommunaldirektører. Det kan gå ud over særligt kvindelige kommunaldirektører og kandidater.

Af Emil Staulund Larsen
emil@kommunen.dk

Når en kommunaldirektør bliver skiftet ud, medfølger der sjældent en forklaring. Tidligere er der blevet forsket i, hvorvidt det handler om politik. Det er der dog ikke noget, der tyder på, fortæller forsker ved Institut for Statskundskab ved SDU Niels Opstrup. Det handler oftest i stedet om personlig kemi mellem først og fremmest borgmester og kommunaldirektør, forklarer han.

Men hvad dækker kemi over? Ud fra grundtanken om, at man swinger bedst med dem, som ligner én selv, har forskere fra Aarhus- og Syddansk Universitet undersøgt, hvorvidt kommunaldirektør og borgmester ligner hinanden på en række grundlæggende parametre, som kunne have betydning for den personlige kemi som fx alder, uddannelse og køn.

- Personlig kemi er selvfølgelig meget mere kompliceret, end hvorvidt man er mand eller kvinde eller ung eller gammel, siger Niels Opstrup.

Undersøgelsen viser blandt andet, at hvis kommunaldirektør og borgmester har omtrent samme alder, er risikoen for, at samarbejdet ender med en afskedigelse, lavere. Det samme gælder, hvis kommunaldirektøren og borgmesteren er af samme køn, noterer forskerne.

Omvendt er der, hvis der er tale om en mandlig borgmester

og en kvindelig kommunaldirektør, en større risiko for, at kemien går galt. Risikoen for en fyring er ifølge studiet 70 pct. større, end hvis der er to mænd i spidsen for kommunen.

- Overordnet spiller køn ikke en rolle for udskiftningen på nær denne ene kombination, hvor der er markant øget risiko for udskiftning, siger Niels Opstrup, som kalder resultatet "noget overraskende".

Søger nogen som sig selv

Niels Opstrup og kollegerne inkluderede økonomisk mismanagement i undersøgelsen for at se, hvorvidt en mangelfuld økonomistyring kunne være en del af forklaringen, men det er der ikke noget, der peger på.

Selvom hver udskiftning har sin egen forhistorie og forklaring, ligesom nogle fyringer skyldes helt ekstraordinære omstændigheder, er der alligevel bemærkelsesværdige tendenser på tværs af forskernes gennemgang af fyringer fra 2007 og frem til 2019.

Forskerne undersøgte også, hvem der blev ansat efterfølgende. Her spillede køn, uddannelse og alder tilsyneladende ikke nogen signifikant rolle på nær én kombination, nemlig at jo ældre borgmesteren er, desto mindre er sandsynligheden for, at borgmesteren vil ansætte en kvinde - uanset borgmesterens køn.

- Det er svært at sige, hvad der ligger under. Vi tror, det skyldes,

at man oftest søger og arbejder bedst sammen med nogen, som ligner en selv. Det er helt grundlæggende mekanismer hos mennesker, siger Niels Opstrup, som ikke vil kalde tendenserne for diskrimination:

- Det er mønstre på tværs af en masse jobskifter, men hvis man skal kalde det diskrimination, kræver det, at man kender de bagvedliggende årsager mere præcist, end vi gør.

Stor udskiftning

Undersøgelsen påviser en højere risiko for udskiftning, hvis borgmesteren sidder med et absolut flertal.

- Det er klart, at hvis borgmesteren har et absolut flertal, kan vedkommende sidde tungere på embedsværket end i en kommune, hvor man skal skaffe et flertal for sådan en beslutning, vurderer Niels Opstrup.

Der er samlet en relativt høj udskiftning på den øverste post i kommunerne. Omkring 10-15 pct. af kommunaldirektørerne bliver hvert år udskiftet. Niels Opstrup påpeger, at der kan være gode grunde til og fordele ved at skifte ud blandt ledelsen, og at det selvsagt også kan hænge sammen med, hvor godt vedkommende trives i lederrollen.

- Der er utvivlsomt nogle, der mister jobbet på enkeltsager, mens andre mister jobbet, fordi det er en svær rolle at navigere i, eller at der bare skal sættes en ny retning, hvor man vil have en ny kommunaldirektør, der kan og vil noget andet.

- Hver enkelt udskiftning har sin egen forklaring. Der er en væsentlig jobusikkerhed, og der bliver skiftet meget ud. Men bare fordi man mister jobbet i den ene kommune, betyder det ikke, at man er dømt ude. Mange af dem, der bliver skiftet ud, vender tilbage i en ny kommune, påpeger Niels Opstrup. ●

Kommunal karrierekarrusel

- ▶ Siden 2007 er cirka hver ottende kommunaldirektør blev udskiftet hvert år.
- ▶ Det tal er naturligvis højere nogle år end andre, og ifølge Kommunen.dk's opgørelse blev henholdsvis 20 og 15 kommunaldirektører udskiftet i 2016 og 2017.
- ▶ Siden KV17 har niveauet været lidt lavere. I 2018 blev 10 kommunaldirektører udskiftet, 13 i 2019, 10 i 2020 og 15 i 2021. Der blev altså udskiftet 48 kommunaldirektører i den seneste periode. Til sammenligning kom der 28 nye borgmestere til ved KV17 og 37 nye borgmestere til ved KV21.

Populære it-værktøjer kan være i strid med GDPR

Kommuner afventer Datatilsynets afgørelse i sag om brug af Google Workspace for Education. Men der er ikke noget quick-fix, når det kommer til brugen af amerikanske skytjenester.

Af Stina Fink Elsing
stina@kommunen.dk

Elever i folkeskoler landet over er vant til at lave flotte præsentatio-

ner i Google Slides, skrive opgaver i Google Docs, lave regnearbejder i Google Sheets, mødes digitalt via Google Meet og sam-

arbejde og dele i Google Drev. Det er bare nogle af de værktøjer, der tilsammen udgør Google Workspace for Education.

Omkring 560 skoler fordelt på ca. halvdelen af de danske kommuner har valgt at benytte den amerikanske virksomheds skybaserede læringsplatform i undervisningen. Men det kan være ulovligt.

I januar 2020 anmeldte Helsingør Kommune et brud på persondatasikkerheden til Datatilsynet. Anmeldelsen knyttede sig til kommunens behandling

af personoplysninger i forbindelse med, at skoleelever via hver deres skolekonto fik adgang til Googles programmer. Det førte til, at Datatilsynet udtalte alvorlig kritik og gav kommunen påbud om at bringe behandlingen af elevernes persondata i overensstemmelse med GDPR-forordningen. Det indebærer blandt andet, at Helsingør skulle foretage en risikovurdering og en konsekvensanalyse for sin brug af platformen.

Siden november sidste år har Datatilsynet været i gang med at

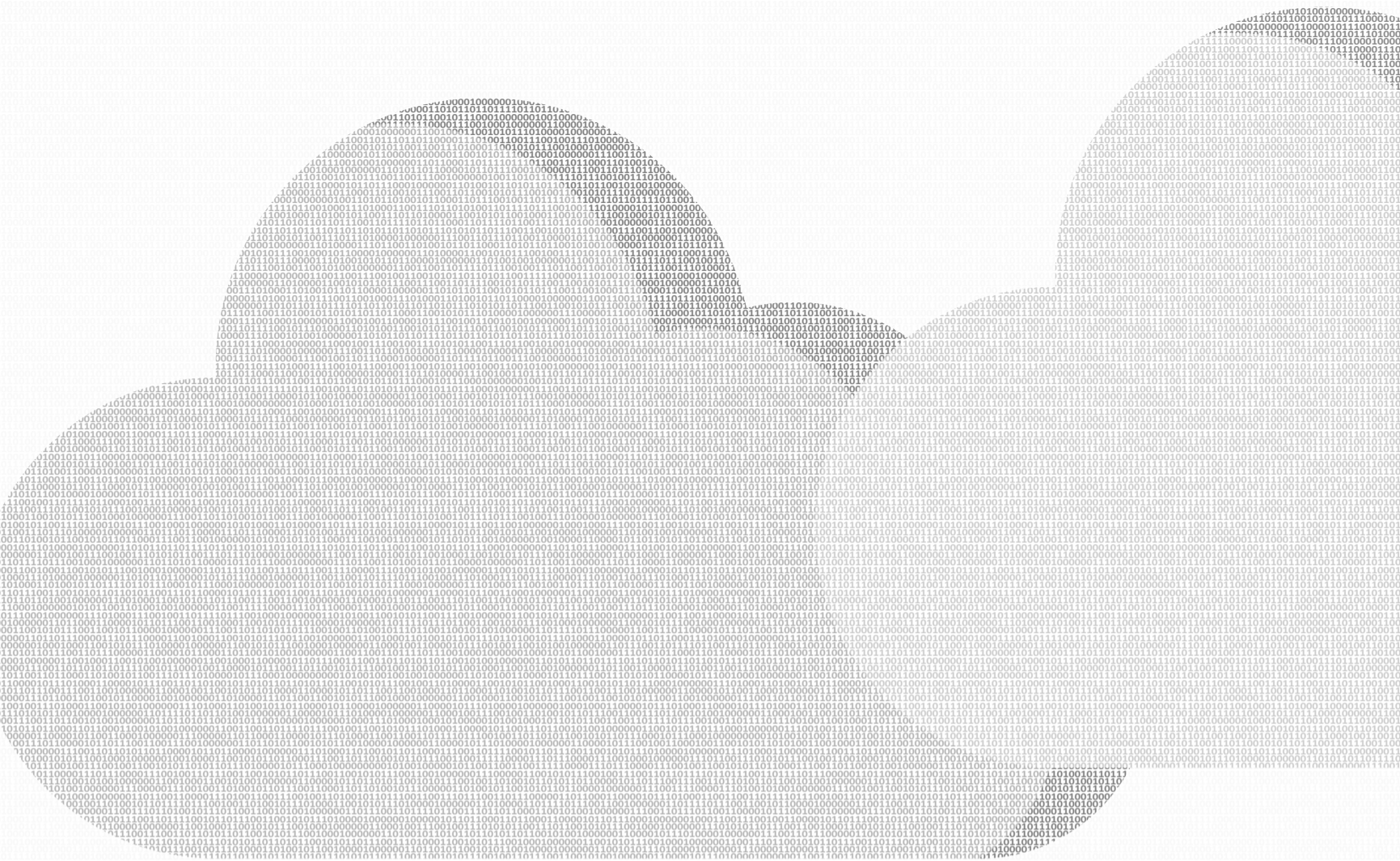
arbejde sig igennem de mange siders materiale. Ud fra det skal tilsynet tage stilling til, om det er rigtigt eller forkert, når Helsingør vurderer, at kommunen bruger Workspace for Education korrekt.

Afgørelse vil have stor effekt

Det springende punkt er, om børnenes personoplysninger er sikret fra at kunne ende i hænderne på de amerikanske myndigheder. Datatilsynets afgørelse bliver om ikke principiel så retningsanvisende for de øvrige

» Fortsat fra side 17

- Det er svært på den korte bane at se, at der findes gode alternativer, siger digitaliseringschefen i Børn og Unge i Aarhus Kommune, Ole Hersted Hansen.

Aarhus Kommune udstyrede for to år siden 22.800 elever fra 2. til 10. klasse med Google Chromebooks og bruger fortsat Workspace for Education i undervisningen. Kommunen har løbende arbejdet på at sikre, at brugen af platformen sker i overensstemmelse med GDPR-forordningen. Den gør alt, hvad den kan, for at efterleve reglerne, forsikrer Ole Hersted Hansen.

- Men vi har ikke endelig klarhed fra myndighederne. Vi afventer alle sammen, hvad det er for en konklusion, der bliver draget, siger han med henvisning til Helsingør-sagen.

Centerchefen for job, borger-service og teknologi i Helsingør, Kristjan Gundsø Jensen, har ikke ønsket at udtale sig om sagen til Kommunen.dk, men afventer Datatilsynets konklusion.

Alle sidder i saksen

Formand for Danmarks it- og mediejevelerforening, Thomas Dreisig Thygesen, har både skrevet til og haft møder med KL - uden at få information om, hvordan kommunerne skal gribe situationen an. Han savner en central udmelding fra KL eller Undervisningsministeriet.

- Man sidder lidt med en fornemmelse af, at det er en betændt ting, som ingen vil tage fat i, siger han.

Så hver kommune må finde sin egen vej. Det fører til usikkerhed og frustration, hvor nogle bliver mere restriktive end andre. Og problematikken vedrører alle, pointerer formanden, også dem, der bruger Microsoft i stedet for Google.

- Alle sidder i saksen. Folk føler sig gjort til skurke, som om de ikke vil passe på børns data, siger Thomas Dreisig Thygesen.

Også i Syddjurs Kommune bliver der fulgt nøje med i sagen fra Helsingør. Konsulent ved Skole og Læring Niels Ulrik Hammer hverken håber eller forventer, at det ender med, at kommunen må droppe at bruge Googles læringsplatform, som den har brugt siden 2013-2014. Der er nemlig ikke noget oplagt alternativ, for man vil løbe ind i tilsvarende problemer med Microsoft og Apple, der også er amerikanskejede.

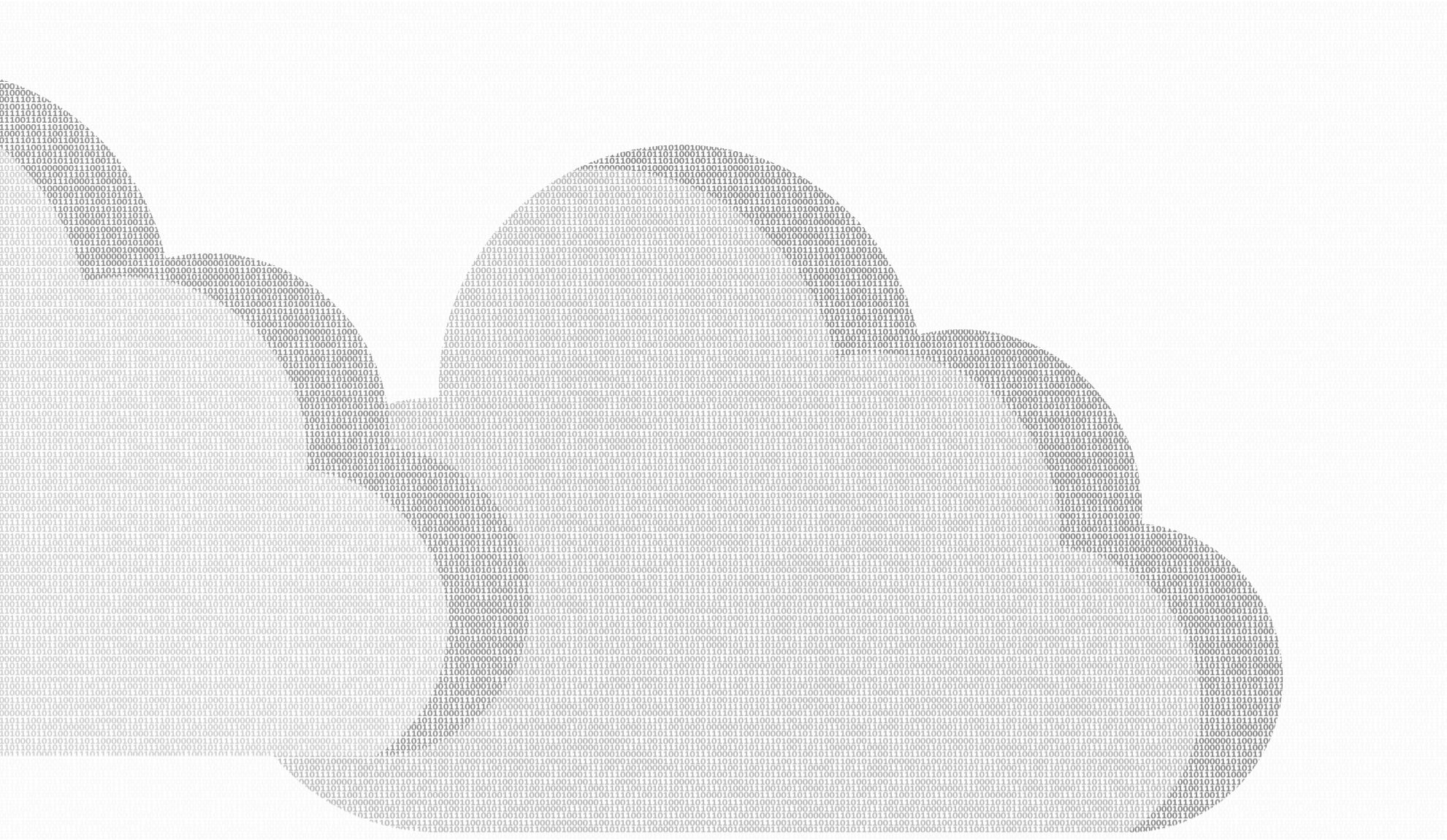
Kommunen har selv vurderet, at den godt kan fortsætte med at bruge kerntjenesterne i Workspace for Education. Men trods løbende samtaler med Datatilsynet og halvårige gennemgange af det tekniske setup er det svært med sikkerhed at sige, om dens anvendelse af skoleværktøjet er i overensstemmelse med GDPR. Vi gør langt hen ad vejen alt, hvad vi kan, men at tale om 100 pct. tror jeg er farligt, siger Niels Ulrik Hammer. ●

Schrems II

- Den såkaldte Schrems II-dom, der faldt ved EU-Domstolen i juli 2020, skaber på andet år usikkerhed om, hvordan og om kommuner kan bruge Google Workspace for Education uden at komme på kant med GDPR-forordningen. Det samme gælder for brugen af andre amerikanske skytjenester fra fx Google, Apple, Facebook og Amazon.
- Dommen gjorde aftalen om det såkaldte overførselsgrundlag, kaldet Privacy Shield, ugyldig. Den udgjorde tidligere det juridiske grundlag for overførsel af persondata fra EU til USA, men beskyttede ikke EU-borgere mod, at deres personoplysninger kunne blive udleveret til amerikanske myndigheder under amerikansk lovgivning. Det strider imod GDPR-forordningen, der kræver tilnærmelsesvist samme beskyttelse af data som i EU.

Cloud computing

- Brugen af skytjenester eller cloud computing kan ske efter forskellige modeller:
- **Infrastruktur som en service**, hvor udbyderen alene stiller hardware som datacentre og servere til rådighed.
- **Platform som en service**, hvor udbyderen foruden hardware også stiller operativsystemer, API og evt. en række standardværktøjer til rådighed.
- **Software som en service**, hvor udbyderen foruden hardware, operativsystem og API også stiller en række færdigudviklede applikationer til rådighed, fx Googles Workspace for Education eller Microsoft 365.

Der kommer ingen facitliste fra Datatilsynet

Kommuner bør se sig om efter lovlige alternativer. Hvis man er i tvivl, om man kan bruge en skytjeneste, skal man stoppe, lyder det fra Datatilsynets jurist.

Af Stina Fink Elsing
stina@kommunen.dk

Den såkaldte Schrems II-dom fra 2020 sår tvivl om, hvorvidt virksomheder og myndigheder kan bruge amerikanske skytjenester fra fx Google, Apple, Facebook og Amazon uden at komme på kant med GDPR. Formand for Rådet for Digital Sikkerhed Henning Mortensen forudser "uoverstigelige" problemer, hvis der bliver sat en prop i muligheden for at bruge tjenerne.

- Vi vil få dårligere it i en periode, hvor vi ikke kan det, vi plejer at kunne, siger han.

Man vil miste en masse funktionaliteter og være nødt til at bygge både programmeringsværktøjer og datacentre op fra bunden. I hvert fald indtil der bliver fundet en europæisk løsning.

- Så skal folkeskolen og kommunen have serveren hjem at

stå i kælderen eller på danske datacentre, siger formanden.

Vil man være på den sikre side, er man nødt til at sige, at man ikke kan bruge skytjenesterne, mener lektor i persondataret ved SDU Ayo Næsberg-Andersen. Men det vil være "voldsomt".

- Vi kan ikke lukke alting, mens vi finder ud af, hvordan vi får det til at fungere. Alternativet ville være værre, siger hun.

Det danske datatilsyn har da også en mere pragmatisk tilgang til spørgsmålet.

- De vil hellere finde en løsning end at fare frem med den store pegefinger, siger lektoren.

Det efterlader plads til at afprøve ting i virkeligheden. For Datatilsynet har ikke udelukket, at man godt kan bruge tjenerne uden at komme i problemer med lovgivningen.

- Man kan tænke sig til tusindvis af hypotetiske problemstillinger, men det er først, når man

har prøvet det, man finder ud af, hvordan det fungerer, siger jurist ved tilsynet Allan Frank.

I konkrete tilfælde som i Helsingør-sagen er tilsynets opgave dermed at efterprøve, om kommunen er nået frem til det rigtige resultat.

Ingen facitliste

Datatilsynets Allan Frank anerkender også, at risikoen ved at trække stikket på skyløsningerne kan være større end risikoen for, at de amerikanske myndigheder rent faktisk begynder at kigge i personoplysninger. Han ser dog gerne, at kommunerne ikke bare sidder i venteposition, men sætter sig ind i, hvilke risici der er ved deres databehandling.

- Man behøver ikke at sidde og vente på, at Datatilsynet kommer med noget. Find nu ud af, om du bruger nogle af de her ydelser, og hvad du bruger dem til. Hvis du overfører oplysninger til USA, kan du så lovligt gøre det? Det er den vurdering, man skal foretage, siger han.

- En exitstrategi er ikke at sidde med hænderne i skødet, men at man kigger på, hvad der er af lovlige alternativer.

Formanden for Rådet for Digital Sikkerhed, Henning Morten-

"En exitstrategi er ikke at sidde med hænderne i skødet, men at man kigger på, hvad der er af lovlige alternativer."

Jurist ved Datatilsynet Allan Frank

sen, tror, at det mest sandsynlige er, at udbydere ændrer på deres leverancer, eller at der findes en politisk løsning på problemet. Den lader i givet fald vente på sig. Dialogen mellem EU og USA begyndte allerede i august 2020, og i marts sidste år blev forhandlingerne intensive-

ret. I mellemtiden er de danske kommuner efterladt på dybt vand. For selv hvis man følger en vejledning fra Datatilsynet, kan man ikke være 100 pct. sikker på, at man overholder GDPR-forordningen, mener Ayo Næsberg-Andersen.

Hun opfordrer kommunerne til at undersøge markedet og overveje, hvad der kunne være af andre løsninger. Selvom hun ikke vil råde dem til at købe

noget lige nu, er der ikke noget i vejen for at se sig om, mener hun.

- Der findes ikke nogen facitliste. Man kan ikke være sikker. Det er altid op til den dataansvarlige at finde ud af, hvad der er op og ned. Vi kan give en brugsanvisning på, hvilke overvejelser der skal gøres, og forsøge at gøre rådgivningen så specifik som muligt, siger Datatilsynets Allan Frank.

Som dataansvarlig skal man kunne dokumentere, at det, man gør, er i overensstemmelse med forordningen. Det ligger i lovgivningen. Og det efterlader et meget lille råderum at agere indenfor.

- Hvis man er i tvivl om, hvorvidt man kan bruge en bestemt skytjeneste, så kan man ikke. Og

Afskalningen fra Dansk Folkeparti kan ikke mønstre noget, der ligner et politisk projekt

Opløsningstendenser efter formandsskiftet i DF har paralleller til Fremskridtspartiets undergang. Men man skal ikke være blind for forskellene.

Analyse

Af Michael Kjærgård
michael@kommunen.dk

Dansk Folkeparti opstod ved en metamorfose fra Fremskridtspartiets kaos. Hvem husker ikke Kristen Poulsgaards forægtelige "Tøsedreng!"-udråb rettet mod blandt andre Kristian Thulesen Dahl på Fremskridtspartiets undergangs-landsmøde 1. oktober 1995. Fire dage efter var Dansk Folkeparti en realitet med fire afhoppede folketingsmedlemmer, som de fleste - fejlagtigt - afskrev nævneværdige overlevelseshancer dengang.

Det er nærliggende at lede efter paralleller til nutidens opløsningstendenser i afløserpartiet, men det giver også god mening at notere sig forskellene.

Fremskridtspartiets stifter Mogens Glistrup var for længst fortid i sit eget parti, da det gik i opløsning, og allerede inden da havde han under afsoning af en fængselsstraf mistet kontrollen over det. I dag er der ikke nogen partileder i fængsel, men når/hvis den situation gentager sig, er der bestemt grund til at holde øje med, om det også bliver til et gensyn med en anden del af

hændelsesforløbet fra dengang, nemlig at afløseren griber magten og ikke giver slip igen.

Dengang Pia Kjærsgaard, næste gang i givet fald Peter Kofod. Naturtalenter udgør en risiko for politiske ledere, der er sat ud af spil.

Afhoppere uden politisk projekt

Hos udbryderne er beslutsomheden indtil videre ikke af samme kaliber, som blev udvist i 1995. Der er seks denne gang, muligt med udsigt til flere, men til gengæld ikke noget, der ligner et politisk projekt. Blot afventen af - ja, netop: en afsoning af en frihedsstraf, så en anden afhopper fra et andet parti kan blive politisk operativ igen.

De første fire DF-afhoppere havde timet deres farvel til at støje mest muligt ind over partimoder Pia Kjærsgaards 75 års fødselsdag, mens den femte kom tumlende lidt ukoordineret dagen efter.

Liselott Blixt, Bent Bøgsted, Karina Adsbøl og Lise Bech angav et mix af mistillid til partiformand Morten Messerschmidt, utilpashed ved dele af den forventede partilinje samt et generelt dårligt arbejdsmiljø i folketingsgruppen som årsag til

deres farvel. Hans Kristian Skibbys begrundelse for at forlade DF lignede de første fires så meget, at det er decideret påfaldende, at ikke alle fem gik samtidig.

Ilde anbragt Ruslandsforståelse

Marie Krarups farvel blev derimod helt forskelligt, selv om hun kæmpede en brav kamp for at få det til at ligne de andres. Hun kunne ikke leve med en partiformand, der ikke vil love at gå af, hvis han bliver dømt, sagde hun, og det er naturligvis en ærlig sag. Det var også en begrundelse, hun kunne have brugt en hvilken som helst dag.

Men hun gjorde det først efter, at DF-hovedbestyrelsesmedlemmerne Rene Danielsson og Anders Vistisen på Twitter opfordrede deres parti "til at drøfte, hvilke værktøjer der skal i brug, når folk underløber partilinen og udtaler sig decideret skadeligt", en henvisning til Marie Krarups langvarigt udtrykte forståelse for Ruslands position og det kulturelle fællesskab med vesten. En position, der ikke var verdens mest velanbragte dagen efter overfaldet på Ukraine. "Nu må det være slut", lød det, og det sørgede Marie Krarup så selv for.

At hun insisterede på, at det var Messerschmidt og ikke Putin, der var årsagen, tog ingen andre end hun selv alvorligt, og da slet ikke, efter at hun fortsatte sine fortvivlede forsøg på at forklare sit russer-standpunkt. Der er tidspunkter, hvor det er klogest ikke at sige noget, og

Det primære problem for DF-afhopperne er, at de indtil videre ikke er andet end det. "Nu må vi se" sælger ikke mange billetter i politik, og håb er som bekendt ikke en strategi.

sådanne tidspunkter forpassede hun adskillige af efter sit farvel til DF.

Hun er heller ikke sluppet voldsomt godt fra sine forsøg på at forklare forskellen på "en dømt formand" (Morten Messerschmidt) og "en dømt formand" (Inger Støjberg), hvis sidstnævnte skulle blive formand for noget, som Krarup gerne vil være med i. Dog, lige dét vil DF-afhoppernes umiddelbare fanskare formentlig ikke betragte som et større problem. Værre er den Ruslands-/Putin-forståelse, hun insisterer på, og som i givet fald vil blive lige så pinagtig for en eventuel ny partidannelse, hun måtte deltage i.

Fremsøgning af muligt snavs

Uanset disse obstruktioner er og bliver det primære problem for DF-afhopperne, at de indtil videre ikke er andet end det. "Nu må vi se" sælger ikke mange billetter i politik, og håb er som bekendt ikke en strategi.

Så indtil videre er det (nogle af) de tilbageblevne i Dansk Folkeparti, der står for det strategiske islæt. For formand Morten Messerschmidt var de første fem's farvel, der resulterede i et flertal af støtter i folketingsgruppen, ikke nogen stor katastrofe, og det sjette farvel, Marie Krarups, var ligefrem en lettelse.

Yderligere farveller kan ikke udelukkes, og bliver det heller ikke af dem, det i givet fald skulle være. Kristian Thulesen Dahl er nærmest bevidst uklar om emnet.

Samtidig er han og Peter Skaarup blevet gjort til genstand for en undersøgelse af den interne parti-økonomi under deres daværende ledelse. Den nye formand Morten Messerschmidt vil ifølge Ekstra Bladet have de seneste fem års bilag gennemgået.

Det ligner en fremsøgning af muligt snavs, der kan bruges mod de to og svække skadevirkningen for Dansk Folkeparti, hvis de bliver de næste afhoppere. Det ligner også en advarsel

Et forsøg på en passende grimasse. Gruppeformand Peter Skaarup passerer presseopbuddet, mens partiformand Morten Messerschmidt udlægger teksten efter et gruppemøde.
Foto: Jens Dresling, Ritzau Scanpix

rettet mod næste runde i byretten, hvor Morten Messerschmidt i første runde var alt andet end tilfreds med de daværende partispidsers vægren mod at påtage sig nogen som helst del af ansvaret for Meld-/Feld-misere.

Og det ligner et veltilrettelagt læk i partiet, hvor det efter formandsskiftet skulle være slut med at luften interne forhold i offentligheden.

Kamp om den politiske arv

Afskalningen fra Dansk Folkeparti synes isoleret til folketingsgruppen. Eneste lokalt folkevalgte derudover, der har sagt farvel, er Martin Henriksen, der er kommunalbestyrelsesmedlem på Stevns, men i denne sammenhæng nok først og fremmest tidligere folketingsmedlem, partifunktionær og hovedbestyrelsesmedlem.

I de lokale partiorganisationer ser man tiden an, og parti-hovedkvarteret har derfor skruet op for opmærksomheden overfor lokalforeningerne. Tre drevne DF'ere er hyret på deltid til at være lokalforeningskonsulenter for at yde bedre støtte lokalt.

Fra nord og sydover er det byrådsmedlem og udvalgsformand Simon Vanggaard fra Ikast-Brande, der betjener Nordjylland og Midtjylland. I Sydjylland og på Fyn er tjansen gået til byrådsmedlem, udvalgsformand og tidligere folketingsmedlem Susanne Eilersen fra Fredericia. Øst for Storebælt kan lokalforeningerne få bistand af tidligere DFU-formand Chris Bjerknæs, der i forvejen er parti-

Fem af de seks DF-afhoppere, der nu har fået nye pladser bagest i folketingssalen. Fra venstre Marie Krarup, Bent Bøgsted, Karina Adsbøl, Hans Kristian Skibby og Liselott Blixt. Den sjette, Lise Bech, er ikke med på billedet.
Foto: Afhopperne, Facebook

ansat som blandt andet redaktør for sociale medier.

Alle skal i deres nye rolle være bindeled mellem lokalforeningerne og parti-hovedkvarteret. Måske ikke ligefrem en politisk strategi, men bestemt et strategisk træk i den politiske kamp, der ulmer under overfladen, om hvad arven efter Dansk Folkepartis første kvarte århundrede skal være, og hvem der skal bære den videre.

Til den ende er det nationale forsvarskompromis' folkeafstemning om EU-forsvarsforbeholdet en uventet gave til Messerschmidt-holdet.

En vred Kristen Poulsgaard i 1995 under det landsmøde, der beseglede Fremskridtspartiets skæbne.
Foto: Erik Jepsen, Ritzau Scanpix

Kærligheden til kommunen er større end nederlaget på valgnatten

Anders Gerner Frost tabte borgmesterposten efter fire år i Gribskov kommune, men han er ikke en slagen mand. Det politiske projekt er uændret. Det handler om by- og erhvervsudvikling i et bredt politisk samarbejde - uanset om Anders Gerner Frost selv sidder for bordenden eller er kongemager.

Af Maria Steno
red@kommunen.dk

Borgmesteren var bemærkelsesværdigt afklaret, da han gik ned ad gangen til det lokale, hvor alle kandidaterne fra Nyt Gribskov var samlet til valgfest på Bymose Hegn. Allerede efter at brevstemmerne på de største valgsteder var talt op, vidste Anders Gerner Frost, at det ville blive svært at fastholde borgmesterposten. Så han takkede kandidaterne for indsatsen og ændrede kurs.

Anders Gerner Frost gik direkte fra de skuffede partifæller over til Venstres lokale og tilbød at støtte Bent Hansen som ny borgmester. Det var det.

Den nu tidligere borgmester fortæller, at han var ydmyg til det sidste og klar over, at valget ikke ville blive let.

- Jeg var selvfølgelig ked af, at Nyt Gribskov ikke fik et bedre valg, men jeg havde mentalt forberedt mig på, hvad der skulle ske, hvis ikke vi kunne samle et flertal omkring mig som borg-

mester. Ikke sådan, at jeg havde skrevet en rød og en grøn tale eller lavet to forskellige opslag klar til Facebook, men jeg vidste, hvad jeg ville gøre, siger Anders Gerner Frost.

Hans mål var at få en bred konstituering og undgå blokpolitik, ligesom det var, da han stiftede Nyt Gribskov tilbage i 2013. Derudover ville den nu forhenværende borgmester holde fast i den erhvervs- og byudvikling, som han selv havde sat i gang som borgmester.

Ikke en slagen mand

Den tidligere borgmester føler sig derfor ikke som en slagen mand. Han kunne og ville ikke have gjort tingene anderledes i dag, fastholder han. Anders Gerner Frost er stolt af den by- og erhvervsudvikling, som er blevet et fælles projekt for hele kommunalbestyrelsen i hans tid som borgmester. Hans håb er derfor også, at by- og erhvervsudvikling vil fortsætte i den nye kommunalbestyrelse.

Det er styrken ved det brede samarbejde, forklarer den tidligere borgmester. Det er godt for vores organisation, at den nye

kommunalbestyrelse og borgmester viderefører kursen, og at alting ikke skal laves om efter valget.

- Så det er min ærlige følelse, når jeg siger tillykke til den nye borgmester og glæder mig over den nye konstituering.

Min personlige fremtid er noget andet end kommunens

Efter valgnatten var han dog nødt til selv at mærke efter, om han havde lysten og energien til at fortsætte. Det brugte Anders Gerner Frost en måneds tid på, og så var han klar.

- Jeg ved ikke, om jeg er på stemmesedlen om fire år, og jeg har ikke en plan om at gøre comeback som borgmester. Men jeg vil gerne være med til også at forme fremtiden for Lokallisten Nyt Gribskov. Vores mål var at bryde blokpolitikken og sætte fokus på by- og erhvervsudvikling. Det er lykkedes, men vi vil også styrke borgerinddragelsen, og det skal vi arbejde videre med, siger Anders Gerner Frost.

Sit eftermæle tænker den tidligere borgmester ikke så meget på.

- Jeg har jo ikke været statsminister. Jeg har været borgmester

Valgresultatet i Gribskov Kommune

- ▶ **2017:** Venstre 7 mandater, De Konservative 2 mandater, Nyt Gribskov 6 mandater, Socialdemokratiet 5 mandater, Dansk Folkeparti 2 mandater, Enhedslisten 1 mandat
- ▶ **2021:** Venstre 5 mandater, De Konservative 6 mandater, Nyt Gribskov 4 mandater, Socialdemokratiet 2 mandater, SF 2 mandater, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Radikale og Nye Borgerlige hver 1 mandat

Specialist i politisk kommunikation og kampagne Benjamin Rud Elberth opfordrer kommunalpolitikere og borgmestre til gennem hele valgperioden at være opmærksomme på den røde tråd i fortællingen. Det er afgørende for den næste valgkamp og for politikerens eftermæle, når den tid kommer.

Resultater og relationer skaber det politiske eftermæle

Du kan ikke kommunikere dig til et godt eftermæle, det handler om resultater og relationer, mener kommunikationsrådgiver Kiese Karne Lykkebo.

Af Maria Steno
red@kommunen.dk

- Du skal overveje dit eftermæle NU. Hvordan skal dine vælgere se på dig, når valgperioden er slut, spørger Benjamin Rud Elberth, specialist i politisk kommunikation og kampagne, åbent. Hvad skal de kende dig for?

Benjamin Rud Elberths pointe er, at det undervejs i valgperioden kan være svært at se den store historie i alle de små historier og sager, som politikerne arbejder med. Den ene dag taler borgmesteren måske om en ny lokalplan, den næste om et jubilæum i børnehaven Solvang og den tredje dag om klimakrisen. Det skaber ikke en klar fortælling - og vil få en konsekvens i den efterfølgende valgkamp, og når politikerens eftermæle skal skrives. Politikerne er nødt til selv at tydeliggøre den røde tråd, hvis andre skal få øje på den.

- Undervejs i valgperioden kan et konkret resultat f.eks. være en ny cykelsti langs hovedvejen i X-køping. I eftermælet kan du blive borgmesteren, som byggede cykelstier - eller borgmesteren, som ville have mere grøn transport. Den sammenhæng skal du som politiker selv være med til skabe gennem din kommunikation før, under og efter valget, forklarer Benjamin Rud Elberth.

Andre skal tale for dig

Karne Lykkebo, som er managing partner og strategisk kommunikationsrådgiver i Geelmuy-

den Kiese, er enig. Arbejdet for det gode politiske eftermæle begynder allerede i starten af valgperioden.

- Dit eftermæle afhænger af dine resultater og dine relationer, og dem skaber du undervejs i din politiske karriere, siger Karne Lykkebo. De politiske resultater bliver grundlaget for dit eftermæle, mens det er dine relationer, der skal sikre, at fortællingen lever videre.

Det er helt konkret og i virkeligheden også helt banalt, forklarer Karne Lykkebo. Det er relationerne, der skal invitere til afskedsreception, holde takketalen, kommentere på valget på sociale medier og forsvare dig i debatten i det nye byråd.

- Du kan ikke få et eftermæle som erhvervslivets mand, hvis ikke erhvervslivet fortæller samme historie, deltager i din reception og takker dig på sociale medier. Det betyder ikke, at man er uden indflydelse på kommunikationen, siger kommunikationsrådgiveren.

- Den afgående borgmester kan hjælpe eftermælet på vej efter valget ved at invitere erhvervslivet til at tale først til ens afskedsreception, ved at bruge de sidste dage i borgmesterstolen på virksomhedsbesøg eller ved at bede fx Erhvervsrådet kommentere afskeden i medierne, siger rådgiveren.

- Du skal samtidig selv holde fast i dine relationer på sociale medier og fortsætte kommunikationen også efter valget, supplerer Benjamin Rud Elberth.

Benjamin Rud Elberth giver to eksempler:

Hernings tidligere borgmester Lars Krarup, som har kunnet planlægge sit eftermæle bl.a. med en bogudgivelse, men også ved gradvist at fokusere sine sociale medier mere og mere på erhvervsamarbejde, sport og turisme, som både har haft hans interesse som borgmester og er afsæt for hans nye rolle som formand for Team Danmark og Realdania. Lars Krarup kommunikerer bl.a. fortsat til sine 10.000 følgere på Facebook.

Det står i kontrast til Ishøjs afgående borgmester Ole Bjørstorp, som har været fuldstændig tavs overfor sine 5.000 følgere på Facebook efter sit exit som borgmester til nytår. Forskellen er selvfølgelig, at den ene politiker er på vej i en ny retning, mens den anden er på vej mod pension.

Spørgsmålet er så, hvad Ishøjs Ole Bjørstorp kan gøre nu, hvis han vil påvirke sit eftermæle? Benjamin Rud Elberth tænker sig lidt om og er så klar med et koncept.

- Ole Bjørstorp har været en del af Ishøjs politiske liv de sidste 20 år, det kunne han bruge som afsæt for at fortælle Ishøjs lokalhistorie. Han vil kunne fortælle en anekdote fra hver en plet i kommunen. På den måde vil Bjørstorp tydeliggøre sin rolle som en afgørende person for Ishøj gennem de sidste mange år. Det gælder om også at få de første mange år som borgmester med i eftermælet, så det ikke kun er den kaotiske afslutning, som står tilbage, siger Benjamin Rud Elberth.

Den problemstilling genkender Karne Lykkebo.

- Man siger, at hvordan du siger op, og hvordan du bliver fyret, definerer hele din karriere. Det gælder også i politik. Det har kæmpe betydning for dit eftermæle.

i en kommune på 40.000 indbyggere, så jeg har ingen kommunikationsstrategi. Jeg fortsætter mit fokus på byudvikling som udvalgsformand og i mit professionelle virke, det kan du kalde den røde tråd.

Efter valget er Anders Gerner Frost delvist tilbage i sit job som ejendomsmægler, og derudover driver han to lokale bagerbutikker. Til nytår

startede Anders Gerner Frost desuden et konsulenthus med fokus på offentlig-privat samarbejde og by- og erhvervsudvikling.

- Jeg er allerede i gang med nogle superspændende projekter som konsulent, jeg har et klart politisk fokus som udvalgsformand, og jeg er i det hele taget en glad mand, slutter Anders Gerner Frost.

Anders Gerner Frost

- ▶ Borgmester 2018-2022 i Gribskov
- ▶ Ejendomsmægler og ejer af to bagerbutikker i Gribskov Kommune
- ▶ Kendt fra "Hammerslag" på DR samt "To ens med Ingemann" på TV2
- ▶ Netop opstartet ny konsulentvirksomhed
- ▶ Stifter af Lokallisten Nyt Gribskov 2013
- ▶ Medlem af kommunalbestyrelsen i Gribskov siden 2009

Solrød Kommune Byrådsmøde 31/1-2022

Premiere-byrådsmødet i Solrød.
Foto: Solrød Kommune

Emil Blücher, Borgmester

Solrød Kommune Byrådsmøde 31/1-2022

Solrøds borgmester, Emil Blücher (LA), byrådsmøde, der ikke var en corona-nødvedtagelse.
Foto: Solrød Kommune

Coronaen gav et boost til byråds-tv

Aldrig har så mange haft så let ved at følge med i lokalpolitik, som da stort set alle byrådsmøder blev virtuelle og streamet til enhver, der gad se med.

Af Michael Kjærgård
michael@kommunen.dk

I sit udgangspunkt lignede det en begrænsning, da coronaen for blot to år siden gennemstrømmede det politiske liv med restriktioner på, hvem og hvor mange der måtte befinde sig samme sted og med hvilket formål.

Skønt politikken selv var udtrykkeligt undtaget, blev Indenrigsministeriet snart som en slags automatreaktion forespurgt, om byrådsmøder overhovedet skulle holdes, eller om de kunne aflyses, og hvis de skulle holdes, så hvordan.

Det skulle de, og coronaen blev ikke en begrænsning, men det modsatte. Aldrig har så mange haft så let ved at følge med i

lokalpolitik, som da stort set alle byrådsmøder blev virtuelle og streamet til enhver, der gad se med.

Det blev et gearskifte i en udvikling, der allerede var i gang, her bagefter beskrevet som øget tilgængelighed til den demokratiske proces, nemmere adgang til kun at følge de punkter, der er særlig interesse for, og en arkivfunktion som dokumentation for de politiske drøftelser op til byrådsbeslutningerne.

Indenrigsministeriets autoritative tilkendegivelse "baseret på de den 13. marts 2020 foreliggende omstændigheder, herunder de tiltag som regeringen på dette tidspunkt har iværksat

for at mindske risikoen for smitte med coronavirus," insisterede på, at et byrådsmøde er "et nødvendigt møde", som ministeriet pointerer med kursiv. Derfor skulle det gennemføres, om nødvendigt med ekstra afstand mellem deltagerne, men det blev undtagelsesbestemmelsen i "den foreliggende helt særlige situation", som ministeriet igen kursiverede, der blev normalen.

Møder, som ikke-deltagere kunne følge på video, enten direkte eller forskudt. Lige så uvant det var i begyndelsen, lige så meget blev det en normalitet. Foruden bekvemmeligheden, som man opdagede kunne spare megen transporttid, afdramatiserede videooptagelserne også de forbehold, som byråd og byrådsmedlemmer måtte have haft, når spørgsmålet om byråds-tv havde været oppe, inden coronaen ændrede spillereglerne.

Nyt blod og nye ideer

I forvejen havde en bevægelse i nogen tid været i gang i retning mod streaming fra byrådsmø-

"Byrådsmedlem Ole Jespersgaard (S) har 3.400 følgere på Facebook, som han godt kunne tænke sig at kunne vise klip fra Brønderslev Byråd."

Foto: Ole Jespersgaard, Facebook

der, men coronaen satte fart på, fortæller indehaver Jakob Hyldahl fra Kommune TV. Kommune TV er markedsledende på området med over halvdelen af de danske kommuner som kunder, og "vi har aldrig haft så travlt som nu", siger Jakob Hyldahl til Kommunen.dk.

- Flere kommuner, som bevidst havde fravalgt byråds-tv, har nu valgt det til, fortæller han.

Blandt andet fordi de har fået positive tilbagemeldinger på streaming af de virtuelle møder, men også fordi de på grund af coronaomstændighederne har været nødt til at købe diverse grej, som jo så efterfølgende ikke vil blive en startudgift til varigt byråds-tv.

Foruden coronaen giver Jakob Hyldahl også KV21 æren for travlheden. Udskiftninger i byrådene har givet nyt blod og nye ideer.

En af repræsentanterne for det nye blod og de nye ideer er borgmester Emil Blücher (LA) i Solrød, som fire gange tidligere har foreslået byråds-tv indført, men uden held. Indtil coronaen ændrede bagtæppet, og et flertal sidste sommer manifesterede sig med start fra den nye valgperiode.

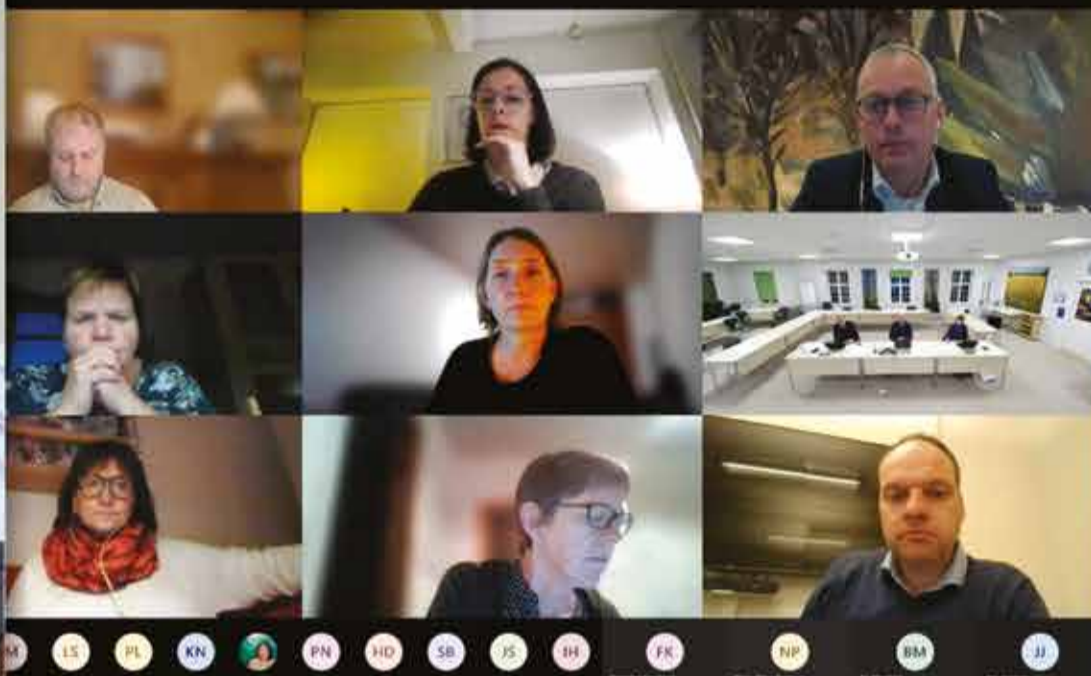
Man kan se begrundelsen for beslutninger

Borgmester Emil Blücher kalder det på sin kommunes hjemmeside "supergodt", at "byråds-møderne og den demokratiske proces nu er blevet endnu mere

er velkommen til det første streamede møde.

Sorø har optagelser fra fire byrådsmøder og seks kommunalbestyrelsesmøder liggende på sin hjemmeside. Midtvejs skiftede byrådet betegnelse til kommunalbestyrelse, men der er ikke noget skift på vej i nej'et til byråds-/kommunalbestyrelses-tv.

Foto: Sorø Kommune

tilgængelige". Til Kommunen.dk supplerer han med, at byråds-tv i Solrød er en måde at imødegå en generel mistillid til det kommunale politiske system.

Han nævner især arkivfunktionen som et stort gode.

- Man vil altid kunne vende tilbage og se, hvad der er blevet sagt. De skriftlige referater rummer kun beslutninger, ikke de politiske diskussioner og aldrig begrundelser for, at noget er vedtaget. Det er kun, hvis man stemmer imod og forlanger at få ført noget til protokols, at det fremgår hvorfor, siger Emil Blücher til Kommunen.dk.

- Med byråds-tv vil man altid kunne se, hvorfor beslutningerne blev, som de blev.

Han kalder Solrøds byråds-tv for en lightudgave, der eksempelvis ikke omfatter byrådsmøder udenfor rådhuset. Byrådets tv-premieremøde blev fulgt af mellem 300 og 400 online-seere, men det næste var ifølge en gammel plan placeret i et forsamlingshus og blev derfor ikke

hverken streamet eller optaget til senere brug.

Den eksisterende ordning løber ifølge sidste års beslutning i en prøveperiode på et år, hvorefter det skal evalueres "for at beslutte den permanente løsning". Efter den gode modtagelse føler Emil Blücher sig sikker på, at et varigt setup vil blive en forbedret løsning, som vil blive indarbejdet i budgettet til efteråret.

Ny lydhørhed: Tiderne skifter jo

I landspolitik har Folketinget haft sin egen tv-kanal i over 13 år med transmissioner fra Folketingssalen og åbne udvalgsmøder, og klip herfra benyttes flittigt i den politiske debat, herunder også af folketingsmedlemmerne selv.

Den mulighed er byrådsmedlem Ole Jespersgaard (S) i Brønderslev sig helt bevidst. Han foreslog byråds-tv i sin kommune første gang for vel ti år siden, siger han, men nu efter coronaen forekommer tiden at være moden, og han

"Brønderslevs borgmester Mikael Klitgaard (V) 'er blevet positiv, fordi det ikke koster noget'"

Foto: Venstre

har foreslået det igen. Denne gang med en vis lydhørhed fra borgmester Mikael Klitgaard (V).

Tiderne skifter jo, medgiver han over for Kommunen.dk, men siger også, at han "er blevet positiv, fordi det ikke koster noget. I hvert fald ikke noget videre", som han siger, efter at vilkårene under coronaen har betydet, at noget af det nødvendige grej nu er i hus.

Borgmester Mikael Klitgaard har vendt sagen med gruppeformændene for byrådets partier, og det tegner til, at der nok er flertal for at indføre byråds-tv i Brønderslev. Det skal lige undersøges lidt mere, blandt andet hos andre kommuner, men han venter, at et beslutningsforslag kan være klar til økonomiudvalgsmødet i april.

Netop nabokommunen Jamberbugt har haft byråds-tv siden 2012, og en af de faste seere er forslagsstilleren i Brønderslev, Ole Jespersgaard. Han ser det som inspiration, og så har han, siger han til Kommunen.dk, 3.400 følgere på Facebook, som han godt kunne tænke sig at kunne vise klip fra Brønderslev Byråd.

En fjerdedel tv-løse

Også på Sjælland breder inspirationen sig over kommunegrænserne. I Solrøds nabokommune Greve var byråds-tv på dagsordenen selv samme dag, som Solrød tv-debuterede, og ifølge referatet udestår kun behandling af et "kodeks for byråds-

ders afvikling med livetransmittering", før det kan sættes i værk. Også her bliver det Kommune TV, der kommer til at stå for det praktiske.

Derimod er Sorø Kommune ikke på vej til at blive kunde hverken her eller hos andre aktører. Kommunen har på sin hjemmeside links til ti møder fra 22. april 2020 til 18. januar 2022, alle gennemført virtuelt ved hjælp af Microsoft Teams, optaget via en hjemmestrikket løsning og uploadet til YouTube, hvor de ti videoer nu ligger.

Og det er det. Byråds-tv blev der taget stilling til længe før coronaen, og indstillingen dengang var et nej tak. Spørgsmålet har ikke været oppe igen, så de 28 timer og 20 minutters virtuelle byrådsmøde er indtil videre, hvad det bliver til. Øvrige møder bliver med skriftlige referater, som det altid har været.

Omkring en fjerdedel af kommunerne holder fast ved det. Et fald fra cirka en tredjedel før coronaen.

Advokaternes kommentar:
Bemærkninger til tidsplan var ikke et forbehold for et grundlæggende element i udbudsmateriale

Det vindende tilbuds nærmere beskrivelse af risici og tilknyttede mitigerende handlinger kunne ikke anses for at udgøre et forbehold for tidsplanen, idet det var indregnet som en del af tilbuddets planlægning af ydelsen.

Skandaleramt forskningsbyggeri er udskudt 20 gange på godt et år

Niels Bohr Bygningens massive forsinkelser er ikke ovre. På det seneste er der kommet endnu flere forsinkelser.

Ordre til 630 mio. på spil :
34 kommuner skal have nye skraldespande

Skraldeforbrænding står bag et udbud til en værdi af 630 mio. kr. Udbuddet omfatter 34 sjællandske kommuners og selskabers affaldsbeholdere, som skal opfylde fremtidens krav til affaldenes sortering.

Regeringen, KL og regioner vil styrke offentligt-privt samarbejde

En ny enhed skal gøre det mere attraktivt at samarbejde med det offentlige. Enheden er oprettet i samarbejde med Center for Offentlig Innovation (COI).

DSB får det endelige udbud på forsinkede eltog

Mindst 100 nye eltog af typen Coradia er på vej til at køre på danske skinner fra 2024.

**DK INDKØB
- ALT OM
OFFENTLIGE
UDBUD, KØB,
INVESTERINGER
OG PLANER**

Nye telefoni- og tv-tjenester fra SKI - med lidt af et hul

TDC fortsætter med Nuuday og også Telenor fortsætter med at tilbyde nye tjenester.

Lav CO₂-udledning vægtet højt i tildeling af millionudbud i Kolding

Kolding Kommune har netop afsløret Munck Havne og Anlægsudbudet, som vinder af udbuddet om en udvidelse af havneområdet. Udvalgte tilbud har en lav CO₂-udledning været en væsentlig faktor.

Norlys-ambition: 300.000 ladestandere i 2030

Det forventes, at de første ladestandere vil være i drift kort tid efter sommerferien.

Regeringen har brudt samarbejdet om offentligt-privt samarbejde

Styrelsen overvejer at aflyse de coronavaccine

Styrelsen har givet en bindende udsagn fra regeringen om at aflyse de coronavaccine på mennesker.

Venstre kræver transportminister i samråd om skandalebyggeri

Transportministeren skal forklare sig om fremdriften på Niels Bohr Bygningen, der er yderligere to måneder forsinket og udskudt over 20 gange de seneste 14 måneder.

Det offentlige er en god kunde:
Det kan betale sig at følge med.

DK Indkøb er Danmarks bedste sted at holde øje med de offentlige udbud og dermed stille sig i position til at være med, når beslutningerne om indkøb tages. Det er ikke lusket, det er sund fornuft. Tegn et abonnement til dig selv, dit firma eller din afdeling. DK Indkøbs journalister er dedikerede til dette område og publicerer løbende nyheder dagen lang. Gå ind på dkindkøb.dk og se mere.

DK Indkøb.

DK Medier.

DK Medier
dkmedier.dk
Tlf. 4635 3343

Aarhus
Mejlgade 48
8000 Aarhus C

København
Flæsketorvet 68, 1.
1711 København

Christiansborg
Lok. P4-07
1240 København K

Esbjerg
Kanalen 1
6700 Esbjerg

Bornholm
Havnebyggen 5
3740 Svaneke

Borgmester uden grænser

Overborgmester Peter Kurz i Mannheim holder sig ikke tilbage fra at spille en aktiv rolle i internationale udfordringer. Han opfordrer Danmark til at spille en endnu større rolle.

Af Emil Staulund Larsen
emil@kommunen.dk

Det er ikke unormalt at høre om kommuner, som tilbyder at tage imod flere flygtninge, ligesom det er tilsvarende almindeligt at høre om lokalpolitikere, som mener, at kommunerne skal holde sig til lokalpolitik; skole, ældrepleje og lokale vandløb.

Dr. Peter Kurz (SPD) har en anderledes tilgang til det spørgsmål. Peter Kurz er overborgmester i tyske Mannheim, som ligger i den sydvestlige delstat Baden-Württemberg.

Mannheim er på mange måder formet af resten af verden. 45 pct. af befolkningen på mere end 300.000 indbyggere har en forælder med anden baggrund end tysk. Byen har frem til 2011 været hjemsted for en amerikansk militærbase, hvor der var tilknyttet mere end 20.000 amerikanere. Under flygtningekrisen blev de gamle militærfaciliteter brugt til at huse 16.000 flygtninge.

- Jeg var enormt glad for, at de syriske flygtninge så mig som deres borgmester. Der var en tilid, fordi de følte sig som en del af byen og følte sig repræsenteret. Det er jeg både som borgmester og personligt meget stolt over, fortæller Peter Kurz.

Mannheim er en del af initiativet Cities of Safe Havens, en europæisk samling af byer fra blandt andet Holland, Frankrig, Italien og Grækenland, som har meldt sig parat til at hjælpe flygtninge, der krydser Middelhavet.

De humanitært-lignende indsatser gælder ikke blot i Mannheim. Peter Kurz og kommunen arbejder aktivt for at skabe bedre forhold for flygtninge i byen Kilis Tyrkiet, hvor man i samarbejdet med den tyske regering hjælper syriske kvinder med uddannelse.

- Hvis vi gerne vil undgå, at folk er tvunget til at flygte, må vi hjælpe til med at stabilisere situationen i deres hjembyer eller de områder, hvor de er, siger Peter Kurz.

Globale udfordringer er lokale

Fra 2018 til 2020 repræsenterede Peter Kurz de tyske byer hos European Committee of the Regions, ligesom han har været

”Globale udfordringer er lokale udfordringer. Se bare på den klimaforandring eller corona. Vi kan ikke bare se bort fra de store spørgsmål, men vi bør som byer og kommuner være med til at påvirke politik nationalt såvel internationalt.”

Dr. Peter Kurz, overborgmester i Mannheim, Tyskland

medlem af den tyske repræsentation ved Council of European Municipalities and Regions. Byerne har en større rolle at spille i globale udfordringer, mener Peter Kurz. Det gælder både i forhold til byudvikling, klimakrise og at sikre mennesker i Afrika en bedre fremtid.

- Globale udfordringer er lokale udfordringer. Se bare på klimaforandring eller corona. Vi kan ikke bare se bort fra de store spørgsmål, men vi bør som byer og kommuner være med til at påvirke politik nationalt såvel som internationalt gennem foreninger og alliancer, siger Peter Kurz.

Faktisk kan bysamarbejder være en mere effektiv tilgang end nationale indsatser, siger Peter Kurz. Han peger eksempelvis på, hvordan Mannheim på sin måde forsøger at bidrage til at løse Israel-Palæstina-konflikten.

Da Mannheim har gennemgået en omfattende transformation fra en stor industriby til i dag at være en kulturby og blandt andet en af Unesco's musikbyer, har byen haft et stort fokus på at skabe et kreativt og internationalt startup-miljø. Mannheims startup-klynge har siden fået afdelinger i Tel Aviv i Israel og i Hebron på Vestbredden på den palæstinensiske side.

- Det er nok en af de mest komplicerede byer og konflikter i verden, men vi har opnået

gode resultater gennem et byfællesskab. Her kan de lokale se, at det er en rigtig by med rigtige mennesker, som vil hjælpe. Det er lokale og konkrete tiltag uden geopolitik, fortæller Peter Kurz.

Danmark som rollemodel

Mannheim har derudover støttet byudviklingsprojekter i Moldova og Ukraine. De internationale projekter giver god mening, da en del af Mannheims borgere har rødder i Øst-europa og Mellemøsten.

- Det er med til skabe en særlig form for samhørighed og følelse af at høre til et sted, når vi viser, at vi også bekymrer os om det sted, hvor de har rødder. Det er måske deres hjemland, men nu er Mannheim deres by, og derfor er det på sin egen måde stadig lokalpolitik.

En KL-undersøgelse omkring kommunernes arbejde med FN's verdensmål viser, at det kun er et fåtal af kommuner, som henter inspiration hos sine venskabsbyer. Men samarbejdet kan også tænkes den anden vej.

- Danmark er meget langt fremme og en rollemodel i den grønne omstilling. Vi er rigtig mange, der arbejder med, hvordan vi kan omstille vores byer til at være bæredygtige. Jeg kan derfor kun opfordre de danske byer til at engagere sig ud over sine egne grænser og hjælpe byernes grønne omstilling. ●

Dr. Peter Kurz er overborgmester i tyske Mannheim og er blevet hædret for sit internationale engagement. Han mener, at byer og kommuner bør spille en mere aktiv rolle i national og international politik. Foto: Andreas Henn, City of Mannheim

World Mayors

- ▶ I en ny serie taler Kommunen.dk med en række borgmestre fra udlandet, som hver især har markeret sig på hver sin måde.
- ▶ Dr. Peter Kurz vandt sidste år organisationen World Mayors International Award for sit engagement på tværs af by- og landegrænser om at løse lokale og globale udfordringer.

Et nyt kuld er klar til den kommunale hverdag

Ved KV21 blev der valgt næsten 1.000 nye byrådsmedlemmer ind i landets byråd. Mange af de nyvalgte vil tænke nyt og visionært, men mødet med hverdagen kan være hård.

Af Emil Staulund Larsen
emil@kommunen.dk

Godt og vel to ud af fem byrådsmedlemmer var helt nye, da de nye byråd for første gang skulle sætte sig sammen i januar. I 11 kommuner er de nyvalgte ligefrem i flertal. Foruden interne kurser og introduktioner har størstedelen af de nyvalgte valgt at deltage i det såkaldte Kattegatkursus, hvor de bliver klædt på til deres kommende arbejde som byrådspolitiker.

Kommunen.dk har talt med fem af deltagerne på Kattegatkurset om deres første tid i kommunalpolitik, hvad de håber på at opnå som folkevalgte, og hvad de har fået med fra Kattegatkurset.

'Vi har brug for mere næstekærlighed'

Simon Tang (S), Holstebro

Ved et lokalvalg er der altid kamp om det bedste slogan. I jagten på det bedste kommer flere dog til at vælge ét, som til forveksling ligner sidemandens. Det kan man ikke sige om Simon Tang (S) fra Holstebro, som gik på valg på at gøre Holstebro til "Danmarks kærligste kommune".

- Ja, nogen synes måske, at det lyder lidt poppet eller pjattet, men mit mål er, at Holstebro skal være Danmarks kærligste kommune, fortæller Simon Tang.

- Vi skal i bund og grund være meget bedre til at udrette ting sammen og være meget bedre til at være gode ved hinanden. Vi skal have mere næstekærlighed, frivilligt arbejde, og vi skal tage bedre hånd om udsatte og sårbare børn, unge og ældre, fortæller Simon Tang.

Simon Tang er uddannet pædagog og til daglig leder af kommunens største daginstitution med næsten 350 børn. Han har ofte fulgt de politiske processer, men ser nu frem til at befinde sig på den anden side af bordet og være en del af det politiske maskinrum.

Han vil tænke ud af boksen og motivere til forandring, uden at det koster noget. Det er Simon Tang næppe den første politiker, der er gået på valg på, men Simon Tang fremhæver en række eksempler med muligheder for at nå frem til bemærkelses-

værdige resultater ved kreativ nytænkning.

Simon Tang var med til at skabe et forsøgsprojekt, hvor 12 institutionsbørn skulle passes på et plejehjem i selskab med 12 plejehjemsbeboere. Det blev ligeledes til en TV2-dokumentar, "Børnechok på plejehjemmet", som fulgte forsøget.

- Der var mange gode effekter af, at børnene gik sammen med de ældre. Helt konkret spiste de ældre meget mere, både fordi børnene mindede plejehjemsbeboerne om at spise, og også fordi der kom en større livsglæde, fortæller Simon Tang.

Der er altså masser af fordele, og Simon Tang har derfor været

fortaler for at anlægge en børnehave op ad et plejehjem.

- Vi har et stort behov for at gentænke vores udfordringer og måden, vi plejer at gøre tingene. Vi ved, at vi i fremtiden bliver flere ældre, flere med diagnoser, flere udsatte, alt imens der er færre hænder til at hjælpe, siger han.

Den største udfordring bliver derfor at få idéer til at flugte med økonomien.

- Det er i princippet utroligt fattigt og kedeligt, at man altid skal tale økonomi og ressourcer. Udfordringen er at turde, med de penge, der er til rådighed, at udfordre politiske vaner og tænke på nye måder.

'Jeg vil gerne være lidt irriterende'

Gitte Corell (SF), Vordingborg

Gitte Corell (SF) tøver i telefonen, bange for, at det kommer til at lyde forkert.

- Jeg vil gerne være sådan en, hvor nogen måske tænker 'årh, hold nu kaje'. Jeg vil gerne være den lidt irriterende, som bliver ved med at stille spørgsmål ved den måde, som vi plejer at gøre tingene på.

Gitte Corell har altid været en, der siger tingene lige ud, siger hun. Det vil hun fortsætte med at være som folkevalgt i Vordingborg Kommune. Gitte Corell arbejder allerede i kommunen som ungerådgiver i Center for Rusmidler. Hun er uddannet socialpædagog med en efteruddannelse i kognitiv adfærdsterapi, og hun brænder for at gøre en forskel for udsatte og sårbare unge.

Et er at have viljen til at skabe forandring, et andet er at skabe forandringer i et bureaukratisk og komplekst system.

- Jeg har da nok her i starten været overrasket over, hvor stor en del af arbejdet, som indtil videre har bestået af at godkende orienteringer fra administrationen, fortæller Gitte Corell.

Hun beskriver sig selv som en utålmodig type, og det er da også tydeligt, at Gitte Corell brænder efter at komme i gang med sine nye tiltag for sårbare unge i kommunen. Hun er dog blevet

opmærksom på, at der er længe fra tanke til politisk handling, end hun måske først havde troet og håbet på, da hun stillede op til kommunalbestyrelsen.

- Hvor meget kan vi egentlig ændre som kommunalbestyrelse? Eller hvor lidt kan vi i virkeligheden lave om? Jeg var selvfølgelig godt klar over, at bare fordi jeg nu er valgt ind, kan jeg ikke bare revolutionere hele socialområdet. Så naiv er jeg heller ikke.

- Men jeg tror, Kattegatkurset gjorde mig mere opmærksom på, hvor svært det egentlig er. Der er nogle kommuner, som ikke har mange penge at gøre godt med, og når jeg giver noget til de unge, så skal jeg tage fra nogle andre, fortæller Gitte Corell.

Det har været en tidlig erkendelse af, at arbejdet i kommunen er mere komplekst, end hvad man tror, når man står ude på den anden side som borger. Det er dog ikke noget, der har taget gnisten fra Gitte Corell.

- Det er nok sværere, end jeg havde troet. Det betyder dog ikke, at jeg har mistet modet, snarere tværtimod. Det er også derfor, jeg bliver lidt utålmodig og spørger, om vi ikke snart skal i gang med nogle politiske forslag. Der har dog nok været et nødvendigt realitycheck. ●

'Jeg er vant til at tage beslutninger'

Kjeld Hansen (K), Aabenraa

Bygmesteren fra Aabenraa, Kjeld Hansen (K), tænkte, da han stillede op til KV21, at han kunne bruge sin erfaring som virksomhedsejer til at skabe positiv forandring i kommunen.

- Jeg vil gerne ind og præge tingene. Jeg interesserer mig for alt, bare ikke så meget det sociale, fortæller han med et grin og en syngende sønderjysk dialekt.

- Men det har været noget anderledes, end hvad jeg havde forestillet mig. Komplexiteten i arbejdet har overrasket mig, siger Kjeld Hansen.

Kjeld Hansen har i 32 år stået i spidsen for sin virksomhed, Søgård Byg. Han havde derfor erfaring med en mere direkte form for ledelse.

- Jeg er vant til at tage beslutninger, og der er ikke langt fra tanke til handling, men sådan fungerer det slet ikke i det kommunale system. Her er enormt mange hensyn at tage, parter, der skal høres, og ting, der skal undersøges. Det er et komplekst system at arbejde i, og det har overrasket mig, at det er så komplekst, siger Kjeld Hansen.

Hverdagen har så at sige ramt det nyvalgte byrådsmedlem:

- Jeg havde forestillet mig, at man kunne gå ind og præge nogle

ting på en lettere måde. Men sådan er verden bare ikke i virkeligheden. Du kan ikke bare gå ind til direktøren for et eller

andet og sige, 'kan vi ikke gøre så'en og så'en'. Nej, det skal først i grupper, så i udvalg og så i byrådet. Og så kan man begyn-

de at arbejde med det. Det er nogle lange processer.

Derfor er Kjeld Hansen glad for, at han har fået en god introduktion til den kommunale verden ved Kattegatkurset. Det har givet en masse viden, inspiration og et netværk på tværs af partier og kommuner, som, Kjeld Hansen tror, kommer til gode i løbet af de kommende fire år.

Kurset gav også gode forklaringer på, hvorfor arbejdet som lokalpolitiker er mere komplekst, end hvad man måske havde troet var nødvendigt som udefrakommende.

- Alting har en forklaring, hvis man stiller de rigtige spørgsmål, bemærker Kjeld Hansen.

Derudover var det en velkommen påmindelse om, at lokalpolitikere alle er "helt almindelige mennesker", som Kjeld Hansen formulerer det.

- Der er ikke nogen, der er hævet over andre. Når man bliver valgt ind, bliver man behandlet rigtig godt af forvaltningen og kommunaldirektøren. Man skal ikke være nervøs for at stille op. Der er mange, der er klar til at hjælpe dig. ●

'Min generation manglede en stemme'

Jacqueline Hersig (V), Kalundborg

Jacqueline Hersig (V) griner i telefonen.

- Jeg er en meget driftig kvinde. Jeg elsker at kaste en hel masse idéer op i luften og skabe resultater. Men jeg kan godt mærke, at jeg lige skal træde et skridt tilbage og være lidt mere tålmodig. Jeg vil gerne skabe forandringer lige nu, men den politiske process er bare mere kompleks.

Modsat en del andre unge politikere, kommer Jacqueline Hersig med en naturvidenskabelig fremfor end samfundsfaglig baggrund. Hun er derfor glad for, at Kattegatkurset har givet de rette byggesten til at etablere et fundament i lokalpolitik.

Fra den platform vil hun særligt rette fokus på at udvikle Kalundborg som studieby. Jacqueline Hersig tog selv en del af sin uddannelse på henholdsvis SDU i Odense og KU i København, men er vendt tilbage til sin hjemby, hvor hun

blev ansat på den nyoprettede professionsskole Absalon.

- Jeg kunne se, at der manglede noget for min generation, der enten vender tilbage til Kalundborg, eller som studerer her. Og der har måske manglet en stemme i byrådet til at repræsentere de unges ønsker. Der har været et hul i kommunalbestyrelsen, men alle borgere bør være repræsenteret, siger Jacqueline Hersig. Allerede før hun blev valgt, satte Jacqueline Hersig sit præg på byen. Hun oprettede et studenterhus og fået et kollegie til byen. Det lokalpolitiske arbejde i byrådet var derfor et naturligt skridt.

- Først og fremmest tror jeg, at det er lang tid siden, at en så ung kvinde er valgt ind i kommunalbestyrelsen. Dermed er vi allerede godt i gang med at skabe en forandring, hvor mangfoldigheden er bedre repræsenteret. Jeg er blevet valgt, fordi jeg repræsenterer en ny generation.

Jacqueline Hersig ser sig selv som først og fremmest en repræsentant for en befolknings- og vælgergruppe. I stedet for borgerinddragelse vil hun tale om ungeinddragelse ved at være til stede på uddannelsesstederne og i ungdomsmiljøerne.

- Det skal være de unge, der ønsker at skabe og drive forandring, og så skal kommunen understøtte dem i det.

Et er dog at have mærkesager, et andet er få det gennemført med støtte fra sin egen partigruppe.

- Selvfølgelig kan der være en potentiel konflikt, men jeg tror, at alle er enige om, at vi skal gøre Kalundborg til en studieby - uanset hvilken partifarve man har, siger Jacqueline Hersig.

- Jeg taler både Venstres og de unges sag. Det er vores borgmester Martin Damms egen satsning, og når man laver sådan en, følger hele pakken med. ◉

'Det er nemt, hvis man bare flyder med'

Susanne Borggaard (NB), Sorø

Susanne Borggaard (NB) var netop blevet valgt ind, da hun blev en del af en af valgets mere dramatiske og udstrakte kampe om borgmesterposten. Først lå flertallet hos Socialdemokratiet, men efter et partiskifte flyttede flertallet over til Konservative, hvormed borgmester Gert Jørgensen (K) kunne tage endnu en tårn.

- Selvom jeg holdt mig lidt i baggrunden, var det jo enormt spændende. Der var et forløb, som jeg gerne ville have været foruden, men det var helt bestemt også spændende, og pulsen var da også høj undervejs, fortæller Susanne Borggaard.

Man har før hørt om, hvordan en hård konstituering har slået sprækker i det efterfølgende samarbejde i byrådet, men Susanne Borggaard er positivt overrasket. Mens magtkampen om borgmesterposten måske viste en af skyggesiderne ved politik og "udstillede den menneskelige natur", som hun selv beskriver det, så har den efterfølgende forsoning vist de gode sider.

- Det har været en positiv overraskelse, at man har lagt stridighederne bag sig så hurtigt, som man har, og at man har valgt at se fremad med fokus på samarbejde.

Der er dog særligt en ting, der overraskede Susanne Borggaard under konstitueringen.

- Det undrer mig, at de skriftlige aftaler, man laver på valgaftenen, overhovedet ikke er gæl-

Fotograf: Jakob Vind.

dende. Altså hvis vi to laver en skriftlig aftale med vores underskrift på, så kan vi gå i retten for at holde hinanden op på det, siger Susanne Borggaard.

Man kan derfor tale om lidt af en ildåb fra, at Susanne Borggaard stillede op, fordi hun mente, at det var en borgerpligt at engagere sig politisk i stedet for at sidde på sidelinjen og brokke sig over politikernes arbejde.

- Politik er for alle, og alle kan melde sig ind i et parti og være med til at påvirke tingene, siger hun, men tilføjer:

- Det kan også være hårdt at stå ved sine overbevisninger og uenigheder. Jeg vil sige, at alle

kan være med, men politik kræver, at man har hår på brystet. Hvis man vil gøre sig gældende, kræver det en vis psyke.

- Det er nemt, hvis man er enig og flyder med, men hvis man har en anden overbevisning, så skal man stå ved den, selvom det kan være hårdt, og man kan føle en form for gruppepres. Der har allerede været en enkelt nat, hvor jeg ikke kunne sove, hvis jeg skal være ærlig.

Susanne Borggaard understreger dog, at hun overordnet set har været meget positiv over, hvor venlige og imødekommende folk har været i forhold til at samarbejde på tværs. ◉

Status på kommunalpolitikernes arbejdsforhold

- ▶ De fleste kommunalpolitikere* vurderer selv, at de bruger 15-24 timer om ugen på deres arbejde i kommunalbestyrelsen. Samlet set er der flere lokalpolitikere, der bruger flere timer på det lokalpolitiske arbejde. I 2009 brugte godt 70 pct. 0-19 timer på arbejdet, mens det i 2021 kun er 53 pct. Andelen, der bruger 20-29 timer om ugen, er samtidig steget fra 21,5 pct. til 34,9 pct.
- ▶ Sammenlignet med 2017 var der dog færre i 2021, som oplevede, at det samlede tidsforbrug gik ud over deres privatliv. I alt ønskede 83,6 pct. at genopstille i 2021, hvilket er på niveau med de foregående perioder.
- ▶ Kommunalpolitikere oplever i højere grad end ved foregående perioder, at det har været muligt at gennemføre mærkesager og sætte sit fingeraftryk på kommunens budget.
- ▶ Desværre har godt hver fjerde lokalpolitiker oplevet grænseoverskridende adfærd online og på sociale medier i enten "høj grad" eller "meget høj grad". Heraf har 28 pct. oplevet, at upassende og grænseoverskridende adfærd har påvirket dem mentalt, 20 pct. har overvejet ikke at genopstille, 21 pct. fortæller, at det har påvirket, hvad de siger i politiske debatter, mens 45 pct. mener, at det har påvirket, hvad de skriver på sociale medier. Lokalpolitikere taler efterfølgende typisk med enten familie eller partifæller om den grænseoverskridende adfærd.

*Borgmestre og rådmænds tidsforbrug er fraregnet, da de er fuldtidspolitikere.

Kilde: Vive

Der afholdes en håndfuld Kattegatkurser på tværs af landet. Kurset skal dels give fakta og dels være en "træningsbane", hvor man sammen med andre nyvalgte kan få mulighed for at drøfte opgaver og dilemmaer, man vil møde i sit virke. Det sker bl.a. via cases fra den fiktive Kattegat Kommune, hvorfra kurset har fået sit navn. Her ses deltagere fra Billund, Middelfart, Syddjurs, Varde og Vejen.

Foto: Komponent

Når valgkamp bliver til hverdag

Det kan være svært at omstille sig fra valgkampens berusende puls til en hverdag med bureaukrati og sagsbehandling. Det er derfor vigtigt at holde gejsten oppe.

Af Emil Staulund Larsen
emil@kommunen.dk

Hvad er det vigtigste at vide, når man som nyvalgt lokalpolitiker skal begynde på det vigtige arbejde i byrådet?

På Kattegatkurset bliver de nyvalgte klædt på til en ny hverdag med sagsfremstilling, forhandlinger, og komplicerede dagsordener.

Selvom det dybest set er den samme arbejdsopgave, som de nyvalgte bliver mødt med som altid, så er det ikke blevet nemmere at være byrådspolitiker, mener Kalle Syberg Kjær, centerchef hos Komponent, som arrangerer kurserne. Tværtimod:

- Lokalpolitikernes arbejde er vigtigere end nogensinde før; kommunernes opgaver spænder bredere, kompleksiteten stiger, mens borgerne har en endnu større forventning om at blive taget med på råd gennem sociale medier, siger Kalle Syberg Kjær.

Derudover er der globale problemstillinger som fx den grønne omstilling, hvor borgerne også har en forventning om, at deres kommune skal være en aktør.

- Kommunalpolitikere er gået fra at have magt over noget til have magt til noget. Der er sket en ændring i rollen som lokalpolitiker, hvor man nu også faciliterer en samtale med

omverden og bærer nogle idéer om mere end blot det lokale, siger Kalle Syberg Kjær.

Mellem borgere og forvaltning

Flertallet af lokalpolitikere brugte i 2021 15-24 timer om ugen på deres arbejde i kommunalbestyrelsen. Der er altså tale om en tung arbejdsmæssig byrde, som de nyvalgte kaster sig ud i - og der er nok af udfordringer at tage fat på for de frivillige politikere:

- Lokalpolitikere bruger flere timer på opgaven og er meget drevet af at gå forrest. Jeg tror, det er vigtigt, at man får afklaret, hvad den helt overordnede opgave er. For mig handler det om tre ting; Det handler om at sætte en overordnet retning for kommunen og den tværgående prioritering mellem de forskellige områder. Så skal man sikre sig opbakning i både byrådet og blandt borgerne, og særligt opbakning i befolkningen fylder mere end tidligere. Til sidst skal man sikre helt overordnet fremdrift i kommunen, fortæller Kalle Syberg Kjær.

I alle tilfælde spiller embedsværket en central rolle.

- Man skal spille hinanden gode. Anerkende og respektere, at politikere og forvaltningen ikke har samme rolle og har ansvar for forskellige opgaver. Vi har set masser af eksempler,

hvor der opstår bevægelser på fx sociale medier, og der er det vigtigt, at man bakker hinanden op. Et godt samarbejde er en forudsætning for, at arbejdet i kommunalbestyrelsen bliver en succes.

Det handler derfor også om at skabe en forståelse for embedsværkets arbejde, når man skal klæde de nyvalgte på til det kommende arbejde. Det er nemlig ikke unormalt, at man kan møde en række fordomme om forvaltningens rolle, og hvorvidt forvaltningen overskrider nogle uskrevne grænser.

- Det er jo helt legitimt, at forvaltningen orienterer sig imod, hvad der kan samles et flertal bag. Der vil ofte være en form for antagelse eller pejling mod, hvor det politiske flertal er, når embedsværket lægger sager op, og det kan komme bag på mange nyvalgte. Nogle kan opfatte det som politisering, men der er en stor forskel på, hvad der er politisering, og hvad der blot er at tage en pejling af stemningen i byrådet.

Vigtigt at holde liv i gejsten

Kattegatkurset går i sin essens ud på at klæde de nyvalgte på til jobbet. En del af den forberedelse omfatter også at have realistiske forventninger om, hvor meget man som enkeltperson kan ændre.

- Mange politikere oplever et tab af entusiasme, efter de er blevet valgt. Når hverdagen rammer, mens man stadig er høj af kampgejsten fra valget, og man skal veksle vælgernes mandat til handling, mister mange gejsten i mødet med hverdagen, fortæller Kalle Syberg Kjær.

Derfor deltager politikere, der var nyvalgte i 2018, på kurset, hvor de fortæller om, hvad de

"Man skal være politiker på sin egen måde, men det er selvfølgelig helt afgørende at bevare lysten til at skabe forandringer, når man bliver mødt af hverdagen. Man kan ikke lave alt om på dag ét. Man kan godt sætte præg på sin kommune, men det kræver tålmodighed."

Kalle Syberg Kjær, centerchef hos Komponent

ville ønske, at de havde vidst i sin tid, og hvordan de har holdt liv i gejsten. Det har de nyvalgte, som Kommunen.dk har talt med, rost, da det er en måde, hvor man kan høre, hvordan andre har håndteret deres byrådsdebut.

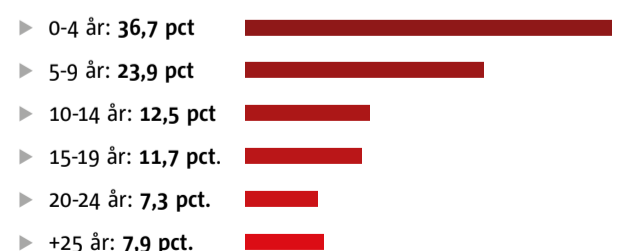
- Man skal være politiker på sin egen måde, men det er selvfølgelig helt afgørende at bevare lysten til at skabe forandringer, når man bliver mødt af hverda-

gen. Man kan ikke lave alt om på dag ét. Man kan godt sætte præg på sin kommune, men det kræver tålmodighed, siger Kalle Syberg Kjær.

Han har derfor en opfordring til de nyvalgte politikere - og også de genvalgte for den sags skyld - som har ramt muren:

- Man skal altid huske på, hvad der har drevet en til at gå ind i politik, og følge sit indre kompas.

Antal års erfaring i kommunalbestyrelserne i 2021

Peter Hansted går hånd i hånd med K.E. Løgstrup

Kom med bag om Ærøs nye borgmester, der er søn af Jens Otto Krag, elsker demokrati og god mad og har drukket det, han skulle.

Af Hanne Korvig
hanne@kommunen.dk

Borgmesterens bagtæppe

- ▶ Peter Hansted (S) er født i 1956 i Usserød i arkitekten Poul Henningsen og hans kone Ingers baghus.
- ▶ Enebarn og opvokset op i et livligt arbejderkvarter i Lyngby i en lille to-værelses lejlighed sammen med sin mor Lisbet, der arbejdede på Rigshospitalet som uddannet hospitalslaborant. Hans far er tidligere statsminister Jens Otto Krag (S).
- ▶ I hjemmet i Lyngby blev der prædikeret ligeværd og ordentlighed.
- ▶ Peter Hansted er uddannet inden for landbrug og har arbejdet som landmand på Sydsjælland og på Samsø. Har derefter blandt andet været efterskolelærer og forstander på Rantzausmindes Efterskole i Svendborg. Han har drevet kælderværtshuset Hansted i Svendborg, været køkkenleder på højskolen på Ærø og bryggeridirektør på Ærø Bryggeri.
- ▶ I dag bor Peter Hansted i et ældgammelt hus i centrum af Ærøskøbing. Han bor alene, har to drenge på 35 og 33, to børnebørn samt to bonusbørn; to piger på 21 og 16 fra et tidligere forhold.
- ▶ Fritiden bruger Peter Hansted på sin familie, på at læse politiske sager, gå lange ture, lave god mad, se venner, nyheder og streamer serier.
- ▶ I 2000'erne meldte Peter Hansted sig ind i Socialdemokratiet. I januar 2022 blev han borgmester i Ærø Kommune.

Professionelt

Du har haft et rigt og varieret arbejdsliv. Er borgmesterjobbet rosinen i pølseenden?

Jeg er lige fyldt 66, og hvis jeg holder denne periode ud, er jeg halvfjerds, og jeg har ingen forventninger om at skulle ud at være lærer igen eller lave mad, så på den måde er det da en rosin. Nu tager vi den herfra og ser, hvordan det går. Indtil videre har det været rigtig fedt. Jeg er superglad for det.

Hvordan mærker befolkningen på Ærø, at du sidder i stolen nu?

Jeg synes, at det, vi har lavet de sidste otte år, hvor vi har haft posten, har været godt. Og nu er min vision at få lavet en god strategiplan for de næste fire år. Indholdsmæssigt er det noget, jeg gør sammen med kommunalbestyrelsen og embedsværket, så den største forandring bliver nok processen. Jeg er meget klar på at tænke ud af øen; samarbejde med de andre øer, så vi kan stå stærkt sammen. Og jeg tager gerne listeskøne af og tager kontakten til Christiansborg for at tale vores egen og fælles sag, når det er nødvendigt. Jeg vil ikke krybe langs væggene.

Hvem ringer du til, når du har brug for at vende svære emner og knaster?

Udover mine kolleger i hverdagen snakker jeg med vores tidligere borgmestre Jørgen Otto (S) og Ole Wej (S). Ole har styr på alt omkring kommunens økonomi. Ham taler jeg rigtig meget med. Men man skal ikke klynke overfor ham, når man nogle gange synes, at det er uretfærdigt, at vi som lille ø med små ressourcer skal gennemgå det samme som de store kommuner. Der skulle jo nødtigt være nogen, der kom og sagde, at vi måtte lægge os sammen med Svendborg, hvis vi føler os for små til at være selvforvaltende ... I det hele taget skal man jo ikke klynke.

Hvilke typer svinger du bedst med arbejdsmæssigt?

Jeg synes faktisk, at jeg arbejder godt sammen med de fleste. Skal man samarbejde, så skal man altså helst kunne klare hele paletten. Men der må da godt være lidt humør på og en 'det gør vi sgu'-indstilling. Men fordi jeg selv kan få nogle ret skæve og hurtige ideer, har jeg også

brug for reflekterede folk omkring mig. Fx foreslog jeg vores teknikkdirektør at lade en del af rådhusets kæmpe græsplæne gro vildt og få lavet nogle vandhuller, hvortil hun svarede: Og hvor fa'en skulle vandet komme fra? Det havde jeg jo ikke lige tænkt på, ha ha. Til gengæld åd de min idé om at lade den sidste færge blive liggende, når der skal være landsstævne i Svendborg til sommer. Så åbner vi gabet på færgen og holder en kæmpe fest.

Hvordan er du som chef?

Flere af mine medarbejdere har gennem årene givet udtryk for, at jeg har krævet meget af dem - men på den positive måde. For jeg har altid selv været der og gået forrest. Man får ikke folk til at arbejde mere eller være glade, hvis man ikke selv er der. Og ofrer noget. Medarbejderindflydelse og ikke mindst ligeværdighed er gennemgående og vigtigt for mig. Om jeg er en rolig chef? Ja, det vil jeg sige. Jeg tror aldrig, jeg har råbt ad mine medarbejdere - heller ikke i køkkenet.

Hvilken politiker er sværest for dig at lægge arm med?

Du får ikke noget navn, det er det en alt for lille ø til, ha ha. Der er jo altid nogle, der er supergode i debatter, hurtige og skarpe for tungen, som holder en vågen, men de allersværeste er dem, der går i ukonstruktiv opposition, dét er opslidende. Jeg arbejder altid på at skabe størst mulig konsensus. Jeg synes, det er tungt, når folk ikke vil i samme retning.

Synes du, at du har arvet nogle politiske talenter fra din far?

Da jeg var ung, var jeg - modsat min far - venstresocialist og EF-modstander, men det ændrede sig for mig i 2000'erne, hvor jeg så Enhedslisten og andre i oppositionen sige nej til alting, hvilket betød, at Fogh Rasmussen (V) bare kunne banke derudaf; der kunne aldrig samles et flertal imod ham. Da gik det op for mig, at det var nødvendigt med et stærkt Socialdemokrati. Min far havde en meget pragmatisk tilgang og klippefast tro på velfærdssamfundet og Socialdemokratiets projekt. Både troen og den pragmatiske tilgang synes jeg er indlejret i mig. ●

Privat

Hvordan slapper du bedst af?

Sammen med mine børn og gode venner. Jeg har venner, som jeg har kendt i over 40 år, og det gør det bare utrolig nemt at være sammen. Vi spiser mad. Og drikker øl og god vin. Går lange ture. Vi er også en flok venner, der tager til udlandet én gang om året og ser to fodboldkampe, selvom fodbold ikke interesserer mig en døjt. Men de er heldigvis også interesserede i mad, så hygger vi os med at finde gode spisesteder i Lissabon, Madrid eller hvor vi nu er.

Hvad er den særeste eller mest udtalte vane, du har?

Jeg slukker altid lyset efter mig i de rum, jeg går ud af. Og forholder mig til det, når mine børn ikke gør det. Jeg beder dem også om at se op i loftet, når de støvsuger. Spindelvæv, du ved. Det er jo lidt pinligt, at jeg stadig opdrager på mine børn, der er over 30 år. Jeg prøver at holde op med det, jeg prøver.

Hvordan fylder du rundt om et bord til en fest?

Hvis vi taler om mindre selskaber med folk, jeg kender, er jeg i mit es. Masser af snak og gang i den. Både sjov og alvor. Men jeg kommer også ud til en del ting nu, hvor jeg finder jeg mig selv i et hjørne med det der glas bobler og tænker: Hold nu kæft, hvad laver jeg her, jeg kender jo ikke et øje. I de situationer er jeg ikke så skrap til at gå hen til nogen, jeg

sådan halvkender. Fx en fire-fem ministre, dem kunne jeg jo godt snakke med, men jeg ved jo ikke, om de gider snakke med mig, vel? Glas i hånden-arrangementer kan altså være ret anstrengende.

Hvordan er du i trafikken?

Hvis jeg er stresset, kan jeg godt finde på at råbe lidt, men ellers kører jeg ret pænt. Jeg er ikke en aggressiv bilist.

Hvad griner du ad?

Jeg griner ad gamle historier og anekdoter sammen med mine venner. Vi griner ad os selv.

Hvad græder du over?

I takt med min fremskredne alder kan selv en ringe amerikansk film godt give mig tårer i øjnene. Men sidste film, der fik mig, var filmen om Aretha Franklin. Hun var fantastisk, hendes vanvittige talent, personlighed, alt det hun gav ... Det er lige før, jeg får tårer igen.

Hvilket af dine livsvalg har været mest vellykket?

Det bliver min tid på Rantzauseminde Efterskole. Både som elev, som lærer og forstander. Det har bidraget utroligt positivt til mit liv på alle mulige måder og gør det stadigvæk i kraft af venskaber, holdninger og livssyn. Jeg havde ikke den mindste interesse for efterskoler, men så blev jeg opfordret til at tjekke skolen ud af en lærer på min friskole i Farum

og altså - det har betydet så meget for mig. Fantastisk sammenhold og fælles demokratisk livssyn. Det var med K.E. Løgstrup-attituden hele vejen: Vi bærer hinandens liv i vores hænder.

Og mindst vellykket?

Jeg er egentlig ret godt tilfreds med mine valg i livet, men jeg har været igennem to skilsmisser, og det er jo aldrig særlig godt. Heller ikke for ungerne, vel.

Hvad er det vigtigste for dig som forælder?

I de år vi boede sammen, holdt jeg stædigt på, at vi spiste måltiderne sammen ved bordet og ikke foran fjernsynet. I dag oplever ungerne det som noget værdifuldt, men de spurgte jo af og til om lov til at rejse sig fra bordet og fik tit et nej; vi skulle snakke. Aftensmåltider, der strækker sig over lang tid og over god mad, som vi selv har lavet, og hvor samtaler kan få lov at udvikle sig, er utroligt vigtige. Det er en rigtig god anledning til at få set og hørt sine børn - og dele sit livssyn om ligeværd med dem.

Hvad vil du ikke bruge penge på?

Jeg synes ikke, at jeg er en fedterøv, men jeg gider ikke bruge penge på ting, der forurenser eller er for dyre. Igen, det er vigtigt for mig at slukke lyset, skrue ned for varmen, lukke dørene. Det har jeg med hjemmefra fra min mor;

der blev ikke fyldt mere vand i kedlen, end der skulle bruges. Hun gjorde det for at spare. I dag gør jeg det både for at spare og også for at skåne miljøet.

Drikker du mindre øl nu, hvor du ikke er bryggeridirektør?

Ja. Jeg drikker i det hele taget mindre alkohol nu. Behovet er blevet mindre med alderen. Jeg tror, jeg har fået det, jeg skulle. På vores fodboldture for ti år siden kunne vi sagtens give den gas, men nu er det ikke usædvanligt, at vi ligger i køjen til midnat. Jeg tåler alkohol mindre nu, hvor jeg er blevet ældre.

Man begynder hurtigere at snøve ...

Lige præcis! Og dét er der jo ingen grund til at sidde og blamere sig med.

Forfatteren Ernest Hemingway har sagt, at når man bliver ældre, betyder den sociale maskine mindre. Hvad tænker du om det?

Dét er jeg faktisk ikke enig i. Altså, jeg kan sagtens forstå det med, at man har været ude at opleve verden, og man ved, hvem man selv er, og hvor man står - men jeg har stor glæde af alle mine mange, gamle venner; vi ved, at vi altid har hinanden. Også i mit arbejde synes jeg, at sociale sammenkomster er vigtige. Det binder folk tættere sammen at spise og drikke og have tid til at spørge: Hvornår går det med ungerne? ●

Folkevalgtes ringe løn er et demokratisk problem

strategi

Af Ritt Bjerregard, Tidligere undervisningsminister, socialminister, fødevareminister, miljøkommissær i EU, formand for Statsrevisorerne, formand for den socialdemokratiske folketingsgruppe og københavnsk overborgmester 2006-2010.

I mange år har kommunalvalg stået i skyggen af folketingsvalg, der er blevet opfattet som *de rigtige valg*. Måske skyldtes det, at det var her, alle de valgte efterfølgende fik løn for deres arbejde, og de store beslutninger om krig og fred skulle træffes.

Men de seneste kommunalvalg har vist sig at få stor betydning for den politiske situation, og dermed ender kommunalvalg nu også med at være storpolitik. Endda på en måde, der påkalder sig flere menneskers opmærksomhed. Det politiske arbejde i kommunerne er i dag afgørende for, hvordan vores demokrati fungerer og opfattes af danskerne.

I kommunerne er der direkte tilknytning til borgerne og vælgerne, for de bor i kommunerne. Det er også her, at vælgere, som er forældre, finder pladsen til deres børn i både vuggestue og børnehave samt vælger skole og fritidsliv. Bofællesskaber af enhver art begynder at dukke op. Ikke mindst til familier, hvor børnene er fløjet fra reden. Senere skal der måske findes en beskyttet bolig og endnu senere et plejehjem.

På samme måde med den nære sundhedspleje og sociale hjælp. De findes også her.

KV21 gjorde stor forskel

Derfor giver kommunalvalgene også rystelser på Christiansborg. De viser, hvor vælgerne står, og hvad de prioriterer. Valget i 2021 demonstrerede det tydeligt for Dansk Folkeparti, der i forvejen havde haft et dårligt folketingsvalg. De mistede 132 kommunale mandater og fik kun 91 DF-medlemmer ind i landets kommunalbe-

styrelser. Den nedtur, der allerede var i gang, fortsatte. Formanden Thulesen Dahl gik af eller måtte gå af, kunne man næsten sige. Morten Messerschmidt blev valgt til ny formand, men overtog en dybt splittet folketingsgruppe, hvor hans egne støtter udgjorde et mindretal. Flere har nu forladt partiet.

Med andre ord satte kommunalvalget den proces i gang, der fortsat skaber tvivl om, hvorvidt DF overhovedet kan overleve.

Andre partier måtte kæmpe for at beholde deres borgmesterposter, og igen udspillede der sig uskønne forløb, hvor nogle, der var valgt for et parti, skiftede til et andet parti for at opnå en fordel for sig selv.

Jeg kan huske, hvor forfærdeligt det foregik på Københavns Rådhus, da jeg i 2005 vandt valget så overbevisende, at Socialdemokratiet fik to borgmesterposter ud over overborgmesterposten. Lige nu har Socialdemokratiet kun overborgmesterposten. Det varede ikke længe, før et par valgte socialdemokrater hellere ville være i et andet parti, hvor der var større chancer for lønede opgaver. Det betød, at Socialdemokratiet mistede den ene borgmesterpost. Den gik til et andet parti, og medierne kunne more sig over det cirkus, der udspillede sig. Ligesom det har udspillet sig ved dette kommunalvalg i en række kommuner.

Det ville være rart at få ryddet op, men det er ikke nemt at se, hvordan det kan ske, for de personer, der bliver valgt ind, kan skifte parti undervejs. Tendensen har i øvrigt bredt sig til folketingsvalgene og dermed til Christiansborg.

Børnefamilier melder pas

Det ville være interessant at høre, om der findes løsninger, så enkeltmedlemmer ikke bare kan skalte og valte med de stemmer, partiet har modtaget ved valget. Det kræver nok også, at partierne er mere omhyggelige med, hvem de opstiller til valg.

En bedre aflønning af kommunalpolitikere ville sikkert hjælpe, for derved ville "benene", de lønede opgaver, miste betydning. Det er til at forstå, at kommunalbestyrelsesmedlemmer leder efter lønede poster, for betalingen for at være folkevalgt rækker ikke

Det er til at forstå, at kommunalbestyrelsesmedlemmer leder efter lønede poster, for betalingen for at være folkevalgt rækker ikke til at kunne koncentrere sig om det arbejde.

til at kunne koncentrere sig om det arbejde. Aldersfordelingen er de fleste steder skæv. Børnefamilierne, som trækker hårdt på serviceydelse i kommunen, er underrepræsenterede. Det er ikke til at klare to job, familieliv og børn, så derfor vælger de fleste ikke at stille op.

Det er positivt at se, at der er flere borgere, der gerne vil være med, når børnene er flyttet hjemmefra, men det er vigtigt at have en rimelig bredde i repræsentationen. En bedre aflønning kunne hjælpe på dette.

Men det er nok svært for både nyvalgte og genvalgte kommunalbestyrelsesmedlemmer at rejse den debat. Sladderpressen er der med det samme. Her er det en yndet sport at hænge valgte ud for selv små aflønninger. At kalde dem "pampere" falder let i pennen hos journalister, der ellers ikke selv lader sig spise af med så ussel en betaling for deres arbejdsindsats.

Indsigt på Christiansborg kan være med til at skabe forandring. Kommunerne er stedet, hvor velfærdssamfundet udspiller sig. Folketing og kommuner er to sider af samme demokratiopfattelse. Derfor er det nødvendigt, at valgte i kommunerne får bedre vilkår. ●

Forvaltningsfrihed forude, men der er lang vej til ny plejepraksis

Af Morten Guldborg
morten@kommunen.dk

Krigen i Ukraine lægger beslag på ressourcer og kommer på tværs af planlægning over det meste af kloden. Forrige torsdag blev borgmestertopmødet med regeringen med statsminister Mette Frederiksen (S) i spidsen aflyst med få timers varsel.

Her skulle borgmestrene ellers introduceres til regeringens ambitiøse plan om at lade kommunerne slippe for bureaukratisk lovgivning. Kommunerne skal i højere grad end i dag få lov til selv at eksperimentere med forvaltning og detaljstyring af store ressortområder som folkeskoler og ældrepleje.

Mødet i Odense blev aflyst med Ruslands invasion af Ukraine, og Statsmini-

steriet oplyser, at man ikke har nået så meget som at overveje en ny dato, da situationen i Ukraine lægger beslag på al opmærksomhed.

Både KL-formand Jacob Bundsgaard (S) og næstformand Martin Damm (V) er ifølge KL's presstjeneste så travlt beskæftigede med Ukraine-gøremål, at de ikke har tid til at lade sig interviewe til Kommunen.dk om udsigten til - eller horisonten for - den potentielt største ændring i det kommunale selvstyre i adskillige år.

25 eksperimenterer allerede

Men tanker og ambitionerne for en fremtidig forvaltningsfrihed er højt sendt til hjørner. Derfor fortsætter diskussionerne i kommunerne givetvis om,

hvordan man kan udnytte mulighederne på lokalt plan.

25 kommuner eksperimenterer allerede med nye former for praksis. Hos Vive følger man og rådgiver i en del af forsøgene inden for ældreplejen, som for fleres vedkommende har udgangspunkt i den såkaldte Buurtzorg-model efter hollandsk forbillede.

Her administreres ældreplejen via små, faste teams med både sosu-assistance og sygeplejersker, som har ansvaret for en mindre gruppe ældre. Filosofien er, at de ældre ses af færre ansatte, mens de ansatte oplever en større arbejdsglæde, når en mindre del af tiden går med administrative opgaver, registreringer etc.

Mantraet kan samles i sætningen "Vi ses i morgen", som Astrid Krag hyppigt

brugte i interviews forud for det planlagte topmøde.

Ifølge Pia Kürstein Kjellberg, projektchef i Vive, er der under alle omstændigheder lang vej til en færdigudviklet køreplan for en velfungerende dansk Buurtzorg-model.

Hun er positiv i forhold til ministerens løfte om øget frihed til kommunerne, men herfra er der mange spørgsmål og mange udfordringer at besvare og tage op.

- Man skal ville det, hvis det skal komme til at fungere. Politikere og administration skal i fællesskab beslutte sig for retningen og holde fast, indtil man har nået målet, og være forberedt på, at man støder på forhindringer undervejs, siger hun. ●

Når situationen udvikler sig, er det bare om at følge med.

Vi giver dig væsentlige og konstruktive nyheder på det kommunale og regionale stofområde. Vi forholder os kritisk til den politiske dagsorden, hvor særligt den offentlige sektors udvikling og tendenser optager os. I 20 år har DK Nyt arbejdet sig frem til at være det førende kommunale nyhedsmedie.

Det er alle jer, vi skriver for

DK Nyt læses af alle med interesse for, hvad der rører sig indenfor det kommunal- og regionalpolitiske. DK Nyt er repræsenteret i alle landets kommuner og regioner samt i den private sektor, som arbejder i og med det offentlige.

Gå ind på dknyt.dk, og vælg den abonnementstype, der passer dig bedst. Eller begynd med gratis daglige nyhedsbreve.

DK **Nyt.**

DK Medier.

DK Medier
dkmedier.dk
Tlf. 4635 3343

Esbjerg
Kanalen 1
6700 Esbjerg

København
Flæsketorvet 68, 1.
1711 København

Christiansborg
Lok. P4-07
1240 København K

Aarhus
Mejlgade 48
8000 Aarhus C

Bornholm
Havnebyggen 5
3740 Svaneke

En forsøgspulje på 10 mio. kr, som interesserede kommuner kan søge, vil blive åbnet i tredje eller fjerde kvartal i år.

Foto: Christian Lindgren, Ritzau Scanpix

Forsøgsordning genoplives: Udsatte borgere skal have konto på 50.000 kr. hos kommunen

Et nyt lovforslag skal sikre, at kommuner i en kommende forsøgsordning kan tilbyde særligt udsatte borgere et personlig budget på 50.000 kr., de selv kan disponere over.

Af **Jepp Emil Gurlev**
jeppe@kommunen.dk

Særligt udsatte borgere skal i udvalgte forsøgskommuner have adgang til et "personligt borgerstyret budget" på 50.000 kr., der kan bruges efter borgerens eget ønske til for eksempel tandlægebesøg, transportmidler eller indskud til egen bolig.

Regeringen og en række partier blev i november enige om at genoplive et forsøg med personlige borgerstyrede budgetter fra 2017 og har afsat midler til, at forsøget kan starte igen i 2022.

Forsøget skal sikre, at udsatte borgere får mere selvbestemmelse og mulighed for at realisere egne ønsker.

Forsøget i 2017 viste, at borgerne oplevede "en forbedret livskvalitet og selvbestemmelse samt en ændret rollefordeling i samarbejdet med kommunen," oplyser Social- og Ældreministeriet.

Hvad indebærer lovforslaget?

Forsøgspuljen på 10 mio. kr. vil blive åbnet i tredje eller fjerde kvartal i år og kan søges af kommuner over hele landet.

Social- og Ældreministeriet oplyser til Kommunen.dk, at man regner med, at i alt 80-90 borgere på tværs af forsøgskommuner kan deltage i forsøget.

Lige nu afventer et lovforslag, der skal give kommende forsøgskommuner lov hjemmel til at oprette de borgerrettede budgetter på 50.000 kr, behandling i Folketinget.

I forsøget fra 2017 deltog fire kommuner, hvor de udsatte borgere i samarbejde med sagsbehandlere fra kommunen opsatte personlige kort og langsigtede mål, som den udsatte borger kunne bruge sit personlige budget til at opnå.

I det kommende forsøg vil borgerne ligeledes få personlig trækingsret på 50.000 kr., som borgeren kan anvende efter eget ønske til aktiviteter og "andre mindre udgifter".

Denne gang vil indsatsen dog udvides til 15 måneder, da et år i det tidligere forsøg viste sig at

være for kort tid, at borgeren kunne udarbejde personlige mål og nå at anvende sit budget.

Forsøgsordningen indebærer, at der er mulighed for, at Socialstyrelsen kan vejlede forsøgskommunerne og udarbejde en erfaringsopsamling.

Hvad siger organisationerne?

Rådet for Socialt Udsatte er positive over for lovforslaget og den kommende forsøgsordning og ønsker, at man arbejder mod at gøre de personlige borgerstyrede budgetter til et fast element i alle kommuners socialpolitik.

De hjemløses landsorganisation SAND roser også de politiske partier for at ville igangsætte projektet.

KL har i sit høringssvar skrevet, at man ikke har nået at behandle lovforslaget politisk, men er tilfreds med, at kommuner får mulighed for at deltage i forsøget.

"Erfaringer fra andre forsøg i fx England og i DK har vist, at

det, at den enkelte udsatte borgere får nogle midler, som de kan disponere over til formål, de selv har prioriteret, kan være medvirkende til at bringe borgeren ud af sin udsatte situation. Det er derfor glædeligt, at der er afsat midler til forsøget via reserven, skriver KL i et høringssvar.

Organisationen Gadejuristen har dog flere betænkeligheder i forhold til lovforslaget. Organisationen mener, at der er diskrepans mellem, at målgruppen for forsøget er særligt udsatte borgere med komplekse problemstillinger, men at målgruppen samtidig ikke må have for komplekse problemstillinger.

"Gadejuristen er på den baggrund bekymret for, at de personer, som har aller mest brug for hjælp, og som er i målgruppen, vil blive fravalgt ud fra et argument om, at problemstillingerne er for komplekse."

Lovforslaget behandles i Folketinget den 15. marts.

Robotter frigør tid og ressourcer i presset offentlig sektor

Debat

Af Birgitte Østergaard Sørensen,
Forretningsleder i afdelingen for
robotteknologi ved Teknologisk Institut

Covid-krisen satte gang i brugen af telekonsultationer. Mange ældre er i dag allerede fortrolige med brugen af fx tablets, og er borgeren egnet til det, kan man med fordel rykke nogle af hjemmebesøgene online. Så kan hjemmehjælperen tjekke ind hos borgeren virtuelt, høre hvordan det går og bruge tiden på at komme forbi fysisk, når der skal udføres konkret pleje.

Telekonsultationer sparer transporttid

De første rehabiliteringsrobotter, der bl.a. kan assistere med de mange gentagelser, der er nødvendige for genoptræning ved fx knæ- og hoftelidelser, er kommercielt tilgængelige og kan supplere genoptræning for hurtigere opnåelse af vigtige fysiske funktioner.

Teknologi til telekonsultationer er endnu et godt eksempel på, hvordan teknologien kan aflaste

ste personalet. Man kommer langt med et videoopkald, hvor en læge, sygeplejerske eller hjemmehjælper tilser borgeren over skærmen. Det sparer transporttid for både personale og patient.

Men det kniber med fokus

Mange ældre skal også have deres medicin i de rigtige mængder på de rigtige tidspunkter. Her findes der allerede nu velafprøvede medicindispensere, som kan hjælpe den ældre med at tage medicinen, og der er indbygget et alarmsystem, så hjemmehjælperen eller hjemmesygeplejen kan få en alarm og agere, hvis medicinen ikke bliver taget.

Alt skal selvfølgelig grundigt visiteres. Man skal bruge teknologi til de borgere, som er egnede til det. Det gælder om at forsyne borgeren med det mest enkle eller mindst mulige hjælpemiddel, der kan gøre borgeren selvhjulpne og selvstændig.

Det er en udfordring til de kommunale organisationer. Det kræver, at man sætter tid af, og ledelsen skal holde fast og holde fokus. Her oplever mange kommuner en stor udfordring.

» Indlægget er forkortet af redaktionen. Det kan læses i sin fulde længde på www.kommunen.dk.

Covid-erfaringer fra skoler samlet til næste gang

Debat

Af Finn Wiedemann,
Lektor ved Institut for Kulturvidenskaber, SDU
og Peter Henrik Raee,
Lektor ved Institut for Kulturvidenskaber, SDU

I forbindelse med forskningsprojektet Building Back Better finansieret af A.P. Møller Fonden har vi i seks udvalgte kommuner interviewet skolechefer, skolekonsulenter og skoleledere: Hvilke strategier benyttede man sig af i samarbejdet mellem landets skoleforvaltninger og skoleledelse? Hvad var fordele og ulemper ved det konkrete samarbejde, og kan der opsamles erfaringer, som parterne måske kan have glæde af, hvis en tilsvarende situation skulle opstå?

På den ene side finder vi en række fællestræk i den kommunale strategi for håndtering af coronakrisen.

På den anden side kan vi også iagttage en række forskelle fra kommune til kommune, hvor den enkelte kommune praktiserede sin egen krisestyringsstrategi.

De enkelte kommuners strategier er typisk udviklet inden for en lokal meningslogik. Valg og udmøntning kan forstås og forklares med baggrund i kommunestørrelse, lokale traditioner for samarbejde, aktuelle skolepolitiske udfordringer, stærke personlige værdier og omfanget af smitteudbrud.

Fornuft kan være mange ting

Vores analyse peger på, at skoleforvaltningernes strategiske praksis udspiller sig inden for spændingsfeltet mellem på den ene side det, man kan kalde *den formelle fornuft*, der hører til i et legalt bureaukrati, og så den *materielle fornuft* forankret i de enkelte velfærdsinstitutioner. *Den formelle fornuft* består i, at man skal kunne begrunde afgørelser ved at henvise til generelle, målratio-nelle principper: Strukturen skal på effektiv og

transparent vis implementere det politisk besluttede, og der skal kunne placeres et ansvar for, om der sker svigt. Behandling af borgere må ikke ske ud fra personlige, men ud fra generelle og fagligt begrundede kriterier.

Den materielle fornuft hentyder til selve varetagelsen af borgernes individuelle behov. I dette tilfælde forudsætter den f.eks. hurtig og smidig opgaveløsning i forbindelse med nedlukninger og genåbninger og de mange problemer og udfordringer, der knytter sig til opgaven, og vil alt andet lige tale for en vis lokal autonomi.

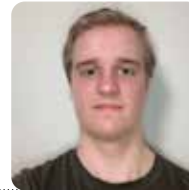
Man måtte asfaltere, imens man kørte, som en af de interviewede skoleledere formulerede det.

I nogle kommuner ser det ikke ud til, at forvaltningen har gjort sig så mange overvejelser om de overordnede valg, enhver strategi er et udtryk for. Det er forståeligt i relation til krisehåndteringen og kan ses som følge af den voldsomme informationsmængde, der skulle behandles, og de mange beslutninger, der skulle tages, og i lyset af de samarbejdsrelationer på tværs af faggrænser, der skulle etableres. Man måtte asfaltere, imens man kørte, som en af de interviewede skoleledere formulerede det.

» Indlægget er her forkortet af redaktionen. Det kan læses i sin fulde længde på www.kommunen.dk.

Morgendagens meningsdannere

Af Rasmus Kappelgaard Gustafsson

INTEGRATION BUNDER I MEGET MERE END KULTUR

Ser man på tværs af det politiske spektrum, hersker der en udbredt opfattelse af, at den primære udfordring i integrationspolitikken er udbredelsen af "parallelsamfund" i Danmark.

Dette kommer til udtryk på flere forskellige måder. Det kommer til udtryk i aftalen om parallelsamfund fra 2018, som bl.a. indebærer nedrivninger i udsatte boligområder og zoner med skærpede straffe. Det kommer til udtryk, når man læser boligminister Kaare Dybvads argumenter mod parallelsamfund og parallelkultur. Det kommer til udtryk i partiernes politiske udspil som i dette uddrag af Venstres program: "*Der er huller i Danmarkskortet med områder, hvor et flertal af udlændinge lever adskilt fra os andre, og hvor mange års indsats for integration i det danske samfund og på arbejdsmarkedet har slået fejl*".

Til fælles har de alle en idé om, at der er et grundlæggende modsætningsforhold mellem danske værdier på den ene side og kulturen i primært muslimske miljøer på den anden.

"Problemet er en meget ekstrem fortolkning af islam. Problemet er ikke herboende muslimer, der er velintegrerede."

Sociale kår spiller også ind

Selvom der åbenlyst eksisterer kulturelle forskelle mellem mange personer med minoritetsetnisk baggrund og majoritetsbefolkningen, så er det en problematisk analyse af flere forskellige årsager. For det første er det problematisk at reducere integrationsproblemer til udelukkende at være et spørgsmål om kultur. Når man fokuserer for entydigt på det kulturelle aspekt, overser man let, at en stor del af de integrationsudfordringer, vi ser, bunder i dybere socioøkonomiske problemer. En vigtig årsag til, at minoritetsetniske efterkommere halter efter etniske danske unge, er, at de gennemsnitligt set kommer fra sværere sociale kår.

Ligeledes påvirker socioøkonomiske faktorer også den kultur, der udleveres i minoritetsetniske miljøer. Eksempelvis viser Undervisningsministeriets egen undersøgelse af negativ social kontrol, at lav socioøkonomisk status også spiller en rolle for forekomsten af negativ social kontrol.

Smid skyklapperne

For det andet er det herskende narrativ problematisk, fordi det sætter implicit lighedstegn mellem parallelsamfund og islam. Det ligger implicit, at det er islam, der er den grundlæggende årsag til, at vi ser parallelsamfund. Det er dybt generaliserende og unuanceret. Lige så vel som der findes forskellige fortolkninger af kristendommen, er der også stor diversitet mellem muslimeres fortolkning af islam. Problemet er en meget ekstrem fortolkning af islam. Problemet er ikke herboende muslimer, der er velintegrerede.

Derfor vil jeg opfordre politikere og andre, der beskæftiger sig med integrationspolitik, til lige at lede et spadestik dybere efter løsningerne. Kultur og religion spiller en rolle for integrationsudfordringerne, men de to ting er langt fra de eneste, der spiller ind. Kan vi få en lidt mere nuanceret forståelse af årsagerne, kan vi måske også få en mere konstruktiv politik.

» Mere debatstof på www.kommunen.dk

Rasmus Kappelgaard Gustafsson er flygtninge- og integrationspolitisk sekretær i SF Ungdom

Facebook er en sælsom blanding: Tilgængelig for alle og så alligevel halvprivat

Mellem jura og politik

Af advokat Henrik Græsdal, leder af afdelingen for offentlig ret hos Elmann Advokatpartnerselskab og tidligere ansat i bl.a. KL og Indenrigsministeriet.

OSINT er en samlebetegnelse og forkortelse af begrebet "Open Source Intelligence", dvs. oplysninger fra åbne kilder, som typisk omfatter offentligt tilgængelig information fra internettet.

I takt med den teknologiske udvikling er det blevet mere udbredt, at offentlige myndigheder tilgår og benytter offentligt tilgængelige oplysninger som led i deres behandling af sager vedrørende borgere.

Der er ofte tale om oplysninger, der er lettilgængelige og i princippet kan tilgås af alle. Det kan være opdateringer eller "likes" på f.eks. Facebook, LinkedIn eller Instagram.

Det skal være sagligt og relevant

Men hvor går grænsen for offentlige myndigheders brug af oplysninger på internettet? Er det f.eks. sagligt, hvis en sagsbehandler logger på Facebook og indhenter oplysninger om en borger og sågar lægger vægt på dem, når der træffes afgørelse?

Folketingets ombudsmand konkluderede allerede i 2011, at SoMe-oplysninger må betragtes som offentligt tilgængelige, hvis der er tale om en åben profil eller en person, der har mange venner. I den konkrete sag havde Skat brugt en medarbejders private facebookprofil til at indsamle oplysninger om en kvinde med en åben facebookprofil, hvor alle brugere kunne se hendes oplysninger.

Offentligt tilgængelige personoplysninger kan med andre ord frit anvendes af myndigheder, så længe det er sagligt og relevant for sagen efter persondataloven. Derfor var indsamlingen ikke kritisk.

Pas på persondata

I nogle sager kan der også være et behov for at anvende offentligt tilgængelige oplysninger. Dette oplever jeg selv i mit arbejde f.eks. i forbindelse med behandlingen af arbejdsskadesager. Her kan der være et decideret behov for at undersøge offentligt tilgængelige oplysninger for at belyse, om en skadelidt taler sandt om f.eks. ulykkesstedet eller sin tilstand. Bevisværdien vil selvfølgelig variere og afhænge af den konkrete sag.

Praksis viser også, at Ankestyrelsen i forbindelse med arbejdsskadesager er tilbøjelig til at tillægge observationsmateriale vægt, når der skal træffes afgørelse om eksempelvis erstatning for tab af erhvervsevne. I en konkret sag var det tidligere lagt til grund, at skadelidte ikke kunne udføre dagligdags aktiviteter og for det meste sad hjemme alene og så fjernsyn. En række observationer viste dog, at skadelidte deltog i manuelt arbejde, betjening af gravemaskiner mv. på en byggeplads i mellem 6 og 13,5 timer dagligt. Det blev tillagt vægt.

Manipulerede skønmalerier

Hvorvidt og med hvilken vægt observationsmateriale indgår i sagsbehandlingen varierer blandt andet ud fra den betragtning, at det observerede i nogle tilfælde alene er udtryk for et øjebliksbillede. Tilsvarende kan i øvrigt gøre sig gældende i forhold til de opslag, man typisk finder på de sociale medier. De billeder, der postes, vil ofte

være redigerede skønmalerier eller have karakter af glansbilleder.

Det er dog vigtigt at bemærke, at selv om oplysninger er offentligt tilgængelige, er det ikke ensbetydende med, at offentlige myndigheder i alle henseender har lov til at anvende oplysningerne. Data om personer på f.eks. Facebook og LinkedIn vil ofte være persondata. Persondata skal behandles efter databeskyttelsesreglerne, som både gælder i forbindelse med indsamling, opbevaring og videre brug af oplysningerne. Databeskyttelseslovens paragraf 5 og databeskyttelsesforordningens artikel 5 opstiller nogle grundlæggende krav til behandling af personoplysninger, som altid skal opfyldes. Ifølge disse bestemmelser skal indsamlingen af oplysninger ske til udtrykkeligt angivne og legitime formål. En myndighed må derfor kun indhente og bruge oplysninger, der kan anses for relevante og saglige i forhold til den sag, som skal oplyses.

Ifølge disse bestemmelser skal indsamlingen af oplysninger ske til udtrykkeligt angivne og legitime formål. En myndighed må derfor kun indhente og bruge oplysninger, der kan anses for relevante og saglige i forhold til den sag, som skal oplyses.

Husk den kritiske sans

Det er ligeledes væsentligt at have for øje, at offentlige myndigheder har et ansvar for at sikre, at oplysninger, der indhentes, er korrekte og ikke vildledende. Som offentligt ansat har man kort sagt en pligt til at følge sandheden. Derudover findes der en række garantiforskrifter såsom parts-høring, der sikrer, at de rigtige afgørelser bliver truffet.

Offentligt tilgængelige oplysninger kan altså være et helt essentielt værktøj i myndigheders sagsbehandling. Dog skal man være opmærksom på, at opslag på de sociale medier skal læses med en vis skepsis.

» Klummen er forkortet af redaktionen. Den kan læses i sin fulde længde på www.kommunen.dk.

Billeder på sociale medier fremstiller ikke nødvendigvis virkeligheden, pointerer Henrik Græsdal i sin klumme fra grænselandet mellem jura og politik. Det er den pointe, manden på billedet illustrerer. Hvem han (og flyet) er, fremgår ikke.

Foto: Jorge Silva, Reuters, Ritzau Scanpix

At være hacker er et respektabelt fuldtidsjob i offentlige sektorer verden over, skriver Anders Kjærulff. Digitale angreb kan ikke spores, så det er let at benægte alt.

Arkivfoto: Sascha Steinbach, EPA, Ritzau Scanpix

Selv på bibliotekerne er sikkerhed en by i Rusland

Etikhackerens klumme

Af Anders Kjærulff

Lige nu frygter alle, der arbejder med netværk og computere, naturligvis russiske cyberangreb. Men truslen kan være meget tættere på: Et af de helt konkrete problemer er f.eks, hvordan man undgår, at folk med svindel i sinde stikker deres egne malware-fyldte usb-stik ind i offentlige computere på bibliotekerne eller diskret udskifter tastaturet til et med key-logger, som gemmer samtlige tastetryk, herunder brugernavne og passwords.

For selvom det åbenbart virker helt usandsynligt på folkene i Digitaliseringsstyrelsen, hele Folketinget og alle vores kommunalpolitikere, ja så er der faktisk mennesker, der er nødt til at bruge offentlige computere, fordi de ikke har en selv. Og de er sårbare. Kriminelle har stjålet for millioner af kroner ved at flytte penge fra de ramte netbanker til deres egne konti.

Politiets råd overhørt

Rigspolitiets NC3-afdeling har oplistet tre ret enkle sikkerheds-råd, som kun 15 ud af 74 biblioteker imidlertid har valgt at følge, skriver dr.dk.

- Tastaturer bør være præget med kommunens navn eller sidde forsvarligt fast på underlaget, så man ikke kan skifte dem ud.
- Selve computeren bør stå i en aflåst boks, så man ikke kan få fat i stik og ledninger.
- Og sidst men ikke mindst skal alle usb-porte blokeres, så kreative røvere ikke kan sætte egne usb-stik i. Og hey, jeg ved godt, at det der nye mitID, som p.t. humper sig ud over hele landet, blandt andet er lavet for at forhindre angreb.

Men jeg ved også, at hvis nogen har kunnet finde på numre med nemID, så finder nogen nok også ud af at lave numre med mitID.

Børn lukkede russerne ind

Ifølge it-mediet Version2 har hackere via "russisk kode" fået adgang til mindst 32 gamer-børns computere med

nemID, billeder, koder til sociale medier osv. Børnene blev lokket til at slå deres firewall fra, så de kunne installere et ekstra program, der gjorde spillene sjovere. Og nu ligger alle oplysningerne til salg på nettet. Og så kan man ikke tage dem tilbage igen. De vil blive brugt og solgt i al evighed.

Hvis du ikke har et password på hjemmecomputeren (uh, det er så besværligt, ikke?), ikke bruger virusbeskyttelse eller firewall (som koster penge) og ikke har opdateret softwaren på maskinen (det gør du en anden dag. Lige nu har du for travlt), ja, så kan hver eneste mail, du åbner, og hver webside, du besøger, potentielt set indeholde et lille program, der nu kører i baggrunden, uden du lægger mærke til det. Og det sender hvert eneste tastetryk, du laver, videre til et menneske, du ikke kender.

Det menneske har i øvrigt også adgang til alle dine filer, dine billeder af din partner, dine børn, dine konti på sociale medier og ja stort set alt, der kan gøre rigtig ondt, hvis det kommer i forkerte hænder.

Verdenskrigen er i gang i cyberspace

Lyder det skræmmende? Det er det også. Men det er også et vilkår i et samfund, der pinedød vil være digitalt.

Digital er lig med sårbar.

Det ved Rusland og ondsindede hackere alt om.

Russerne, der mens dette skrives stadig ruller tanks ind i Ukraine, har gennem mange år haft mere eller mindre professionelle hackerfabrikker, hvor hackere møder ind på arbejde udelukkende med det formål at stjæle penge og informationer fra Vesten.

Alle lande laver cyber-operationer, fordi de er billige, og man kan uden videre benægte dem bagefter.

Og i takt med at vi bliver mere og mere afhængige af at bruge computere og internet til ting, der i gamle dage krævede store knapper, fysisk legitimering, samtaler, papirer og levende mennesker, der skulle håndtere dem, ja så vil der i den digitale verden, hvor vi alle er blevet anonyme tal, bag skærme i andre lande og herhjemme sidde mennesker, der arbejder på at finde nye måder at tilgå og misbruge vores oplysninger på. Og jo, de vil helt sikkert også få succes med noget af det.

Så det er måske nu, vi skal overveje, om det virkelig er smart at digitalisere alting og brænde broerne til gamle dages analoge administration af alle borgere i Danmark.

Ja, så kan hver eneste mail, du åbner, og hver webside, du besøger, potentielt set indeholde et lille program, der nu kører i baggrunden, uden du lægger mærke til det.

En nødudgang og en skrivemaskine

Lidt ligesom en nødudgang kunne vi jo gemme et stort rødt håndtag bag glas, som vi så kan knuse for at komme ud på bagtrappen og vende tilbage til den analoge verdensorden af i går. Det lyder måske både dyrt og dumt, hvis vi aldrig får brug for det, men sådan en nødudgang kunne være rar at have. Ikke?

I dele af den russiske efterretningstjeneste gik man for nylig over til skrivemaskiner.

De kan nemlig ikke hackes.

I Danmark kan vi forsvare os imod cyberangreb ved at ansætte dygtige folk og prøve at lære hele befolkningen, hvordan man sikrer sig.

Men er det nok? Når tre enkle råd til landets velordnede biblioteker ikke engang bliver fulgt, kunne det nu være rart med sådan en nødudgang.

Og måske en enkelt skrivemaskine.

» Indlægget er forkortet af redaktionen. Det kan læses i sin fulde længde på www.kommunen.dk.

Ordførerne

Af Jan Bjergskov Larsen

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne måned: Jan Bjergskov Larsen (SF).

HANDLEKRAFTEN ER BLEVET HOVEDLØS

Vi kender alle historien. Hr. og fru Jensen er i tv og peger på et åbenlyst system-problem. Journalisterne vender mikrofonen mod de ansvarlige politikere og kræver handling. Politikerne vil gerne vise handlekraft, og det sker oftest med lovgivning eller nye regler. Der er ikke tid til at inddrage borgere eller medarbejdere og træffe en velovervejet og langsigtet beslutning, for problemet skal løses NU!

Når de mange ansatte ude i kommunerne skal håndtere de nye krav og love, sker alt for ofte det, vi kalder en overimplementering. Håndteringen ender med endnu flere regler, procedurer og afrapporteringer. Endnu en benchmarking og endnu mere papirarbejde. Som tidligere ansat i KL, som tidligere byrådspolitiker og som tidligere offentlig leder kender jeg kun alt for godt situationen.

Vi skal slå koldt vand i blodet

De seneste årtiers mange reformer af den offentlige sektor har på flere områder ikke løst udfordringerne og ej heller givet mere velfærd. I værste fald har de haft den negative konsekvens, at gode medarbejdere har forladt deres job. Der har, på trods af utallige opfordringer til det modsatte, været ekstrem fokus på styring og alt for lidt på god decentral faglig ledelse. Kommunernes egen interesseorganisation KL har endda brugt udtrykket "Få styr på styringen" på kurser, manualer og konferencer, der skal dæmme op for lag på lag af styring.

"Vi skal sætte farten ned, arbejdsglæden op, og levere kvalitet, der giver mening i virkeligheden."

Derfor blev vi i SF meget glade for statsministerens udsagn om, at alle kommuner i Danmark bør slippes mere fri.

En del af løsningen er desuden, at vi politikere i højere grad skal slå koldt vand i blodet. Vi skal turde levere nuancerede svar og give os selv ro på. Vi skal give plads til, at kommunerne lokalt kan løse nogle sager, uden at brede alle problemer ud til hele sektorer og måske hele landet.

Men der er samtidig stort behov for at slippe fagligheden fri i kommunerne, lytte til borgerne og lukke nye fagligheder ind. Vi skal give vores offentlige ansatte ro til at varetage deres kerneopgave. Vi skal lytte meget mere til dem, der er tæt på borgerne, og vi skal give selvstyret tilbage til institutionerne, både når det gælder udvikling og implementering af decentrale mål.

Gør op med budgetloven

Det er et godt sted at starte allerede nu uden at afvente regeringens handleplan. Samtidig bør vi overveje at gøre op med de nuværende fordyrende bestiller- og udførermodeller og rigide kommunale kvalitetsstandarder. Og så skal vi i langt højere grad lytte til borgerne og deres pårørende som de eksperter i eget liv, de jo er.

I SF mener vi, at der i den offentlige sektor er behov for at skabe en helt anden kultur end den, som hersker, og som har hersket i mere end 20 år. Et opgør med management kulturen, som både er bureaukratisk, kontraproduktiv og i værste fald direkte ødelæggende for både medarbejdernes arbejdslyst og kvaliteten i den offentlige sektor. Vi skal sætte farten ned, arbejdsglæden op og levere kvalitet, der giver mening i virkeligheden.

En reel frisættelse af kommunerne indebærer også et opgør med måden, budgetloven laves på. For den gør det rigtig svært at lave langsigtet planlægning, og det er der brug for, hvis man skal kunne benytte sig af en nyvunden frihed til at udvikle kommunerne. ●

» Indlægget er forkortet af redaktionen.

Det kan læses i sin fulde længde på www.kommunen.dk

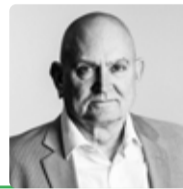

Thomas Sjørup, Ritzau Scanpix

Krigen som politisk katalysator

Ærlig talt

Af Michael Kjærgård.
michael@kommunen.dk

Krig er en fortsættelse af politik med andre midler, konstaterede allerede den preussiske krigskoledere, generalmajor og filosof Carl von Clausewitz i sit posthumt udgivne tibindsværk "Om krig". Hvis nogen skulle have glemt det, ser vi det lige nu udfoldet i Ukraine og med tiden, må man frygte, muligvis også i eller overfor andre af Ruslands nabolande.

Længere væk, her fx, er forbindelsen mellem krig og politik en anden, alene af den grund at vi ikke selv er i krig og derfor har tid og overskud til at tænke på andre ting. Mest nærliggende vores egen forsvarsevne eller mangel på samme.

Årtiers fedtspil siden før Den Kolde Krigs afslutning er blevet klædt af, og endda af samme modstander som dengang. Og selv om der er nuanceforskelle hen over den politiske farvecirkel, så har de enkelte partier ikke meget at lade hinanden høre, når det kommer til Forsvarets amputerede evne til at gøre, hvad det er sat i verden for.

Nu, mens et aggressivt Rusland giver al mulig grund til at markere territorialforsvaret, er der mandskabsmæssigt og materielt overskud til at udstationere to F16-fly på Bornholm "i kontortiden", som det syrligt bemærkes.

Der er en højere retfærdighed i, at en statsminister fra 1980'ernes førende fodnoteparti bliver den, der kommer til at rette op på forsvarsbudgetternes efterslæb. Mrs. To Pct.

Før i tiden målte man store summer i Storebæltsbroer, men med en mere nutidig målestok kan man udmåle det, der mangler for at ramme to pct. af bruttonationalproduktet, til nogenlunde det samme som en minknedlukning. Og sådan en har vi jo da haft råd til. En gang. På forsvarsområdet skal milliarderne findes hvert år, og så vil blikket uvægerligt feje hen over Arne-pension, minimumsnormeringer, sygeplejerskeefterslæb og andre velfærdsgoder, som forskellige grupper havde sat næsen op efter, og som alle har den fælles forudsætning, at vi skal have fred i vores land, for at det overhovedet giver mening.

Som enhver, der er blevet plaget af en skolegårdsbølle ved, så er fred noget man skaffer sig ved at være stærk nok. Et mellemstadium er at være stærk nok til at kunne banke de andre, men det bedste er at være så stærk, at man bare får lov at passe sit eget.

Det er der almindelig politisk enighed om, sådan da, for Enhedslistens rygmarsvreaktion på et øget Nato-bidrag lignede til forveksling DKP's fra sovjettiden. Ikke alt for heldigt for et parti, der gerne vil fremstå rensket og urevolutionært.

Putins Rusland er blevet kaldt Sovjet 2.0 også før overfaldet på Ukraine, og med et ubetinget Kreml-tro forgængerparti i sin historiske bagage har Enhedslisten ikke brug for noget, der fremkalder mindelser om dengang. Og da slet ikke, at det er egne medlemmer, der gør det, som når folketingsmedlem Christian Juhl i Jyllands-Posten konstaterede, at Ukraine selv havde tirret Rusland til at angribe.

Korrektioner fra partiledelsen og nødtvungen selvkritik har ikke formået at fjerne mistanken om, at partiet mener ét til indvortes brug, men siger noget andet udadtil. Partiledelsen er heller ikke entydig i sin afstandtagen, hovedbestyrelsesmedlem Mikael Hertoft er ikke hvemsomhelst men talsperson for partiets Internationale Udvalg, og siger i den egenskab til Jyllands-Posten, at han "egentlig ikke rigtig" ved om Ukraine overhovedet er en nationalstat.

Her skal man ikke glemme, at Enhedslistens daværende gruppeformand Per Clausen ifølge en udtalelse til Berlingske for ti år siden ikke "kender (...) nogen i Enhedslisten, som ikke tror på revolutionen", hvilken han i øvrigt forudså ville komme

Som enhver, der er blevet plaget af en skolegårdsbølle, ved, så er fred noget, man skaffer sig ved at være stærk nok.

inden for 20 år. Så nu er der kun ti år til. Den besværges til at skulle forløbe fredeligt, og så kan enhver jo tænke sit om partiets udtrykte modvilje mod at lade de angrebne forsvare sig.

En modvilje, der ifølge Avisen Danmark er stærk i baglandet, hvor man vil "satse på diplomatiske midler, selv om de er langsomme, og det kan blive rædselsfuldt for den ukrainske befolkning". Til overflod køber en række byrådsmedlemmer i Jyllands-Posten diverse af Putins påstande, eksempelvis erklærer byrådsmedlem Tue Tortzen fra Hillerød uden at blinke, at "der er fem nynazister med i regeringen" i Ukraine. Han kalder desuden sig selv "en stor tilhænger af Sovjetunionen, da den eksisterede". Udsagn der ikke kan have vakt stor jubel i partiledelsen.

Det må som minimum være tvivlsomt, om Enhedslistens vælgere deler partimedlemmernes langmodighed med Putin. Krigen i Ukraine kan komme til at sætte sig andre varige spor i det danske politiske landskab end blot på forsvarsbudgettet. ●

Hyggeligt ser det ud, hjemmearbejdslivet langt fra ledelsens kontrol. Men det bør ikke være et personalegode at få lov til at sidde hjemme, understreger Billy Adamsen. Fremtidens vindere bliver de ledere, der tør slippe kontrollen og erstatte kontrol med en stærk arbejdsidentitet. Så er der nemlig ingen, der lopper den af.

Foto: Christian Lindgren, Ritzau Scanpix.

Fremtidens offentlige leder har droppet kontrol og detailstyring

Debat

Af Billy Adamsen,

Forskningsleder, lektor, Ph.d, mag art et art i sprogpsykologi og arbejdspsykologi ved Zealand Erhvervsakademi

Det hybride arbejdsliv, som vi alle oplevede under pandemien, er kommet for at blive og dermed også for at blive vores foretrukne arbejdsform. Men såvel indenfor det offentlige som det private erhvervsliv står ledere overfor store udfordringer, når de i praksis skal forholde sig til det hybride arbejdsliv og få det til at fungere.

Hvordan sikrer man sig, at virksomhedskulturen og dermed arbejdsfællesskabet forbliver intakt med traditioner, værdier, visioner, holdninger og regler, som binder medarbejdere og ledere sammen og får dem til at handle som et kollektiv? Hvad med arbejdsmiljøet og trivselen på arbejdspladsen? Og det, som rigtig mange ledere ser som en særlig udfordring, nemlig hvordan skal man dog som leder kunne opretholde sin administrative styrende funktion? Eller sagt på en anden måde: Hvordan kontrollerer jeg som leder medarbejdernes arbejdsdag, arbejdstid, arbejdsopgaver og arbejdsindsats?

Ikke et personalegode

Sidstnævnte er faktisk ikke en udfordring endsige et problem, men snarere det modsatte. For første gang siden industrialiseringens begyndelse er der mulighed for at reducere noget af administrationen, kontrollen, observationen og planlægningen i sin ledelse.

Imidlertid ser nogle ledere snarere problemer end muligheder. Mange vælger derfor at holde fast i lederens stringente administrative kontrol, observation og planlægning af arbejdet for medarbejderen. Vi ser i kommuner og i private virksomheder derfor lige nu forsøg på at implementere et hybridt arbejdsliv, som i virkeligheden ikke har meget med hybride arbejdsformer at gøre, men derimod går ud på at gøre det traditionelle arbejdsliv mere fleksibelt.

For nu hedder det blot, at en medarbejder da godt kan arbejde hjemme eller på andre arbejdspladser i lidt længere tid, hvis der er tale om en medarbejder, der eksempelvis er involveret i større planlægningsprojekter. Ledelsen kan beslutte, at en medarbejder må arbejde hjemme to til tre dage om måneden forudsat, at han eller hun har været forbi chefens bord og beskrevet, hvorfor, hvad og hvordan der skal arbejdes hjemme. Eksempler på fordums micromanagement, der interessant nok netop er kendt for at tage ansvaret fra medarbejderen og begrænse hans/hendes muligheder for planlægning med ligegyldighed og manglende engagement til følge.

Svag arbejdsidentitet fører til stress

Det er vigtigt at forstå, at kernen i det hybride arbejdsliv ikke er fleksibilitet, men arbejds-mæssig ansvarlighed og frihed. Undersøgelser viser, at medarbejdere med en stærk arbejdsidentitet selv er i stand til at sætte grænser mellem arbejde og privatliv. Det er den ansvarlighed, der kommer med en stærk arbejdsidentitet. De udvikler sig rent fagligt også mere end dem, som ikke har en stærk arbejdsidentitet, og har derfor også mere fokus på, hvordan deres kvalifikationer matcher deres arbejdsopgaver.

Hvis medarbejderen derimod ikke har en stærk arbejdsidentitet, ved vi i dag, at den personlige identitet tager over i arbejds-situationer, og så kommer udgangspunktet i arbejdet ikke til at være arbejdet, men derimod personen selv og personens egne interesser og værdier. Medarbejderen får med andre ord sværere ved at sætte grænser mellem privatliv og arbejdsliv, engagerer sig og præstere. Friheden, der kommer med det hybride arbejdsliv, bliver sværere at forvalte, og ansvarlighed glider over i en (ubevist) uansvarlighed.

Man mister kontrollen over sit arbejde og bliver derfor paradoksalt nok stressudsat.

Fortsat fint samarbejde

Arbejdsidentitet er derfor i allerhøjeste grad noget, ledere skal være meget opmærksomme på.

Forskere fra Harvard Business School Online kunne for nylig underbygge, at det faktisk forholder sig sådan.

Det er vigtigt at forstå, at kernen i det hybride arbejdsliv ikke er fleksibilitet, men arbejds-mæssig ansvarlighed og frihed.

I en undersøgelse af 1.500 amerikanske medarbejdere, deres arbejdsadfærd under pandemien og deres erfaringer med det hybride arbejdsliv viste det sig nemlig, at en ud af tre medarbejdere følte, at de faktisk præstere bedre og kunne koncentrere sig mere om deres arbejde, når de arbejdede hjemme. 35 pct. af medarbejderne fik også tid til at læse og sætte sig mere ind i nyt fagligt stof, mens 34 pct. fortalte, at de sågar havde fulgt onlinekurser for at kunne udvikle sig. Jeg gætter på, at det var dem med en stærk arbejdsidentitet. Samtidig tilkendegav halvdelen af medarbejderne, at samarbejdet med kolleger såvel som samarbejdet med og tilliden til ledelsen ikke havde forandret sig.

Billy Adamsen er lektor, ph.d og forfatter til bogen "Forstå din arbejdsidentitet".

» Indlægget er forkortet af redaktionen. Det kan læses i sin fulde længde på www.kommunen.dk.

**Søger du nyt job?
Her får du en rigtig
stilling.**

DK Stillingen.

Stadsdirektør, Aarhus Kommune

Du bliver stadsdirektør i en kommune i forandring, med en sund økonomi og med store ambitioner om bæredygtige og sammenhængende løsninger indenfor klima, vækst- og byudvikling, integration, rekruttering, sundhed demokrati og meget mere. Sammen med kommunens direktørgruppe skal du omsætte byrådets visioner til administrative ambitioner og finde de gode løsninger. Stadsdirektøren har således en vigtig rolle som bindeled mellem byrådet og den administrative organisation.
Ansøgningsfrist 16. marts 2022

GENTOR
KONSULENTERNE

Direktør til fællesforvaltningen, Norddjurs Kommune

Der er store krav til den nye direktør om synlighed i organisationen og lokalsamfundet, detailviden om de væsentligste politiske sager i de fire stående udvalg på området og en personlig tilgang til opgaverne, der er præget af beslutningskraft og fremdrift. Der er også stor respekt for, at ingen kan altting samtidig, og at direktøren har brug for at prioritere sin tid, skabe teamånd i sin chefgruppe og sætte sin organisation i spil for at nå det hele.
Ansøgningsfrist 23. marts 2022

GENTOR
KONSULENTERNE

Erhvervs- og Uddannelseschef, Herning Kommune

Som Erhvervs- og Uddannelseschef er dine primære opgaver at stå i spidsen for Hennings erhvervsprofil og den fortsatte udvikling af vores samarbejde med uddannelsesinstitutionerne og Herning som uddannelses by. Vi forventer, at du har politisk forståelse og evner at samarbejde bredt for at skabe de bedste resultater, men vi går mere op i, at du er drevet af stærke værdier og lyst til at gøre en forskel.
Ansøgningsfrist 21. marts 2022

DK Stillingen.

Skolechef, Esbjerg Kommune

Vi tilbyder dig en spændende og indflydelsesfuld stilling i landets 6. største kommune, hvor du skaber fælles resultater sammen med en velfungerende chefgruppe, der er øverste ledelse i forvaltningen. Det betyder, at vi sammen forholder os til udfordringer og sammen finder løsninger. Du skal derfor se dig selv som en teamplayer ind i chefgruppen med et fælles ansvar for hele Børn & Kultur.
Ansøgningsfrist 16. marts 2022

DK Stillingen.

Leder, Rockwool Fonden

Vi søger en profil, der har indgående kendskab til beskæftigelsesområdet, og som ved, hvilke udfordringer, der presser sig på i kommunerne. En stor del af din tid skal bruges på at fremme og styrke vores nuværende beskæftigelsesindsats, NEXWORK. Det er vigtigt, at du kan skabe tætte relationer til eksterne samarbejdspartnere og centrale aktører i den offentlige og private sektor samt opbygge tværkommunale netværk og ledelsesforandring.
Ansøgningsfrist 27. marts 2022

DK Stillingen.

Chef for Familie og Børn, Fredericia Kommune

Du kommer til at arbejde sammen med ledere og medarbejdere, der har mange års Fredericia-erfaring, og som insisterer på at udvikle området. Blandt andet derfor er der et tæt samspil imellem myndighed og udfører, og af samme årsag kan mange løsninger etableres lokalt – tæt på barnets base. Dine samarbejdspartnere glæder sig til, at du kommer, og du vil derfor opleve en stor velvilje, når du sætter dig i stolen.
Ansøgningsfrist 23. marts 2022

LUNDGAARD
KONSULENTERNE

Direktør, Lolland Kommune

Lolland Kommune skal rekruttere en ny direktør. Stillingen kommer i opslag nu, da vores direktør, Bjarne Hansen, går på pension til sommer. I den forbindelse har direktionen ændret i den interne ansvars- og opgavefordeling, og det betyder, at den nye direktør får ansvaret for sektorerne Skole- og Dagtilbud; Børn, Unge og Familier samt Kultur, Fritid og Borgerservice.
Ansøgningsfrist 22. marts 2022

LUNDGAARD
KONSULENTERNE

Chef for Børn og Familie, Varde Kommune

Du bliver chef for Fælles Administration, Myndighed, Familiecentret, Råd og Vejledning, Sundhedsplejen og Tandplejen. Organisationen er rigtig godt i gang med en udvikling, hvor de fælles perspektiver og de fælles løsninger fylder mere og mere. Du kommer til at gå forrest i denne fortsatte transformation. Du skal sikre, at områdets interne samarbejde og samarbejdet på tværs af de andre direktør-områder får fokus, og at alle potentialer og specialer udnyttes til fulde.

Ansøgningsfrist 14. marts 2022

Dagtilbudschef, Middelfart Kommune

Middelfart Kommunes nye dagtilbudschef får en bred og varieret opgaveportefølje, mange kontakflader og muligheden for at sætte sit præg på stillingsindholdet, idet stillingsopslaget er en konsekvens af, at det nye byråd har besluttet at opdele skoleområdet og dagtilbudsområdet i to enheder med hver sin chef. Der sker således med ansættelsen af en dagtilbudschef en tydelig opprioritering af dagtilbudsområdet.

Ansøgningsfrist 16. marts 2022

Afdelingsleder af Ejendomscenter, Jammerbugt Kommune

Vi søger en driftssikker leder, der også har øje for udviklingspotentialer i egen organisation og i samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere - og som altid har sit ledelsesmæssige fokus på at omsætte politiske beslutninger til konkrete handlinger og virkelighed.

Ansøgningsfrist 16. februar 2022

Natur- og planrådgiver, Danmarks Naturfredningsforening

Vi søger en ny natur- og planrådgiver, der primært skal rådgive foreningens lokale afdelinger i deres arbejde med klage- og høringsindsatsen indenfor landzonesager og strandbeskyttelseslinjen og bidrage til arbejdet med kommune- og lokalplaner.

Ansøgningsfrist 11. marts 2022

Psykolog, Synscenter Refsnæs

Som psykolog i Specialrådgivningen vil du medvirke til visitation, udredning, specialrådgivning og supervision i samarbejde med Specialrådgivningens øvrige faggrupper. Du vil indgå i et stærkt fagligt team på fire psykologer med forskellige specialpsykologiske fagligheder. Du bliver også en del af et nationalt netværk og et nordisk netværk, hvor man udveksler erfaring til gavn for målgruppen.

Ansøgningsfrist 15. marts 2022

Direktør, Gentofte Kommune

Det er direktørområdet vision, at kommunens fysiske rammer bidrager til borgernes og brugernes trivsel og muligheder for udfoldelse, er bæredygtige og opleves som varierede, æstetiske og sikre at færdes i. Direktørområdet har en meget bred opgaveportefølje, der bl.a. omfatter: Klima og miljø, fysisk planlægning, byggeri og bygningsvedligeholdelse, fjernvarme og renovation samt trafik, veje og grønne områder.

Ansøgningsfrist 20. marts 2022

Centerchef, Stevns Kommune

Du overtager tømmerne fra en centerchef, der efter fem gode år hos os har fået arbejde i en stor kommune. Der er især på specialområdet sat gang i en række initiativer med fokus på tværfaglighed, professionalisering og ikke mindst løsninger så tæt på børnenes og de unges hverdag som muligt. Og økonomien er samtidig i god gænge på et område, der ellers nationalt har været udfordret.

Ansøgningsfrist 15. marts 2022

Afdelingsleder, Kalundborg Kommune

Har du blik for det forebyggende arbejde på børne- og familieområdet? Kan du være med længst fremme i udviklingen af anbringelsesområdet? Kan du sætte en ambitiøs ledelsesmæssig retning med fokus på faglig opkvalificering og strategisk udvikling? Og har du lyst til at indgå i et ledelsesteam på fem i en kommune, der er kendt for at være blandt de førende i landet på området?

Ansøgningsfrist 12. marts 2022

Chef for Arbejdsmarked, Skanderborg Kommune

Vi regner med, at du kommer med nogle faglige forudsætninger, der gør det enkelt for dig at navigere på et arbejdsmarkeds- og socialområde. Du er en leder, der er god til at udstikke retning, men også til at give plads til andre, og du elsker at tage ansvar for mere end det, der er dit. Også derfor bliver du et dygtigt medlem af koncerneledelsen. Du er til tal og "styr på" – men du er også dygtig til mennesker.

Ansøgningsfrist 7. april 2022

Chef for Sundhed, Bornholms Regionskommune

Vi forventer at du har indblik i og interesse for det kommunale sundheds-, forebyggelses-, ældre- og socialområde. Vi ønsker en centerchef med analytisk kapacitet og som kender området nok til at kunne sikre driften, samtidig med at du har modet til at tænke nyt og udfolde det udviklingspotentiale, som ligger i centeret.

Ansøgningsfrist 11. marts 2022

Afdelingsleder, Syddjurs Kommune

Med reference til stabschefen vil du som afdelingsleder for Budget og styring få ansvaret for afdelingens drift, opgaveløsning og udvikling. Herunder skal du bidrage til at sikre den faglige udvikling af medarbejdergruppen samt fastholde og videreføre gruppens høje motivation og engagement. Du vil få en central lederrolle i Syddjurs Kommune i forhold til kommunens strategiske økonomistyring.

Ansøgningsfrist 13. marts 2022

Afdelingsleder for Redux, Kolding Kommune

Affald går fra at være et problem til at være en ressource, og det kræver dygtighed at arbejde med det grønne paradigmeskifte. Heldigvis vil du møde netop den dygtighed i din kommende organisation. Dine 90 medarbejdere er både erfarne og fagligt stærke, og dine dygtige teamledere glæder sig til at tage endnu mere ansvar under din ledelse i de kommende år.

Ansøgningsfrist 29. marts 2022

DK Medier giver dig mulighed for at målrette dine stillingsannoncer til specifikke målgrupper.

Med flere end 150.000 læsere er DK Medier i dag den største medieplatform i den offentlige sektor. Vi stiller skarpt på politik og offentlig forvaltning i Danmark, og ved at annoncere i vores medier opnår du målrettet eksponering til kvalificerede kandidater.

Kontakt kommerciel direktør Henrik Eskelund på 51 92 24 37 eller henrik@kommunen.dk

Se mere på dknyt.dk/dkstillinger

DK Medier
dkmedier.dk
Tlf. 4635 3343

Aarhus
Mejlgade 48
8000 Aarhus C

København
Flæsketorvet 68, 1.
1711 København

Christiansborg
Lok. P4-07
1240 København K

Esbjerg
Kanalen 1
6700 Esbjerg

Bornholm
Havnebyggen 5
3740 Svaneke

I det pæne villakvarter Amstrup Bakker i Ulstrup i Favrskov Kommune skød og dræbte Morten Nielsen i 2017 sig selv og sin familie. Offentligheden fik aldrig at vide hvorfor og kan dermed heller ikke lære noget af familiens skæbne. Men da mænds drab på nuværende og tidligere partnere er den mest almindelige form for drab herhjemme, bør disse tragedier i højere grad belyses og forebygges af de sociale myndigheder, skriver Gretelise Holm.

Foto: Ernst Van Norde, Ritzau Scanpix

Månedlige mord mørkelagt af forældet moral

Debat

Af Gretelise Holm,
Journalist og forfatter

Dette århundredes mest omfattende danske masse-mord fandt sted den 9. januar for fem år siden, men de færreste vil nok erindre sig det, for vel var nyheden fremme, men politiet lagde hurtigt og nænsomt låg på alle detaljer vedrørende ugeringen.

De fem drabsofre var tre børn på 3, 6 og 11 år, en teenager på 16 år og en kvinde på 42 år. Drabsmanden hed Morten Nielsen, og han afsluttede massemordet i landsbyen Ulstrup med at tage sit eget liv.

Det var "sin egen" familie, han dræbte, og derfor blev sagen omtalt som en familietragedie, som medierne ikke skulle børe i, besluttede politiet og mørkelagde sagen. Den dag i dag ved vi ikke, hvordan Morten Nielsen dræbte de fem mennesker eller hvorfor.

Åbenhed afgørende for forebyggelsen

Som journalist har jeg aldrig oplevet eller hørt om andre typer drabssager, hvor politiet hemmeligholder drabsmetode og/eller -motiv, for begge dele har offentlig interesse med henblik på fremtidig forebyggelse: Er der for mange lettilgængelige skydevåben i omløb? Skal knivloven skærpes?

Også motivet har interesse med henblik på forebyggelsen: Skal psykiatrien udbygges? Er de sociale myndigheder tilstrækkeligt opmærksomme på kriseramte familier? Skal der sættes ind med mere manderådgivning?

Man skal som samfund lære af de store tragedier. Derfor er oplysning og viden vigtig.

Kvinder var engang mænds ejendom

Historisk set har mænd engang haft ejendomsret over kvinder og børn. Voldtægt var i Jyske Lov betragtet som "skade på anden mands ejendom", og det er, som om den opfattelse hænger en smule ved. Indtil for ganske nylig talte man om såkaldt "konerabat" i straffen, når mænd dræbte "deres egne" ægtefæller.

Det er heller ikke mange år siden, der blev vedtaget en lov, som indebar, at straffen kun skulle være den halve, hvis mænd voldtog kvinder, som de havde haft en eller anden forudgående kontakt med. Altså kvinder, som befandt sig i deres nærhedsområde.

Det var stillet op på den måde, at hvis en mand voldtog en fremmed og ukendt kvinde, skulle han straffes dobbelt så hårdt, som hvis han voldtog for eksempel sin nabo. Den lov var grotesk, og den blev da også rullet tilbage under den næste (socialdemokratiske) regering.

12,5 partnerdrab om året

Retsmedicineren Asser Hedegård Thomsen har kortlagt samtlige drab i Danmark i 24 år. Han konkluderer, at den største enkeltkategori af drab er mænds drab på deres partnere og eks-partnere. 300 i alt.

Man skal som samfund lære af de store tragedier. Derfor er oplysning og viden vigtig.

Til sammenligning udgør bandedrab kun en lille brøkdel, og der er sket to terrordrab. Ikke desto mindre har politikerne været helt oppe i det røde felt og vedtaget den ene bandedpakke og terrordpakke efter den anden, mens mænds drab på partnere tilsyneladende betragtes som et uomgængeligt naturfænomen.

Der er næppe nogen snuptagsløsning. Personligt tror jeg ikke på, at strengere straffe løser ret mange kriminalitetsproblemer, selvom det er politikernes foretrukne redskab.

Der skal i stedet arbejdes på kulturændring og bevidstgørelse om, at også gifte og fraskilte kvinders liv er lige så værdifulde som alle andres. Og at mænd må

lære at bære et eventuelt kontroltab i ægteskabet i forbindelse med skilsmisse og i forhold til kvinder i generelt.

"Æresdrab" eller "familietragedie"

En muslimsk kvinde forklarede i TV, at de i øvrigt meget sjældne såkaldte "æresdrab" ikke er legitimerede i religionen eller loven, men forekommer, når mænd taber kontrol over, hvad de betragter som "deres kvinder".

Vi kalder det "æresdrab", når det sker hos dem, men "familietragedier", når det forekommer hos os.

Kulturændring og bevidstgørelse er abstrakte og langsigtede redskaber, så man må også tænke over, hvordan der akut kan sættes ind mod partnerdrabene. Det har naturligvis helt konkret noget at gøre med, hvilke muligheder kvinder har for beskyttelse, for at blive taget alvorligt hos politiet, få udstedt polititilhold mod den truende mand, blive sikret hemmelig adresse, blive udstyret med overfaldsalarm etc.

Men inden det kommer så vidt, er det vigtigt, at omverdenen ser faresignalerne og krisetegnene. Her kan man helt sikkert bruge meget mere viden i for eksempel socialforvaltningerne. Emnet må på dagsordenen - måske i kursusform, hvis det ikke allerede er det.

Forebyggelse er mulig

Sundhedsvæsenet kunne også være en vigtig aktør, for en del kvinder er voldsramte og bliver mishandlede, før de til sidst bliver dræbt. De har altså ofte været i forbindelse med sundhedsvæsenet.

Endelig er det også vigtigt at have fokus på mændene, før de bliver drabsmænd. Det er især i forbindelse med uønsket samlivsophør eller skilsmisse, nogle mænd ikke kan tåle kontroltabet eller nederlaget, som de oplever. Måske trænger vi til bedre manderådgivning om, hvordan man klarer kriser og nederlag. Det kunne være rådgivning eller terapi, som kunne bryde med årtusinders opfattelse af manden som den, der skal styre og kontrollere.

Bare nogle forslag til, hvordan man måske kan forebygge fremtidige masse-mord som det i Ulstrup eller undgå det cirka månedlige kvindedrab i et land, der ellers må betragtes som fredeligt.

» Gretelise Holm er kendt for sit samfundengagement, og kvinders rettigheder er en rød tråd i såvel hendes krimier som i hendes erindringer og fagbøger.

Folket har rejst sig imod bygherrerne

Arkitekturoprøret vil have sat en stopper for betonkolosser, utryk disharmoni og forstadsstemning i bymiljøerne. Kronikøren nævner blandt andet Lilli Gyldenkildes Torv i Horsens som et skrækeksempel. På billedet ses det under etableringen i 2019.

Foto: Morten Pape, Jysk Fynske Medier, Ritzau Scanpix

Debat

Af Jep Loft,
cand.scient. i matematik og datalogi samt
formand i Arkitekturoprøret

I de seneste fire år har jeg haft sæde i Indre By Lokaludvalg i København. Det består af én repræsentant for hvert af de politiske partier i Borgerrepræsentationen samt 15 medlemmer, der er udpeget af foreninger i Indre By og valgt ved en afstemning.

Som formand for Arkitekturoprøret har jeg dér haft mulighed for at arbejde for vores mærkesag, bymiljø. Vi ønsker dels bedre beskyttelse af de ældre bykvarterer mod utilpasset nybyggeri, og dels bedre nye bydele i form af rigtige bykvarterer uden forstadspræg. Ved det netop afholdte valg for de kommende fire år beholdt vi vores plads i udvalget, idet Arkitekturoprøret var den forening, der fik flest stemmer. Bymiljøsagen optager borgerne.

Generelt har jeg kun lovord at udtale om lokaludvalget. Det mest bemærkelsesværdige har været den store enighed og den gode stemning blandt medlemmerne. Vi har taget stilling til mange sager, men mig bekendt har der ikke været én eneste kampafstemning. Udvalget bliver betjent af en fast tilknyttet kommunal embedsmand, og kommunen har taget os alvorligt; vi bliver hørt, og vi kan få møder med forvaltning og politikere.

Dumpekarakter til byggebranchen

Men på trods af, at Planlovens paragraf 1 foreskriver, at der skal skabes og bevares værdifulde bebyggelser og

bymiljøer, halter bymiljøsagen langt bagefter eksempelvis kampen for naturmiljøet. Det kan undre, for mens naturmiljøet har haft modparter i landbrug og fiskeri, burde der ikke være nogen, der var imod, at vi bevarer og skaber bymiljøer, hvor folk trives og føler sig trygge.

I Arkitekturoprøret er vi af den opfattelse, at byggebranchen har løst sin opgave fortvivlende ringe. Nok er der bygget gode boliger, men der er ikke skabt gode bymiljøer, og der er sket megen skade på de fine bymiljøer i de ældre bykvarterer. Ansvarer må deles mellem mange aktører: arkitekter, bygherrer, developere, byplanlæggere, forvaltninger og politikere. I 100 år har branchen bekendt sig til modernismens værdinormer. Der er bygget triste forstadskvarterer med punkthuse, boligblokke og højhuse. Byggestilen har været kold og ofte menneskefjendsk.

Vi er ikke længere i tvivl om, at et betydeligt flertal i befolkningen deler vores synspunkter. Vi får støtte i pressen over hele landet. Og kommunalpolitikere er ved at få øjnene op for, at det ikke handler om arkitektur, men om gode bymiljøer. Ringstedts borgmester havde næppe forestillet sig, at han skulle optræde på DR P1 og i landsdækkende aviser på grund af bymiljøet. Men hans kommune er netop blevet kåret til landets dårligste til bybevaring, og det giver opmærksomhed i pressen. Sidste år var det Aarhus Kommune, der havde den tvivlsomme ære.

Arkitekterne er svære at råbe op

Det er os en gåde, at developere og bygherrer ikke har indset, at de kan skabe større værdi og tjene flere penge ved at imødekomme kundernes ønsker og bygge hyggelige bymiljøer med forskellige huse i karréer og i en mere klassisk byggestil; men før eller siden går det forhåbentlig op for dem.

Arkitekterne har for størstedelens vedkommende levet i deres egen lukkede verden uden nævneværdig interesse for lægfolks mening. De har tilbagevist kritik og lovprist sig selv og hinanden, og de har vel også været bange for at bryde ud af det gode selskab og gøre op med modernismen. På arkitektskolerne må de have fået indpodet en angst for "pastiche". I debatten har de stort set ikke gjort sig gældende de seneste to-tre år. Selv om mange både ældre og yngre arkitekter støtter os, er det forbavsende så lidt nytænkning, arkitekterne har leveret. Trods adskillige forsøg er det ikke lykkedes os at komme i dialog med arkitektskolerne.

Vi får støtte i pressen over hele landet. Og kommunalpolitikere er ved at få øjnene op for, at det ikke handler om arkitektur, men om gode bymiljøer.

For mange dårlige eksempler

Men hver måned ser vi stadig ødelæggende nedrivninger af fine, ældre huse med stor klimabelastning til følge, mens vi må høre på argumenter om udvikling og fremskridt som begrundelse. Og byplanerne for nye bydele er deprimerende. Hvordan kunne nogen finde på at tillade Lilli Gyldenkildes Torv i Horsens? Eller Sørtorvet i Silkeborg? Og se på den trivielle forstad, man vil bygge i Jernbanebyen i København. Hvorfor havde man ikke lavet lokalplaner, der foreskrev et rigtigt bykvarter i stedet for det bevidstløse forstadsbyggeri? Grunden må være, at der i teknik- og miljøforvaltningerne ikke sidder ret mange fagfolk, der brænder for bymiljøsagen. Det har vi erfaret i Københavns Kommune. Aarhus har med sin fortætningspolitik i adskillige år systematisk skadet sit bymiljø, og mange kommuner over hele landet ser passivt til, mens fine bygninger forfalder, hvorefter de erklærer, at nu er der jo ikke andet at gøre end at rive dem ned.

I Arkitekturoprøret håber vi, at der langt om længe vil ske noget. Vi fik fin støtte fra kommunalpolitikere op til kommunalvalget. Men vi mangler at få de kommunale forvaltninger i tale.

» Indlægget er forkortet af redaktionen. Det kan læses i sin fulde længde på www.kommunen.dk.

Hvordan kunne nogen finde på at tillade Lilli Gyldenkildes Torv i Horsens? Eller Sørtorvet i Silkeborg?

Navne

Kommuner

Byråd

FREDERIKSBERG / KØBENHAVN:

Nok en direktør forlader borgmester - nu frivilligt

Det tynder ud i det øverste chef-lag i Københavns Kommunes Beskæftigelses- og Integrationsforvaltning. Først fratog borgmester Cecilia Lonning-Skovgaard (V) i oktober direktør Marianne Sørensen ansvaret for jobcentrene, hvilket fik hende til at søge væk. I januar fyrede borgmesteren sin øverste embedsmand, adm. direktør Line Nørbæk, hvilket affødte en stribe protester. Sagen bliver nu undersøgt af kommunens borgerrådgiver. Tilbage i direktionen var ressource-direktør Jeppe Bøgh Andersen, som blev konstitueret adm. direktør, samt konstitueret fagdirektør Marianne Becker Andersen, og nu forlader førstnævnte også forvaltningen. Han er ansat af kommunalbestyrelsen på Frederiksberg som ny direktør for Social, Sundhed og Arbejdsmarked. Jeppe Bøgh Andersen er 50 år, uddannet cand.scient.pol. og har tidligere været økonomidirektør i Gentofte. Han tiltræder 1. april. Udover Stig Henneberg og Jeppe Bøgh Andersen består direktionen i Frederiksberg fremover af børne- og ungedirektør Nina Eg Hansen og by-, kultur- og miljødirektør Ulrik Win-

KOLDING: Udvalgsformand er konkurs

Udvalgsformand i Kolding Merete Due Paarup (R) har indgivet konkursbegæring på sit firma ImageConsult. Hun har drevet reklame- og kommunikationsbureauet i 20 år, men ser sig altså nu tvunget til at dreje nøglen om - blandt andet efter flere langtidssygemeldinger og barsler hos personalet sammen med corona. Merete Due Paarup er sammen med SF og Socialdemokratiet arkitekterne bag den nye magtfordeling og udvalgsstruktur i Kolding Byråd, hvor hun selv er formand for et af to nye overordnede visionsudvalg.

SØNDERBORG: Ellen Trane Nørby vil ud af Folketinget

Ellen Trane Nørby (V) vil stadig gerne være borgmester i Sønderborg, men Folketinget forlader hun ved næste valg. Hun bliver tiden ud, men genopstiller ikke. Hun var et af de folketings-

medlemmer, der prøvede lykken i det kommunale ved KV21, og selv om det ikke lykkedes for hende at vælge borgmester Erik Lauritzen (S), fik hun et flot valg og fratog socialdemokraterne deres absolutte flertal. I stedet for Folketinget går hun nu efter et civilt job, der kan kombineres med byrådsarbejdet og borgmesterambitionen.

GULDBORGSUND: Skifter til K fra lokalliste

Guldborgsundlistens byråds-medlem Camillo Krog, der har været i byrådet siden KV17, skifter parti til De Konservative. Dermed er lokallistens byråds-gruppe nede på seks medlemmer, og den konservative gruppe oppe på tre.

ODENSE: Alex Ahrendtsen genopstiller alligevel

Folketingsmedlem og tidligere viceborgmester i Odense Alex Ahrendtsen (DF) har besluttet sig for alligevel at stille op til det næste folketingsvalg. Ahrendtsen, der har siddet i Folketinget for DF siden 2011, sagde ellers i maj sidste år, at han ikke ville genopstille, fordi han savnede at have et normalt liv. Han fortæller nu, at valget af Morten Messerschmidt har givet ham glæde og energi til at fortsætte i Folketinget. Alex Ahrendtsen blev sygemeldt med stress i efteråret 2019, og han var tilbage igen ved Folketingets åbning i 2020. Han fortæller, at han i dag er helt rask.

VESTHIMMERLAND: Partihop gør SF lige så stor som S

Rasmus Vetter, som i november blev genvalgt til sin fjerde periode for Socialdemokratiet i Vesthimmerland, skiftede i sidste måned til SF. Ifølge den 69-årige politiker er det ikke et spørgsmål om personer eller enkeltsager, men at hans holdninger mere ligner SF's, fx på miljøområdet. Rasmus Vetter beholder sine poster som bl.a. formand for børne- og ungeudvalget. Med skiftet kommer SF op på fire mandater, mens Socialdemokratiet bliver reduceret til fire.

Forvaltning:

SOLRØD: Kommunaldirektør fritaget for tjeneste

Økonomiudvalget i Solrød Kommune ønsker en ny profil til at lede kommunen, så kommunal-

direktør Henrik Winther Nielsen er fritaget for tjeneste. Begrundelsen er, at økonomiudvalget ønsker en anden profil til den fremadrettede ledelse af kommunen. Direktør Dorte Saabye er udpeget som fungerende kommunaldirektør, indtil der kan konstitueres én i stillingen. Det oplyser borgmester Emil Blücher (LA) efter beslutningen i økonomiudvalget. En egentlig konstituering kan først foregå efter en beslutning i byrådet 30. marts. Direktionen i Solrød består efter Henrik Winther Niensens fritagelse for tjeneste af Dorte Saabye og Jesper Tangbæk. Henrik Winther Nielsen begyndte i stillingen i 2010, hvor han kom fra en stilling som teknisk direktør i Brøndby Kommune.

SORØ/LYNGBY-TAARBÆK:

Sorø henter ny handicapleder fra Lyngby-Taarbæk

Tina Mørk bliver ny leder for handicap og psykiatri i Sorø med start den 1. april. Dermed forlader hun sin stilling som centerchef for sundhed og omsorg i Lyngby-Taarbæk. Hun har også tidligere erfaring med socialpsykiatrien og handicapområdet i blandt andet Hjørring, Stevns og Aalborg kommuner. Oprindeligt er hun uddannet indenfor statskundskab. Tina Mørk bliver leder for 160 medarbejdere og skal stå i spidsen for Sorø Kommunes tilbud på i handicap- og psykiatriområdet, heriblandt bo- og aktivitetstilbud for borgere med psykiske og fysiske funktionsnedsættelser, og den fortsatte udvikling af kommunens tilbudsvifte på specialområdet.

SYDDJURS: Syddjurs henter ny chef for teknik og miljø i Niras

Tidligere afdelingschef i ingeniørvirksomheden Niras, Sanne Attermann, bliver ny chef for teknik og miljø i Syddjurs. Ansættelsen gælder fra 1. april 2022. Sanne Attermann er oprindeligt uddannet landinspektør og har flere lederuddannelser bag sig. Hos Niras har hun været leder i forret-

ningsenheden Data, Analyse og Planlægning siden 2019. Tidligere har hun i en årrække arbejdet hos Vejdirektoratet, blandt andet som afdelingsleder for afdelingen Geodata.

AALBORG: Direktør siger farvel til en af sine to topposter

Med udgangen af marts stopper Søren Gais Kjeldsen som direktør i Klima og Miljø i Aalborg for at koncentrere sig om jobbet som administrerende direktør for Aalborg Forsyning og koncernens datterselskaber. Søren Gais Kjeldsen blev direktør i den daværende miljø- og energiforvaltning og har dermed været direktør i knap otte år. Han var formand for Kommunalteknisk Chefforening 2014-2017. Tidligere har han bl.a. været direktør for teknik og miljø i Holstebro. Hans afløser som forvaltningsdirektør skal blandt andet være med til at lave en ny verdensmålsstrategi, ligesom kommunen arbejder på en tværgående politikformulering, der fremmer og understøtter den grønne omstilling i alle syv forvaltninger. I løbet af marts vil det blive meldt ud, hvem der bliver konstitueret som direktør i Klima og Miljø, mens stillingen er slået op.

SVENDBORG/GLOSTRUP: Svendborg henter ny direktør i Glostrup

42-årige Jonas Wittendorff er fra 1. april ansat som ny direktør for børn, unge, kultur og fritid i Svendborg. Han kommer fra et job som centerchef for børn, unge og familier i Glostrup Kommune i snart tre år. Tidligere har han blandt andet arbejdet for Holbæk Kommune og Ministeri-

et for børn og undervisning. Han afløser Claus Sørensen, som i stedet bliver direktør for social, sundhed og beskæftigelse efter John Jensen, der har besluttet at gå på pension. Derudover består direktionen af kommunaldirektør Erik Meldgård Bendorf og direktør for miljø og teknik Rikke Berg.

EGEDAL: Fra konstitueret til chef for teknik og miljø

Efter et lille år som konstitueret chef for Center for Teknik og Miljø i Egedal Kommune blev 42-årige Jeanette Christensen Back fra 1. marts officielt ansat som chef. Inden hun blev konstitueret, var hun gennem fire år afdelingsleder for kommunens Natur og Affald og har altså en solid erfaring i kommunen. Hun har en fortid i Miljøstyrelsen, Miljø- og Fødevareklagenævnet og er uddannet jurist. Centerchefstillingen blev ledig, da den tidligere chef Ingela Karlsson døde sidste år. Center for Teknik og Miljø består af afdelingerne Natur og Affald, Trafik og Miljø og Materielgården.

AALBORG: Ny økonomidirektør og vicekommunaldirektør

Tommy Christiansen bliver ny økonomidirektør og vicekommunaldirektør i Aalborg Kommune fra 1. april 2022. Han kommer fra en stilling som kommunaldirektør i Hjørring Kommune, hvor han først arbejdede som projektleder for kommunesammenlægningen, senere som stabsdirektør og siden 2009 som kommunaldirektør. Tommy Christiansen, der er 50 år og uddannet cand.oecon. fra Aarhus Universitet, begynder i Aalborg Kommune den 1. april 2022. Han overtager efter Jørgen Litske Petersen, der har været vicekommunaldirektør og økonomidirektør i Aalborg Kommune i 25 år.

NYBORG: Kommunaldirektør sygemeldt med stress

Kommunaldirektør Lars Svenningsen blev sidste måned sygemeldt på ubestemt tid med

Navne

stress. Dermed er direktør Marianne Stentebjerg den ene af blot to tilbageværende i direktionen p.t., efter at vicekommunaldirektør Søren Møllegaard blev fyret for at have opført sig krænkende under årets julefrokost. Efterfølgende er der kommet udsagn frem om en længevarende krænkelserkultur blandt ledelse og direktion, som har fået byrådet til at beslutte, at der skal laves en ekstern og uvildig undersøgelse af kulturen. Ifølge Marianne Stentebjerg har sygemeldingen ikke noget at gøre med den forestående undersøgelse, men skyldes en periode med hårdt arbejdspress, bl.a. med at forberede Tour de France-besøget i kommunen til sommer.

Regioner

MIDTJYLLAND: Sygeplejefaglig direktør i Horsens går på pension

Efter 40 år i sundhedsvæsenet har sygeplejefaglig direktør Hanne Sveistrup Demant, Regionshospitalet Horsens, valgt at opsig sin stilling for at gå på pension. Hun fratræder 1. juni efter fem år i det job. Hun kom til hospitalet fra en stilling som vicedirektør i Psykiatrien i Region Sjælland. I tiden i Horsens har Hanne Sveistrup Demant bl.a. fokuseret på uddannelse og forskning, herunder de projekter, som hospitalet driver i samarbejde med interne og eksterne aktører inden for data og brug af kunstig intelligens. En anden mærkesag har været forbedring af de gode og sammenhængende patientforløb på tværs af sektorerne kommune, praktiserende læge og hospital. Når hun har sidste arbejdsdag ultimo april, er det blevet til 25 år på lederposter i sundhedsvæsenet.

Organisationer

Arne Boelt er ny formand for affaldsforening

Arne Boelt (S), som fra nytår måtte overlade borgmesterposten i Hjørring til Søren Smalbro (V), er valgt som ny formand for

Dansk Affaldsforening, der repræsenterer landets kommuner og affaldsselskaber. På formandsposten afløser han Mads Jakobsen (V), der siden nytår har været borgmester i Struer. Arne Boelt repræsenterer Reno-Nord-AVV. Også på næstformandsposten er der en ny mand at finde, nemlig Thomas Møller Nielsen (V), som er byrådsmedlem i Halsnæs og formand for Halsnæs Forsyning.

De øvrige i bestyrelsen er Niels Hörup (V), Laura Lindahl (K), Eva Borchorst Mejnertz (S), Preben Friis Hauge (V), Holger Schou Rasmussen (S), Steffen Husted Damsgaard (V), Ellen Trane Nørby (V), Steen Christensen (S), og Søren Kristensen (S), Silkeborg Forsyning

Tonni Hansen fortsætter i KL-bestyrelse

SF har udpeget partiets repræsentanter i KL's forskellige udvalg. Det oplyser Lange-land-borgmester Tonni Hansen (SF) til DK Nyt. Han fortsætter selv i KL's bestyrelse på partiets ene plads. Derudover bliver Kirstine Bille fra Syddjurs næstformand i KL's internationale udvalg, Aarhus-rådmand Thomas Medom får plads i KL's børne- og undervisningsudvalg, Hvidovre-borgmester Anders Wolf Andresen i KL's løn- og personaleudvalg, fagborgmester i København Sisse Marie Welling i KL's sundheds- og ældreudvalg, og Karsten Filsø fra Holstebro får plads i KL's klimaudvalg.

Anders Kühnau træder ind i Klimatoriums bestyrelse

Klimatorium - Danmarks internationale klimacenter - har fået en ny bestyrelse og to nye medlemmer. Mest prominente nye navn er regionsrådsformand i Region Midtjylland og formand for Danske Regioner Anders Kühnau (S). Også viceborgmester i Lemvig Lone Pilgård (S) er nyt medlem. Formandskabet forbliver dog det samme, således fortsætter regionsrådsmedlem Jørgen Nørby (V) på formandsposten, og næstformand vedbliver også at være borgmester Erik Flyvholm (V) fra Lemvig. De øvrige medlemmer af bestyrelsen er Steffen Damsgård, der er formand for Lemvig Vand, Lotte Thøgersen fra VIA University College og prodekan Kurt Nielsen fra Aarhus Universitet.

Ny leder for Unesco Geopark Vestjylland

Karen-Louise Smidth er ny leder for Unesco Geopark Vest-

jylland. Hun kommer fra en stilling som leder af Naturpark Nissum Fjord og tiltrådte 1. marts. Hun efterfølger Thomas Holst Christensen. Karen-Louise Smidth er uddannet lærer, museumsinspektør, naturvejleder og inden for kommunikation og miljøfag. Hun har haft stillinger ved zoologiske haver, Naturstyrelsen, Herning Kommune og en række kulturinstitutioner og museer. Unesco Geopark Vestjylland omfatter Lemvig, Holstebro og Struer kommuner plus spændende landskaber under vandets overflade i dele af Limfjorden og Nordsøen ud til Jyske Rev. Geoparken blev godkendt som Unesco Global Geopark i april 2021.

Odense Letbane siger farvel til direktør

Kort før en mange gange udskudt åbning af Odense Letbane, som forventes at ske i foråret, skifter selskabet bag Odense Letbane P/S ud på flere pladser i direktionen. Udskiftningen sker med virkning fra 1. marts. Årsagen er, at fungerende adm. direktør, Steen Lykke, ønsker at træde tilbage for at gå på pension. Han erstattes af økonomidirektør Michael Jalking, som udnævnes til fungerende adm. direktør i den resterende del af anlægsselskabets periode. Samtidig udnævnes nuværende chef for Transportation System, Thomas Sjøgren, til teknisk direktør, hvor han afløser Steen Lykke. Endelig udnævnes chef for Drift og Vedligehold, Dan Ravn, til direktør for Drift og Vedligehold.

Hæstorp ny formand for Greater Copenhagen

Overborgmester i København Sophie Hæstorp Andersen (S) bliver ny formand for Greater Copenhagen. Hun overtager posten efter Region Skånes formand Carl Johan Sonesson. Greater Copenhagen er en samarbejdsorganisation for vækst og udvikling, der blev stiftet i 2015 og omfatter Region Skåne, Region Halland, Region Hovedstaden, Region Sjælland og samtlige 85 kommuner i de regioner. En del af opgaven er at samarbejde endnu mere på tværs af grænsen om planlægningen af infrastrukturen i regionen og ved støtte op om Københavns Lufthavns udviklingsplan samt genereringen af tabte ruter og fortsættelsen af ruteudvidelsen.

Folketinget

Dødsfald: Britta Schall Holberg

Britta Schall Holberg, der tidligere har været både indenrigs- og landbrugsminister for Venstre, er død. Hun blev 80 år. Schall Holberg huskes måske bedst for at være den første kvindelige indenrigsminister i landet. Hun blev i 1982 hentet ind udefra, da De Konservatives Poul Schlüter i september det år dannede firkloverregeringen. Den læreruddannede Venstre-politiker, som på det tidspunkt var viceborgmester i Assens Kommune, og som først i 1984 blev valgt ind i Folketinget, fik nogle stormfulde år som Danmarks første kvindelige indenrigsminister. Det skyldtes den såkaldte blødersag, der handlede om, at blødere fik ikkescreenet blod fra hiv-smit-

tede. Som daværende ansvarlig for sundhed var hun mål for kritikken. Efter tre et halvt år som indenrigsminister blev hun i 1986 gjort til landbrugsminister. Halvandet år senere stoppede hun igen, og i 1988 sagde hun farvel til Folketinget. Efterfølgende endte hun som politisk redaktør på netop Fyens Stiftstidende. På det tidspunkt var hun igen blevet medlem af Folketinget, hvor hun denne gang sad fra 2005 til 2011.

DF skifter partisekretær

Steen Thomsen er stoppet som partisekretær i Dansk Folkeparti. Han er ikke blevet fyret, og det skyldes ikke uoverensstemmelser med den nyvalgte formand, siger Steen Thomsen til Ritzau. Ny partisekretær er hovedbestyrelsesmedlem Jens Vornø, der støttede Messerschmidt i formandsopgøret. ●

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen i *virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Kommunernes kreative afdeling.

Vi tilbyder at:

- Producere bannere her og nu.
- Udvikle en kampagne fra start til succes.
- Designe et logo og et unikt univers.
- Og meget, meget mere...

www.dkcreative.dk

Lene Stenstrop
Seniorkonsulent
4635 3343

Christian Sennels
Kreativ chef
2985 6408

Martin Wegeberg
Webudvikler

Allan Malka
Webudvikler

DK Creative.
Design-, koncept- og webbureau